

Kallelse till möte för socialnämnden 2021

Tid: 2021-12-14, Kl: 18:00

Plats: Munkhättevägen 49/Teams

Ordförande: Elisabeth Uddén (S)

Sekreterare: Anneli Sjöberg

Ärenden:

1.	Upprop och närvarogodkännande	
2.	Godkännande av dagordning	
3.	Val av justerare	
4.	Avgifter socialförvaltningen 2022	SN/2021:00500
5.	Föreningsbidrag 2022, lokala och externa föreningar	SN/2021:00441
6.	Ansökan om statsbidrag för personliga ombud 2022	SN 2021:00452
7.	Remissvar – Socialstyrelsens rapport Öppna insatser utan samtycke	SN 2021:00400
8.	Rekommendation överenskommelse hälso- och tandvård för barn och ungdom utanför det egna hemmet	SN 2021:00140
9.	Sammanställning av ej verkställda beslut och protokoll – kvartal 4 2021	SN 2021:00218
10.	Förvaltningschefen informerar – muntlig information	SN/2021:00019
11.	Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	SN/ 2021:00088
12.	Beslut om att tillåta att socialnämndens utskott genomförs på distans	SN 2021:00020
13.	Anmälan av delegationsbeslut	SN/2021:00016
14.	Anmälningsärenden	SN/2021:00008

4 Avgifter socialförvaltningen 2022

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förslag till nya avgifter inom socialtjänstens socialpsykiatri för 2022 i enlighet med tjänsteskrivelsens bilaga 1 ”Avgifter 2022”.
2. Socialnämnden beslutar att nya avgifter inom socialförvaltningen gäller från och med den 1 januari 2022
3. Socialnämnden ger socialförvaltningen i uppdrag att för kommande år justera avgiften i enlighet med det årliga prisbasbeloppet.

Sammanfattning

Omsorgsavgifterna är konstruerade så att de årligen ska räknas om med förändrat prisbasbelopp. Avgiften för kost justeras också årligen fast med utgångspunkt i kommunens självkostnader. Detta görs den 1 januari varje år i Botkyrka kommun. Förslag på nya avgifter framgår av tjänsteskrivelsens bilaga 1 ”Avgifter 2022”.

Referens

Ulrika Hage
ulrika.hage@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden

Avgifter Socialförvaltningen 2022

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förslag till nya avgifter inom socialtjänstens socialpsykiatri för 2022 i enlighet med tjänsteskrivelsens bilaga 1 ”Avgifter 2022”.
2. Socialnämnden beslutar att nya avgifter inom socialförvaltningen gäller från och med den 1 januari 2022
3. Socialnämnden ger socialförvaltningen i uppdrag att för kommande år justera avgiften i enlighet med det årliga prisbasbeloppet.

Sammanfattning

Omsorgsavgifterna är konstruerade så att de årligen ska räknas om med förändrat prisbasbelopp. Avgiften för kost justeras också årligen fast med utgångspunkt i kommunens självkostnader. Detta görs den 1 januari varje år i Botkyrka kommun. Förslag på nya avgifter framgår av tjänsteskrivelsens bilaga 1 ”Avgifter 2022”.

Ärendet

Kommunfullmäktige i Botkyrka kommun beslutade den 22 oktober 2020 (KS/2020:490) att ge vård- och omsorgsnämnden mandat att årligen besluta om högsta avgift och förbehållsbelopp/minimibelopp som ska göras på grund av förändringar i prisbasbeloppet enligt 1 kapitlet 6 § lagen om allmän försäkring (1962:381).

I och med revideringen av avgifterna inom vård och omsorgsnämnden med diarienummer VON/2020:159 och de förändringar de innebär så föreslogs socialnämnden att ge socialförvaltningen i uppdrag att göra de förändringar i avgifter som berör nämndens medborgare baserat på det årliga prisbasbeloppet med hänvisning till likställighetsprincipen (SN 2020:42).

Beslut om revidering av avgifter för 2021 beslutades 15 december 2020 (SN/2020:00512)

Förslaget till revidering av avgifter inom socialnämndens socialpsykiatri innebär en anpassad maxtaxa, att avgiften för kost är så nära kommunens självkostnad som möjligt samt anpassning av avgift för matlåda. Syftet är att de medborgare som bor på boende med särskild service som har möjlighet att betala lagstadgad maxtaxa får göra det och att vi enligt likställighetsprincipen debiterar självkostnad för matdistribution och inte subventionerar biståndet.

Maxtaxan

Maxtaxan höjs i enlighet med beslutat prisbasbelopp för 2022. Maxtaxan uppgår till en tolfedel av 0,5392 prisbasbelopp vilket år 2022 uppgår till 2170 kronor per månad.

Kostavgift på boende med särskild service

Socialnämnden höjer kostavgiften i enlighet med avgiftsnivån för kost inom vård och omsorgsförvaltningen med hänvisning till likställighetsprincipen för kommunens medborgare.

Viktigt att ta i beaktande är att alla personer som bor på boende med särskild service får ett tillägg för fördyrad kost till sitt förbehållsbelopp. Detta kan medföra att omsorgsavgiften blir lägre för den enskilde.

Matlåda i boende med särskild service

Medborgare som beställer matlådor får idag veckovisa leveranser med kylda matlådor från en upphandlad leverantör. En höjning av priset för en matlåda sker varje år i september. Botkyrka kommun betalar 61,54 kronor per matlåda till leverantören från och med september månad 2021.

För att alla medborgare ska bli lika behandlade samt för att kommunen ska kunna matcha sitt självkostnadspris för matlåda föreslås att den enskilde medborgaren får betala vad självkostnadspriset är för en matlåda som innebär 61,54 kronor fram till och med september 2022. Prisförändring sker varje år från leverantören.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Botkyrka kommun ska bara ta ut avgifter som motsvarar självkostnaderna för omsorgen. Ingen betalar mer än maxavgiften för sina insatser, och alla får behålla tillräckligt för de normala levnadsomkostnaderna vilket regleras av storleken på förbehållsbeloppet. Exakt hur avgifterna faller ut är svårt att bedöma då avgifter beslutas utifrån varje brukares individuella ekonomiska situation.

Förbehållsbeloppet ska skydda brukarna från alltför höga avgifter så att de får behålla en lägsta nivå av egna medel som ska räcka till nödvändiga och normala levnadsomkostnader. Kommunens avgifter ska ta hänsyn till ovanstående men även täcka kommunens självkostnader för kost så ingen medborgare förfördelas, utan att alla medborgare blir likabehandlade.

Charlotte Lagerkvist

Zaid Zakaria

Socialdirektör

Ekonomichef

Bilagor

1. Avgifter 2022
2. Avgifter 2021

Expedieras till:

Socialnämnden

Avgifter 2022

Prisbasbelopp 2022

2022 års prisbasbelopp uppgår till 48 300 kronor.

Vård- och omsorgsboende

Kostavgift	Omsorgsavgift
3390 kr per månad	2170 kr per månad

Korttidsboende

Kostavgift	Omsorgsavgift
113 kr per dygn	72 kr per dygn

Matlåda: 61,54 kronor per matlåda 2021 års självkostnadspris, Självkostnadspris för 2022 är inte fastställt när detta skrivs men en liten höjning beräknas. Höjningen föregående period var 4,13 kronor.

Kostavgift dagverksamhet: 68 kr per dag

Avgifter 2021

Prisbasbelopp 2021

2021 års prisbasbelopp uppgår till 47 600 kronor.

Vård- och omsorgsboende

Kostavgift	Omsorgsavgift
3294 kr per månad	2139 kr per månad

Korttidsboende

Kostavgift	Omsorgsavgift
110 kr per dygn	71 kr per dygn

Matlåda: 57,41 kronor per matlåda 2020 års självkostnadspris.
Självkostnadspris från september 2021 uppgår till 61,54 kronor.

Kostavgift dagverksamhet: 62 kronor per dag

5 Föreningsbidrag 2022, lokala och externa föreningar

Beslut

Socialnämnden beviljar föreningsbidrag till lokala och externa föreningar år 2020, enligt tjänsteskrivelse 2020-11-25 och avsätter 3 295 tkr för ändamålet.

Socialnämnden beslutar att sista inlämningsdatum för att ansöka om nästa års föreningsbidrag ska vara 1 oktober 2021.

Sammanfattning

Socialnämnden beviljar årligen föreningsbidrag till föreningar som bedriver social verksamhet. För år 2022 föreslår socialnämnden totalt 3295 tkr att fördela till föreningar. Fördelningen till lokala och externa föreningar sker vid ett och samma tillfälle.

18 föreningar har i övrigt ansökt om bidrag till ett sammanlagt belopp om ca 5194 tkr. Förvaltningen har i sina bedömningar tagit utgångspunkt i de av nämnden 2020-08-25 fastställda riktlinjerna för bidrag till föreningar.

Socialförvaltningen föreslår en fördelning av föreningsbidraget år 2022 enligt följande:

- Föräldraföreningen för barn och ungdom i Botkyrka 100 tkr.
- Verdandi Botkyrka 450 tkr
- Buff (f.d. Bryggan) Stockholm 90 tkr.
- BRIS region Mitt 165 tkr

- Botkyrka kvinno- och tjejjour 725 tkr
- Varken Hora eller Kuvad 98 tkr
- Botkyrka kvinnoresurscenter 85 tkr
- Föreningen Mansjouren 12 tkr
- Botkyrka Röda Korskrets 180 tkr
- RSMH Respons 55 tkr
- X-CONS Botkyrka 170 tkr
- Equmeniakyrkan Tumba 70 tkr
- Äldrekontakt 15 tkr

- Hela Människan Botkyrka Salem 485 tkr
- Sällskapet Länkarna 500 tkr
- Svenska Brukarföreningen Stockholm 40 tkr
- FMN Storstockholm 45 tkr
- Spelberoendes förening 10 tkr

Referens
Anneli Sjöberg

Mottagare
Socialnämnden

Föreningsbidrag 2022, lokala och externa föreningar (SN 2021:440)

Förslag till beslut

Socialnämnden beviljar föreningsbidrag till lokala och externa föreningar år 2020, enligt tjänsteskrivelse 2020-11-25 och avsätter 3 295 tkr för ändamålet.

Socialnämnden beslutar att sista inlämningsdatum för att ansöka om nästa års föreningsbidrag ska vara 1 oktober 2021.

Sammanfattning

Socialnämnden beviljar årligen föreningsbidrag till föreningar som bedriver social verksamhet. För år 2022 föreslår socialnämnden totalt 3295 tkr att fördela till föreningar. Fördelningen till lokala och externa föreningar sker vid ett och samma tillfälle.

18 föreningar har i övrigt ansökt om bidrag till ett sammanlagt belopp om ca 5194 tkr. Förvaltningen har i sina bedömningar tagit utgångspunkt i de av nämnden 2020-08-25 fastställda riktlinjerna för bidrag till föreningar.

Socialförvaltningen föreslår en fördelning av föreningsbidraget år 2022 enligt följande:

- Föräldraföreningen för barn och ungdom i Botkyrka 100 tkr.
- Verdandi Botkyrka 450 tkr
- Buff (f.d. Bryggan) Stockholm 90 tkr.
- BRIS region Mitt 165 tkr

- Botkyrka kvinno- och tjejjour 725 tkr
- Varken Hora eller Kuvad 98 tkr
- Botkyrka kvinnoresurscenter 85 tkr
- Föreningen Mansjouren 12 tkr
- Botkyrka Röda Korsrets 180 tkr
- RSMH Respons 55 tkr

Socialförvaltningen

Post Botkyrka kommun, 147 85 TUMBA · **Besök** Munkhättevägen 45, Tumba · **Kontaktcenter** 08-530 610 00

Direkt /HandläggareTelefon/ **Sms** /HandläggareMobilTelefon/ · **E-post** anneli.sjoberg@botkyrka.se

Org.nr 212000-2882 · **Bankgiro** 624-1061 · **Fax** 08-530 616 66 · **Webb** www.botkyrka.se

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

- X-CONS Botkyrka 170 tkr
- Equmeniakyrkan Tumba 70 tkr
- Äldrekontakt 15 tkr

- Hela Människan Botkyrka Salem 485 tkr
- Sällskapet Länkarna 500 tkr
- Svenska Brukarföreningen Stockholm 40 tkr
- FMN Storstockholm 45 tkr
- Spelberoendes förening 10 tkr

Inledning

Socialnämnden antog 2020-08-25 reviderade Riktlinjer för föreningsbidrag inom socialnämnden (SN 2020:295). Förvaltningen har i sina bedömningar tagit utgångspunkt i de av nämnden fastställda riktlinjerna.

Riktlinjerna utgår ifrån kommunens nya riktlinjer för föreningsbidrag antagna av kommunfullmäktige 2020-05-28 § 44 (KS 2020:279). De allmänna villkoren för socialnämndens bidragsgivning är avstämde mot de allmänna riktlinjerna för föreningsbidrag samt bidragsregler som gäller för Botkyrka kommun i enlighet med detta beslut.

Riktlinjerna och ansökningsförfarandet gör att föreningarna i sina ansökningar preciserar vad de använt och kommer att använda föreningsbidragen till och att nämnden fattar beslut om fördelning av föreningsbidraget för nästkommande år vid ett tillfälle per år.

Totalt 18 föreningar har ansökt om bidrag till en summa om sammanlagt 5194 tkr. Ingen ny förening har tillkommit, som inte sökte föreningsbidrag föregående år och två föreningar som fick bidrag föregående år har inte sökt i år. Socialnämndens budget för år 2022 innebär att det finns totalt 3295 tkr att fördela, samma belopp som föregående år. Utanför denna ram ligger medel Idéburet offentligt partnerskap, som inte redovisas under föreningsbidrag.

Alla föreningarna har inte kunnat beviljas de bidrag de ansöker om eftersom summan av ansökningarna överstiger den budget som finns till förfogande med 1909 tkr. Förvaltningens bedömningar har tagit utgångspunkt i de fastställda riktlinjerna.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Beskrivning och bedömning

Föräldraföreningen för barn och ungdom i Botkyrka (FFBU)

Verksamhetsbeskrivning

FFBU bedriver ett stödjande och pedagogiskt arbete riktat till barnfamiljer, speciellt för muslimska i hela Botkyrka.

Syftet är att ta hand om utsatta unga kvinnor och män, vuxna ungdomar, barnfamiljer som har familjeproblem, psykiskt funktionshindrade personer, personer med alkohol- och drogproblem. Föreningen arbetar med att motverka rasistiska vindar och religiösa extremister och att anordna nattvandringar i Alby för medborgarnas trygghet och säkerhet.

Målgruppen är muslimska barnfamiljer i hela Botkyrka.

Verksamhet under 2020/2021

FFBU:s verksamhet har under år 2020/21 präglats av utveckling och fördjupning. Målet har varit att effektivisera arbetet så att föreningen når ut till fler, finner bättre metoder att lösa svåra problem och ökar kvaliteten på arbetet och försöker att skaffa arbetsmöjligheter och sysselsättning till arbetslösa medlemmar, satsar mer tid för frågor om brott, alkohol/droger förebyggande arbete och nattvandringar i flera områden. Föreningen vill motverka diskriminering, hedersrelaterat våld/mordförsök och all terrorverksamhet m.m.

Föreningen har arbetat med att motivera och mobilisera medlemmarna att passa på reglerna för covid-19 pandemin och vaccinering mot det.

Under verksamhetsåret lades väsentligt arbete ned att ge hjälp till hjälpsökande familjer och göra lokalerna godtagbar för besökarna

- FFBU har under året hjälpt 65 hjälpsökande familjer genom att skapa aktiviteter och meningsfull fritid trots begränsade resurser gällande personal
- Föreningen kunde inte anordna simundervisning för äldre för att simhallarna var stängda, (efter mars månad 2020 uppehåll) och utflykterna var uppdelade i små grupper högst 4 personer,
- Föreningen samarbetade med andra föreningar och organisationer i Alby, Fittja och Tumba.
- Föreningen tog hand om 15 barnfamiljer som de hade stora svårigheter och medlade mellan de 15 familjer och beroende personer

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

- Föreningen har hjälpt till vid medlemmars och vid anhörigas bortgång.
- FFBU satsade tid och kraft för medlemmarnas hälsa (speciellt om covid 19) och inbjöd kunniga personer för information och diskuterade med dem om medborgarnas hälsa, idrott m.m.
- Föreningen försökte hjälpa mycket för att bryta isoleringen för nyanlända familjer och invandrarbarnfamiljer och skapa trygga fritidsmiljöer genom att anordna fester med små grupper, föreläsningar (med online), simundervisning (till mars månad 2020), utflykter, idrottsträning på Albys hjärta, studiebesök till olika föreningar i Stockholms stad, dialog seminarier och andra fler aktiviteter.
- Föreningen anordnade nattvandringar i Alby på fredagar och lördagar (mellan 5 till 7 personer deltog nattvandringsverksamhet per gång) för att hindra brott bland ungdomar och skapa trygg miljö för medborgare i Botkyrka genom att kontakta flera ungdomarnas föräldrar,
- FFBU försökte mobilisera sina medlemmar att påverka sina barn och ungdomar för att avhålla dem från narkotika, missbrukare, kriminalitet och terrorverksamhet.
- FFBU samarbetade med kriminalvården, närpolisen, NAV (nämnden av andliga vården) Muslimska riksförbunden, Röda Korset och grannsamverkan.

Medlemsantal/antal besökare

Föreningen har 345 medlemmar, varav 148 barn och ungdomar. Under året 2020/21 var totala antalet deltagare, dvs besökare och online-deltagare, 16750 personer (föreningen har sin verksamhet i olika lokaler). 168 personer av dem har själva ringt och sökt hjälp.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Föreningen ansöker om 152 tkr i föreningsbidrag för år 2022. För år 2021 beviljades 90 tkr.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att föreningens verksamhet är värd att stödja. Föreningen har samarbete med Botkyrka kommun och de har tidigare fått föreningsbidrag. Förvaltningen föreslår att föreningen beviljas 100 tkr i föreningsbidrag för år 2022.

Verdandi Botkyrka

Verksamhetsbeskrivning

Föreningens syfte är att ge barn och vuxna möjlighet att utvecklas till djupare kontakter för att öka förståelsen för sina upplevelser och få till-

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

fälle för ökad gruppgemenskap. Att integrera s.k. socialt avvisade, underprivilegierade segregerade medmänniskor i en verksamhet som gradvis medverkar till att frigöra deras inneboende resurser, att ge deltagarna möjlighet att utveckla sig själva i gemenskap med andra och att engagera deltagarna i ett opinionsbildningsarbete utifrån Verdandis mål och program, på deltagarnas egna nivåer.

Målgruppen är kvinnor som upplever sig utestängda och i utanförskap från samhället, står långt från arbetsmarknaden och ofta har fysisk och/eller psykosocial ohälsa. Barn och ungdomar som har problem i sin uppväxtmiljö och behöver positiva kontakter, trygghet, förståelse i gemenskap med andra vuxna.

Verksamhet under 2020/2021

Årets verksamhetsberättelse och statistik är ännu ej färdigställt. Fram till september finns följande rapporteringar:

Även år 2021 har föreningen varit begränsade i sina aktiviteter p g a Covid-19 pandemin.

Föreningen har aktivt kämpat och gett stöd till barn och vuxna som har problem i sin uppväxtmiljö och utanförskap i sitt område genom öppen verksamhet. läxhjälp, tipspromenader, frågesport, pingisturneringar i Fittjaparken, fotboll, bygga och måla fågelholkar, hälsopromenader med stödsamtal.

Syftet med verksamheten har varit att bygga nya positiva kontakter med vuxna. Som ett led i detta har föreningen också genomfört nedanstående aktiviteter fram till september. De flesta aktiviteterna utfördes utomhus.

Föreningen har haft 12 feriepraktikanter i två perioder varav 6 med särskilda behov samt 3 anställda, varav 2 ungdom. Ungdomsledarna har under året lyckats, genom att motivera ungdomar att tro på sig själva vilket höjer deras självkänsla, trygghet och att ha möjlighet att uppnå sina drömmar.

Föreningen firade internationella kvinnodagen med 10–12 personer med samtal om kvinnors rättigheter och hälsopromenad med 14 deltagare.

Övriga aktiviteter har varit skidresa med ungdomar mellan 10-22 år (13 personer), pingisturneringar i regnbågsparken (12-14 barn), pyssel, ansiktsmålning och frågesport (8-10 barn) vid sex tillfällen, tipspromenader, grillning på Fittjängen med mammor och barn, golf för barn och fika för mammorna.

Dessutom har föreningen gjort utflykter till yoump trampolinpark i Kungens kurva (9-12 barn), utflykt till bowling i Vårbygård (10-13 barn), utomhusaktiviteter vid 8-10 tillfällen, t.ex. korvgrillning, fotboll på Fittja äng och Fittja parken, kubbspel, tipspromenader, picknick i Fittja äng med föräldrar och barn (sammanlagt 120 barn och 80 föräldrar).

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Vid tre tillfällen gjorde föreningen utflykter med kvinnor till Slagsta marina caférestaurang med stödsamtal om mat, sjukdom och hälsa (9-12 kvinnor per gång).

Föreningen fortsätter föreläsningarna (diskussionerna) om ohälsa i mindre grupper med högst 10 deltagare och håller avstånd eller utomhus, under en promenad. Varje dag under sommarlovet har det också kommit ca 10–15 barn (7-13 år) till Verdandis verksamhetslokal med utomhusaktiviteter i mindre grupper.

Föreningen har deltagit under hälsoveckan med olika föreningar samt organisationer på Fittjatorget och haft loppismarknad i regnbågsparken i Fittja. Syftet är att kringboende får möjlighet träffas, bygga nya nätverk samt ha möjlighet att sälja och köpa nya prylar under starka, trygga förhållanden. Botkyrkabyggen tillhandahöll bord och stolar. (15-17 föräldrar och många barn deltog).

Föreningen har även haft familjeläger med två övernattningsnätter till Öland, Dagliga verksamheter/aktiviteter för vuxna som lever i en underprivilegerad situation t.ex. virkning, brodering, sömnad och samtal om vardagen. (10 deltagare varje dag, max 4 varje gång)

- Föreningen ändrade vissa studiecirklar till hälsopromenader med olika diskussioner
- Läxläsningsstöd under hela året till 2–3 barn per dag
- Vid 295 tillfällen har föreningen hjälpt deltagare i kontakten med A-kassa, arbetsförmedling och blanketter

Föreningen har även hjälpt till i kontakt med försäkringskassa, försäkringsbolag, samt med blanketter, brev och telefonsamtal kopplat till detta, kontakt med vårdcentral, sjukhus och kommun, Botkyrkabyggens felanmälan samt hjälpt till att lösa problem i samband med boendet, stödsamtal utomhus eller i mindre grupper.

Pandemin har begränsat de flesta arrangemang och aktiviteter hos de flesta organisationer. Lyckligtvis med en varm sommar kunde föreningen utföra många gemensamma utomhusaktiviteter för allas och säkerhet, hälsa och hållbarhetsdagar, studiebesök, kulturaktiviteter och deltagande i hälsoveckan.

Föreningen skriver ”Vi har brutit utanförskap, isolering, och förändrat livssituationen för c: a 30 - 40 nya vuxna deltagare som nu upplever att de har ett stödjande nätverk att utvecklas i”

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Medlemsantal/antal besökare

Verdandi har 260 vuxna medlemmar och 200 barn och ungdomar. Antalet deltagare som anges är 310 vuxna och 210 barn /ungdomar 13-20 år.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Verdandi Botkyrka ansöker om 500 tkr i föreningsbidrag för år 2022. År 2021 beviljades föreningen 450 tkr i bidrag.

Förvaltningens bedömning

Verdandi Botkyrkas ansökan och den verksamhet som de söker medel för överensstämmer med de krav som nämnden ställer i sina riktlinjer och förvaltningen föreslår därför att föreningen beviljas 450 tkr i föreningsbidrag för år 2022.

Bufff (f.d. Bryggan)

Verksamhetsbeskrivning

Bufff är en nationell barnrättsorganisation som är politiskt och religiöst obunden. Föreningen drivs som en ideell förening med syfte att ge stöd till barn och ungdomar som har en förälder/familjemedlem i häkte, fängelse eller frivård. Bufff arbetar för att förebygga kriminalitet och psykisk ohälsa hos barn med föräldrar i fängelse. Barnkonventionen är basen i all verksamhet. Föreningen har ett nära samarbete med Stockholms läns anstalter och häkten, Stockholms stad och kranskommuner samt andra organisationer som arbetar för barnets bästa. Målgruppen är barn och ungdomar till frihetsberövade föräldrar.

Verksamhet under 2020/2021

Året 2020 påverkades hela organisationen av efterföljderna av Covid-19 och myndigheternas restriktioner. Det blev ett år som föreningen fokuserade på att ställa om istället för att ställa in. Föreningen har fått anpassa alla verksamhetsområden.

Behovet av Bufffs verksamhet är tydligt, antalet barn och anhöriga som söker sig till föreningen ökar alltjämt. Ofta är det omfattande insatser som behövs för att stötta hela familjen.

2020 var föreningen mer begränsade än någonsin när det gäller personella resurser, samtidigt som behovet av stöd ökade markant. Föreningen har inte kunnat motta hjälp av volontärer, vilket inneburit att personalen fått arbeta även med andra arbetsuppgifter. Det har gått åt mer personalresur-

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

ser eftersom stödet inneburit mobila och enskilda insatser över stora geografiska områden, med en annan flexibilitet än tidigare.

Det har varit ett väldigt speciellt år där föreningen också fick möjlighet att se över verksamheten och växa på olika plan.

Öppet hus

Det har varit viktigt för föreningen att i största möjliga mån fortsätta hålla öppet varje vecka. Under de varmare månaderna har föreningen kunnat haft öppet hus ute i en lekpark med picknick. Under de kallare månaderna har föreningen varit i sina lokaler med tydliga restriktioner, vilket bland annat inneburit att ett begränsat antal personer har varit närvarande, noga handhygien och obligatorisk föränmälan.

Aktiviteter

Nästan alla föreningens aktiviteter har blivit påverkade av pandemin. Mycket tid har spenderats utomhus, anpassat till hur många deltagare som kan vara med och planeringen har gjorts om för aktiviteterna. De små grupperna har gjort det möjligt att kunna arbeta mer individanpassat och föreningen har arbetat i hela länet för att alla barn ska ha möjlighet till aktivitet.

Under pandemin fortsatte Bufff att hålla öppet då mycket annat stängdes ner. Många barn och ungdomar förlorade sin trygga punkt när skolan höll undervisningen på distans. Föreningen har under pandemin erbjudit extra öppet och det har även funnits möjlighet till enskilt stöd.

Då Kriminalvården hade besöksförbud på alla häkten och anstalter innebar det att barnen inte längre fick träffa sina frihetsberövade familjemedlemmar. För många innebar det en sorg och ett avbrott i relationen som inte kunde ersättas av brevväxling. Bufff gav på flertalet olika sätt stöd till dessa barn under denna period genom att lyssna, ge information och finnas med under den nya situationen.

För att i denna oroliga tid kunna ge barn och ungdomar glädje och en stund utan tankar på pandemi anordnade föreningen olika typer av aktiviteter som barnen själva efterfrågade. Mycket tid spenderades utomhus och i annat fall anpassade sammankomster med tydliga restriktioner. Barnen och ungdomarna har visat ett imponerande stort tålamod och förståelse för detta.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Distansstöd

Med hjälp av Socialstyrelsen kunde Bufff Stockholm få bidrag av riksorganisationen för att tillsammans med de andra lokalföreningarna bemanna distansstödet. Chatten och stödtelefonen dubbelbemannades så att barn och unga oavsett geografisk ort fick rätt till stöd.

Stödsamtal

Stödsamtalen har kunnat fortlöpa utan större påverkan detta år. I de fall distansmöten varit möjliga har föreningen haft stödsamtal via videosamtal eller telefon.

Mobila och enskilda insatser

Föreningen anpassade verksamheten och kunde erbjuda ännu fler enskilda och mobila insatser än tidigare. Flera barn och familjer har erbjudits individanpassat stöd under året vilket inneburit planering tillsammans med barnen för hur stödet ska utformas och hur föreningen på effektivast sätt kan stötta varje individ.

Uppsökande verksamhet

Föreningens uppsökandeverksamhet pausades i början av året för att sedan återupptas igen. Under den perioden fanns en tät kontakt med de häkten och anstalter vi besöker för att erbjuda stöd på distans via telefon. Föreningen var med och tog fram ett material till de som skulle ha videosamtal med sina barn, en Skype-guide. I slutet av året var föreningen igång med uppsökande verksamhet på elva av 15 anstalter/häkten.

Bufff Stockholm besöker anstalterna i region Stockholm men har även bidragit med resurser för att besöka anstalterna i region norr. Tillsynspermissioner har genomförts i Bufffs lokaler med syfte att barn och unga ska ha möjlighet att träffa sin frihetsberövade familjemedlem i en trygg och säker miljö. Dessa aktiviteter har genomförts i samverkan med kriminalvårdens personal.

Umgången

Under året har ett antal umgängen genomförts i Bufffs lokaler. Bufff kan bistå med insatser i de fall då tingsrätten beslutar om umgänge med umgängesstöd.

Föreläsningar och samarbeten

Bufff har under året samarbetat med kvinnojourer, Mansjouren, Sociala insatsgrupperna, BVC, MVC, BUP, BUM, ungdomsmottagningar, frys-
huset, Unizon, Socialtjänsten, Polisen, Åklagarmyndigheten, Brottsför-

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

fermyndigheten och andra föreningar och myndigheter som naturligt kommer i kontakt med föreningens målgrupp.

Qrut Umgängesmodell - projekt

Bufff samarbetar med föreningen Qrut på grundval av en gemensam vilja att göra skillnad för barn och föräldrar. Qrut arbetar med missbrukande mammor och deras omhändertagna och familjehemsplacerade barn. I detta Arvsfondsprojekt har föreningen som mål att ta fram tre handböcker som kan användas vid umgängen. Böckerna riktar sig till socialtjänst, föräldrar och barn.

Särskilda händelser

Under denna pandemi har det blivit extra viktigt för föreningen att stötta de barn och ungdomar som fått studera hemma utan hjälp från någon vuxen, de som kanske blir utan lunch eller vaknar ovetandes om en förälder kommer att vara där eller inte. Barn som inte kommer undan och tvingas vara hemma mitt i de vuxnas konflikter eller de som upplever våld i hemmet. Föreningen vill fortsätta att vara de som gör skillnad för de barn och ungdomar som ska bli vår framtid.

Delaktighet

Barn unga och anhöriga är med och röstar på årsmötet. De röstar tillsammans fram sin verksamhet som skapas av föreningen. Under året ges medlemmarna möjlighet att rösta fram sin verksamhet i de olika grupperna.

Medlemsantal/antal besökare

Bufff anger i ansökan att totalt 238 medlemmar (familjer) deltar i föreningens verksamhet. Föreningen preciserar inte i ansökan hur många av dessa som kommer från Botkyrka kommun.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Bufff ansöker om 300 tkr i föreningsbidrag år 2022. Föreningen beviljades 80 tkr för år 2021.

Förvaltningens bedömning

Socialförvaltningen har ingen specialiserad verksamhet för denna målgrupp och behovet av verksamheten hos barn och unga i Botkyrka är förmodligen högre än antalet som använder sig av den.

Genom att ge bidrag till föreningen Bufff ges möjlighet för barn i Botkyrka och deras familjer att ta del av denna verksamhet. Förvaltningen

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

föreslår att föreningen Bufff beviljas 90 tkr i föreningsbidrag för år 2022.

BRIS region Mitt

Verksamhetsbeskrivning

Målet för verksamheten är att stärka barnets rättigheter med barnkonventionen som grund, mobilisera samhället och påverka beslutsfattare genom att göra barns röster hörda och på så sätt skapa ett bättre samhälle för alla. BRIS ska särskilt bistå utsatta unga och upprätthålla möjligheter för dem att föra en dialog med vuxna. Verksamheten ska präglas av ett barnperspektiv genom att utgå från barnets behov. BRIS ska stå på barnets sida och fungera som en länk mellan barn, vuxna och samhället.

Målgruppen är barn och unga upp till 18 år (direkt stöd), vuxna runt barn (indirekt stöd), beslutsfattare, opinionsbildare, maktavare, företag och en engagerad allmänhet (mobilisering för barnets rättigheter).

Föreningens första målgrupper gäller de som vi möter via sina stödkanaler. Bris stödverksamhet vilar på tre ben: stöd online till barn via telefon, chatt och mail, gruppstöd till barn och familjer samt telefonstöd för vuxna om barn.

Bris är en nationell stöddlinje för barn och erbjuder professionellt samtalsstöd dygnet runt via chatt, mejl och telefon till alla barn upp till 18 år oavsett i vilken kommun barnet bor. Barnet får ett tryggt, anonymt och kostnadsfritt stöd av en utbildad kurator. Bris roll är att finnas till hands för barn som behöver en vuxen att prata med.

Bris anför att pandemin inte primärt drabbar barn genom egen sjukdom, däremot har barn påverkats av de samhällsförändringar som har följt. Många har fått en förstärkt utsatthet i hemmet och försämrade psykisk hälsa och de som drabbats hårdast är barn som redan före krisen befann sig i en utsatt situation eller led av psykisk ohälsa.

Verksamhet under 2021/2022

Under 2020 hade Bris totalt 31 497 kurativa kontakter med barn och unga upp till 18 år via telefon, chatt och mejl, vilket är en ökning med 16 procent jämfört med 2019. Snittåldern för barn som kontaktar Bris var 14,3 år under förra året. Den största andelen kontakter är från barn mellan 13–15 år och den åldersgrupp som ökade mest var samtal från 17-åringar. I 8 av 10 samtal identifierade sig barnet som tjej.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Bris gruppstöd vänder sig till barn och unga som behöver ett direkt och fördjupat stöd. Här får barn och unga i utsatta livssituationer stöd, kunskap och strategier att hantera sin livssituation. Bris gruppstöd sker främst genom fysiska träffar, men har också utvecklats online. Under 2020 har Bris gruppstöd riktats till barn med familjehemsplacering, barn som har föräldrar med psykisk ohälsa eller missbruk och familjer där en förälder tagit sitt liv.

Bris Onlinestöd (telefon, chatt, mail, bris.se, temachattar, livechattar, Bris forum). Öppet 365 dagar om året.

- Riktat stöd till barn, unga och familjer. Genomförande av Bris Nätverk, mötesplatsen för barnets rättigheter.
- Spred kunskap om Bris och barnets rättigheter på skolor, mässor, temadagar och idrottsevenemang (i något mindre omfattning än önskat på grund av pandemin, mycket har skett digitalt).
- Utbildningar om barns rättigheter och Bris för barn och unga.
- Spridning av informationsmaterial om hedersrelaterat våld och förtryck till personal inom skola och förskola.
- Spridning av informationsmaterial om mobbning till politiker, skolpersonal och beslutsfattare.

Medlemsantal/antal besökare

BRIS redovisar 6512 medlemmar nationellt och 3211 medlemmar i Bris region mitt.

Föreningen redovisar 2753 samtal med vuxna och 31497 samtal med barn och ungdomar 13-20 år.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

BRIS region Mitt ansöker om 235 tkr. Föreningen beviljades 165 tkr i bidrag för år 2022.

Föreningens verksamhet är väl känd. Föreningen söker bidrag på motsvarande sätt från Botkyrka som från alla Sveriges kommuner.

Förvaltningens bedömning

Föreningen ska stärka barns och ungdomars rättigheter och förbättra deras levnadsvillkor. Detta stämmer väl in i förvaltningens prioriteringar och föreningen har fått bidrag tidigare. Förvaltningen föreslår att BRIS region Mitt beviljas ett bidrag på 165 tkr.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Botkyrka kvinno- och tjejjour

Verksamhetsbeskrivning

Föreningen beskriver att verksamhetens inriktning är att bereda våldsutsatta kvinnor och deras barn skyddat boende i samverkan med kommunen eller på den stödsökande kvinnans eget initiativ, att genom råd och stöd ge vägledning till stödsökande kvinnor och tjejer, att med aktiviteter motverka kvinnors, tjejers och barns utsatthet samt att skapa opinion för kvinnofridsfrågor och mänskliga rättigheter.

Målgruppen är kvinnor, tjejer och barn som är utsatta för våld och kränkningar i nära relationer, kvinnor och tjejer som är i behov av stöd och rådgivning, kvinnor och barn som är i behov av skyddat boende samt kvinnor och tjejer som söker stöd för sin utsatthet och öppet eller anonymt vill samtala och få relevant rådgivning.

Syftet är att verka för kvinnors, tjejers och barns rätt att leva utan våld, förtryck och förnedring samt att verka för ett jämlikt/jämställt samhälle.

Föreningens aktiviteter är fortsatt bemanning av jourtelefon och öppen kontorsverksamhet för stöd till volontärer samt våldsutsatta kvinnor, tjejer och barn, att anordna medlemsmöten i kompetenshöjande syfte och öppna föreläsningar för allmänheten, att skapa kvinno- och tjejgrupper med olika aktiviteter.

Andra aktiviteter är att utveckla samarbeten med andra kommunala aktörer, att utveckla syskonskapet (mentorskap) för unga stödsökande tjejer, att anordna bokcirkel i kompetenshöjande syfte och att anordna 20-års jubileum med föreläsare.

Föreningen genomför volontärutbildningar och har utåtriktade aktioner 8 mars samt 25 november.

Föreningen har även tre lägenheter med sex anonyma boenden.

Verksamhet under 2020/2021

Under året har det varit en omfattande rapportering om att en av pandemins sidoeffekter varit att våld i hemmen har ökat lavinartat. Detta i sin tur har lett till att föreningen har fått mycket uppmärksamhet från lokala medier, lokala organisationer och privatpersoner.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Under året har 13 kvinnor och 13 barn bott i föreningens lägenheter. Ungefär hälften av placeringarna har skett genom Botkyrka kommun. Placeringarna varade mellan två dygn och 6 månader.

Under tiden som lägenheterna inte utnyttjats till fullo har renoveringar skett.

Jourtelefonen har varit öppen dagtid och den bemannas av föreningens jourkvinnor. Det har varit färre samtal, vilket kan förklaras med att kvinnor har haft svårt att kontakta föreningen då de varit instängda med sina förövare under pandemin.

Pandemin har också begränsat spridningen av information i utåtriktade aktioner. Föreningen har istället riktat in sig på att nå kvinnor genom annonsering i lokalpressen och informationsmedia till nyinflyttade.

Under året har föreningen kontaktats av fyra grupper bestående av sex polisaspiranter från Södertörns högskola. Föreningen är ett led i deras kurs om våld i nära relationer och grupperna har besökt föreningen, fysiskt eller digitalt. Besök har också mottagits från sjuksköterskestudenter från Röda korsets skola och en professor i sociologi från Turkiet.

Föreningen har även deltagit i SFI i Botkyrka på APT-möte för all personal och med ett informationsbord den 8 mars och en manifestation på FN-dagen för avskaffandet av mäns våld mot kvinnor och genomfört en planeringsdag med diskussioner om värdegrundsfrågor.

Under året har föreningen börjat att arbeta med nya metoder som syftar till att skapa större delaktighet i jourens verksamhet, delegera arbetsuppgifter och öka engagemanget. Arbetsgrupper har bildats utifrån detta.

Föreningen genomförde också före pandemin två interna utbildningar för medlemmar och volontärer och volontärmöten i början på året, men fr.o.m. mars månad hålls istället mindre sammankomster i arbetsgrupperna eller digitalt.

Föreningen har fortsatt med månatliga träffar med övriga kvinnojouurer på Södertörn. De flesta har skett digitalt.

I november 2020 startade tjejjourens chattverksamhet via rockstjejjourer. Samarbete har även inletts med andra tjejjourer. I slutet av 2020 och början på 2021 har föreningen utbildat 11 volontärer till tjejjouren.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Medlemsantal/antal besökare

Föreningen har 149 betalande medlemmar. Antalet deltagare anges till 300 vuxna.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Botkyrka kvinno- och tjejjour ansöker om 725 tkr i föreningsbidrag för år 2022. Föreningen beviljades 725 tkr i bidrag år 2021.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen vill ge stöd till Botkyrka kvinno- och tjejjour som utför en viktig verksamhet och är ett tydligt komplement till nämndens egen verksamhet. Förvaltningen föreslår att Botkyrka kvinno- och tjejjour beviljas 725 tkr i bidrag för år 2022.

Varken Hora eller Kuvad

Verksamhetsbeskrivning

Föreningens syfte är sprida kunskap kring demokratiska verktyg och mänskliga rättigheter för att kunna bekämpa diskriminering i alla former, specifikt hedersförtryck.

Föreningens grundstenar är demokrati och mänskliga rättigheter och strävar efter ett samhälle fritt från patriarkala värderingar, rasism, kulturrelativism och segregation som, enligt föreningen, upprätthåller hederskulturen och bidrar till diskriminering. Fokus ligger på socioekonomiskt utsatta områden där föreningen ser att behovet är som störst. Målet är att höja den allmänna kunskapen om hedersutsattas situation i socioekonomiskt utsatta områden

Varken hora eller kuvad (VHEK) är en antirasistisk och feministisk gräsrotsrörelse som arbetar för att lyfta flickors kvinnors och barns mänskliga fri- och rättigheter så att deras liv befrias från hedersförtryck och hedersnormer. Insatserna ligger till stor del i socialt och ekonomiskt utsatta områden.

Målgruppen är alla som delar dess värderingar men har riktar sig särskilt till flickor och kvinnor, barn och unga tjejer då föreningen genom sina kartläggningar har sett att det är de som drabbas hårdast av hedersförtryck. Dock hjälper föreningen och stöttar alla enskilda individer som behöver det och utesluter ingen.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Yrkesgrupper som föreningen möter i sin ordinarie verksamhet är: lärare, poliser, myndighetspersoner, politiker, forskare och vårdpersonal.

Föreningen har en egen kurs "Förtryck i Hederns namn" sedan 2018, i samarbete med Viskadalens folkhögskola, som fokuserar på hur hedersstrukturer kan utrotas, utifrån ett feministiskt och antirasistiskt perspektiv. Föreningen arrangerar även regelbundna föräldrautbildningar sedan flera år tillbaka tillsammans med Blå Vägen. Föreningen träffar då föräldrar i mindre grupper och talar om barnuppfostran utifrån hedersnormer.

Under 2020 uppdaterade föreningen även sin metodbok Respektguiden som vänder sig direkt till ungdomar och upplyser om deras rättigheter. År 2020 skapade föreningen även podcasten Hederspodden där föreningen diskuterar hedersförtryckets mekanismer och olika förslag och metoder presenteras. Föreningen har intervjuat både hedersutsatta och makthavare.

Sedan 2018 bedriver föreningen en feministisk och antirasistisk nättidning Förortsfeministen. Föreningens mål är att höja den allmänna kunskapen om hedersutsattas situation i socioekonomiskt utsatta områden.

Verksamhet under 2020/2021

Mycket av arbetet inom VHEK görs ideellt. Det kan handla om stöd till enskilda utsatta ungdomar, kvinnor, HBTQI-personer, socialarbetare och skolpersonal. Arbetet har skett även genom att föreningen har tagit fram utbildningsmaterial, hållit föreläsningar och utbildningar samt arrangerat och samordnat aktiviteter vilket ofta ägt rum i samarbete med andra organisationer.

Under verksamhetsåret har VHEK hållit workshops och föreläst för tusentals elever och personal inom skolväsendet på ett flertal hög- och mellanstadium och gymnasieskolor runt om i landet, men även på vuxenutbildningar som SFI, universitet och folkhögskolor.

Föreningen har arrangerat flera evenemang för att uppmärksamma exempelvis Fadimedagen 21 januari och internationella kvinnodagen 8 mars, arrangerat utbildningar för lärare i Helsingborg, förskollärare i Borås samt för barn- och utbildningsnämnden i Botkyrka och även haft föreläsningar och workshops på grundskolor i Österåker.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Organisationen samarbetar med bland annat Bred Feministisk Plattform, som är ett gränsöverskridande nätverk som utgörs av flera partipolitiska kvinnoorganisationer som arbetar över partigränserna. Tillsammans med Riksdagens tvärpolitiska nätverk mot diskriminering och våld i hederns namn anordnar VHEK aktuella seminarier i riksdagen. Andra samarbetspartners är exempelvis medlemsorganisationen Operation 1325, Viskadalens folkhögskola, Arbetarrörelsens folkhögskola i Göteborg, ABF i Stockholm, Malmö, Botkyrka, Salem, Göteborg och Uppsala, Botkyrka kommun, Kvinnoverksamheten Verdandi, Hallunda-Norsborgs Föreningsråd, SFI i Tumba, Tumba gymnasium, Kurdiska Kvinnorådet, CEDAW-nätverket, Föreningsrådet i Botkyrka, Biblioteket i Skärholmen, Blå Vägen i Skärholmen (föräldrautbildningen) samt Tesalongen, Rom och resande kvinnojour, stadsbiblioteket i Linköping och Sensus i Östergötland samt UN-Women.

Medlemsantal/antal besökare

Föreningen har 312 vuxna medlemmar och 50 barn/ungdomar 13-20 år. Antalet besökare anges till 300 vuxna och 500 barn och ungdomar 13-20 år.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Varken hora eller kuvad ansöker om 200 tkr i bidrag för år 2022. För år 2020 beviljades föreningen 98 tkr.

Förvaltningens bedömning

Varken Hora eller kuvad bedriver opinionsarbete och deltar i debatten i frågor som rör hedersrelaterat våld och förtryck. En del av opinionsarbetet kan inte kopplas till föreningsverksamhet riktad till Botkyrka.

Förvaltningen vill stödja föreningens verksamhet gällande dessa frågor som är prioriterade och som förvaltningen åtagit sig att arbeta med och föreslår 98 tkr i föreningsbidrag för år 2022.

Botkyrka kvinnoresurscenter

Verksamhetsbeskrivning

Föreningens syfte är att skapa ett forum eller ett nätverk för att ta tillvara kvinnors intressen och kunskap. Nätverket ger kvinnor möjlighet att utvecklas. Föreningens huvuduppgift är att arbeta för att skapa meningsfulla livsvillkor för de kvinnor som bor i Botkyrka.

Målgruppen är unga kvinnor från 13 – 20 år och kvinnor över 21 år.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Verksamhet under 2020/2021

Föreningen arbetar med temamöten, nattvandring, Zumba, studiebesök, mentorskap, rådgivning, nätverk, kompetensutveckling, stadsodling, informationsutbyten mm.

Föreningen har olika aktiviteter t.ex. språkträning, matlagning, hälsa – yoga och gymna. Föreningen vill skapa ett hållbart samhälle som bidrar till minskade samhällskostnader och syftet är att genom upplevelser och erfarenheter komma fram till vad som ger ett aktivt och hälsosamt liv.

Pandemin har gett en stor förändring av vardagslivet, folk i förorten har drabbats hårdare än övriga delar i länet. Föreningens nätverk har stöttat varandra eftersom många har isolerat sig och känner sig otrygga. Föreningen har skapat ett stort nätverk med kvinnor i Norra Botkyrka vilket har möjliggjort att föreningen har kunnat sprida information om Covid-19 till nätverket. Föreningen har haft utomhusaktiviteter fram till hösten.

Föreningen vill också lyfta upp hållbarheten inom miljö och trygghet. Miljömässig hållbarhet är en förutsättning för en hållbar ekonomisk och demokratisk utveckling, ett jämlikt samhälle. Föreningen ska informera folk om hållbar konsumtion och miljövänlig livsstil. Föreningen har även börjat med skräpplockningspromenader.

Föreningen har haft aktiviteter i sin föreningslokal, som är en viktig mötesplats. Här träffas kvinnor för att umgås, öva språk, laga mat från olika länder, träna, få hjälp med rådgivning för att starta eget mm.

Föreningen har deltagit i firande av internationella kvinnodagen i Hallunda Folkets Hus med informationsbord, panelsamtal, fotoutställning och fika. Botkyrkadialogen, zumba och gym har varit endast under del av året p.g.a. myndigheternas restriktioner. Föreningens har även deltagit i nattvandring tillsammans med unga och vuxna, trygghetsmöten under hösten tillsammans med andra föreningar, grillkväll i Norsborgs centrum och i seminarium.

Medlemsantal/antal besökare

Föreningen anger antalet medlemmar till 72 vuxna och 7 barn och ungdomar. Antalet deltagare anges till 72 vuxna och 6 barn/ungdomar 13-20 år.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Föreningen beviljades 85 tkr i föreningsbidrag för år 2021.

Botkyrka kvinnoresurscenter ansöker om 200 tkr i bidrag för år 2022.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Förvaltningens bedömning

Botkyrka kvinnoresurscenters ansökan och den verksamhet som de söker medel för överensstämmer med de krav som nämnden ställer i sina riktlinjer och föreningen har fått bidrag tidigare. Förvaltningen föreslår därför att föreningen beviljas 85 tkr i föreningsbidrag för år 2022.

Föreningen Mansjouren i Stockholms län

Verksamhetsbeskrivning

Mansjouren är ett forum för människor i behov av någon att tala med. Föreningens främsta roll är att vara samtalsstöd åt i första hand män, men vid behov även kvinnor.

Under tidigare verksamhetsår har Mansjourens verksamhet främst handlat om krishantering. Idag arbetar föreningen bredare och även förebyggande med externa föreläsningar och seminarier i utbildnings- syfte, täta kontakter med studenter och forskare från flera olika intresse- områden. Föreningen har p.g.a. corona skapat en digital samtalsserie där när man bjuder in experter inom olika problemområden vi stöter på.

Verksamheten riktar sig främst till män, men alla är välkomna att kontakta Mansjouren. Det innebär att föreningen erbjuder stöd och rådgivning till alla oavsett kön, identitet, sexuell läggning eller personlig tro.

Föreningens aktiviteter är bl.a. telefonjourverksamhet, samtalsgrupper för enbart män, samtalsgrupper blandat både män och kvinnor, enskilda samtal/parsamtal, seminarier och föreläsningar, studiebesök och öppet hus.

Verksamhet under 2020/2021

Föreningen uppger att bidraget inte är öronmärkt utan ingår med andra kranskommuners verksamhet, för att finansiera mansjourens krisverksamhet totalt sett. Föreningen har inga anställda utan enbart volontärer f.n. 14 st.

Coronapandemin har tvingat föreningen att vidta åtgärder i form av rejält minskad verksamhet i dess lokaler och det som genomförts har följt de restriktioner som gällt. Onsdagsgruppen – en öppen samtalsgrupp- verkar dra mer folk än någonsin och har i omgångar tvingats begränsa medverkantalet, jouröppet på måndagar har lagts på is, föreläsningar har ställts in och utbildning av volontärer har skjutits fram. Föreningsträffar

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

har inte kunnat genomföras i önskad omfattning och intervjuer, studiebesök och handledning/styrelsemöten har till större delen hållits digitalt.

Efterfrågan på Mansjourens kompetens och antalet kontakter, från professionell sektor och från stödsökande, fortsätter ändå att öka. Föreningen har i stor mån lyckats möta kraven genom utökning av bemanning, större täckning av dygnet på telefonjouren och genom utökad användning av flera plattformar för videosamtal.

Medlemsantal/besökare

Antalet vuxna medlemmar redovisas till 53 personer.

Under 2020 har det skett en ökning på 16 % av antalet inkommande telefonsamtal, från 3400 samtal till 3935 år 2020. Av dessa besvarades 781 (20%) direkt av volontär.

Totalt hölls 991 telefonsamtal under 2020. 932 av dessa var med män och 59 med kvinnor.

39 personer har under året mött volontärer för enskilda samtal, majoriteten män.

En sorgebearbetningsgrupp har funnits under året med 17 medverkande vid totalt 7 tillfällen och onsdagsgruppen, en öppen samtalsgrupp, hade 386 besökare vid 46 tillfällen.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Föreningen Mansjouren ansöker om 12 tkr i bidrag för år 2022. Förra året beviljades föreningen bidrag på 12 tkr. I sin ansökan redogör föreningen för en omfattande verksamhet som bedrivs av frivilliga krafter.

Förvaltningens bedömning

Föreningen Mansjourens verksamhet utgör ett komplement till nämndens egen verksamhet. Förvaltningen föreslår att föreningen beviljas det bidrag de ansöker om, 12 tkr för år 2022.

Botkyrka Röda Korskrets

Verksamhetsbeskrivning

Föreningens mål är att skydda människors liv och hälsa i enlighet med Röda korsets strategiska inriktning. På lokal nivå hjälper och stöttar föreningen de mest utsatta utifrån en behovsinventering. Föreningen handlar i enlighet med Röda korsets grundprinciper som är humanitet, opartiskhet, neutralitet, självständighet, frivillighet, enhet och universalitet.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Målgruppen är barn och vuxna i Botkyrka kommun.

Botkyrka Rödakorskrets har aktiviteter såsom läxhjälp och språkcafé, krishantering, mentorskap för blivande undersköterskor, mentorskap för utsatta kvinnor, utbildning i första hjälpen, sommaraktiviteter för barn, föräldrastöd, arbetsträning, bussresor för äldre, hjälp med cv och förstå hur man kan komma in på den svenska arbetsmarknaden och aktiviteter för de frivilliga.

I föreningens behovsinventering har identifierats utsatta kvinnor och barn som en särskilt viktig grupp. Föreningen har därför inlett samarbete med Botkyrka tjej- och kvinnojour för att vara ett komplement, där utsatta kvinnor får en stödperson. Föreningen kommer att mer fokusera på målgruppen barn och utsatta kvinnor i norra Botkyrka, men även fortsätta med de stödaktiviteter såsom tidigare.

Verksamhet under 2020/2021

2020 har varit ett annorlunda år och föreningen har påverkats mycket negativt av pandemin. Föreningen har startat upp och stängt ner verksamheter, planerat och försökt hålla igång verksamheten.

Secondhandbutiken och mötesplatsen har under året inte kunnat ha öppet som vanligt p.g.a. Covid 19. Föreningens secondhandbutik drivs av cirka 24 frivilliga, en minskning från förra året. Butiken har under året haft 6259 besökare. De frivilliga har lagt ner c:a 3250 timmar av sin tid.

Bidrag från socialnämnden har gått till att försöka hålla igång verksamheten. Bl.a.

-Läxhjälpverksamhet 1 ggr/ vecka på 5 olika bibliotek under terminstid för såväl unga som SFI studerande – inköp av material vid läxhjälp.

Fick sedan stänga ner våren 2020 och gå över till digital läxhjälp.

-Språkträning varje vecka under terminstid – inköp av stödmaterial. Fick stänga ner våren 2020.

-Träffar för äldre varje vecka under terminstid – fick stänga ner våren 2020

-Promenader med äldre har genomförts utomhus

-Krisberedskapsgrupp i samarbete med kommunens POSOM grupp har utvecklats, Gruppen genomför regelbundet krisgruppsövningar och material har köpts in för att kunna bistå kommunen i kris. Vid en kris kan föreningen snabbt agera och ta med material som kan vara bra; t ex

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

dryck samt kristelefon. Föreningen stöttade b.la. upp vid den tragiska dödsskjutningen av en 12 årig flicka.

-Mentorprojekt för undersköterskor – gick över till digital verksamhet

-Mötesplatsen har hållits igång och frivilliga har stöttat verksamhet och besökare – mötesplatsen har blivit ett andningshål för många ensamma.

-En person på arbetsträning har arbetat på mötesplatsen.

-Samarbete med Botkyrka tjej- och kvinnojour har startats med matchning mellan ensamma utsatta kvinnor (ofta av utländskt ursprung) och äldre erfarna svenska kvinnor som arbetar som stöd/vän i vardagliga frågor.

-Behovsinventering med nya planerade aktiviteter för barn och vuxna i norra Botkyrka

Det är tack vare volontärer som föreningen kan bedriva verksamhet överhuvudtaget. Föreningen har försökt att hålla kontakt med dem via föreningens frivilligledare, via brev och genom att anordna en digital kick off. En del har föreningen tappat under året och planerar för att rekrytera nya.

På grund av pandemin har Botkyrka kommun och civilsamhället haft regelbundna möten varannan vecka för att uppdatera varandra om vad som händer i kommunen och vilka behov som finns. På så sätt bedriver kretsen ett påverkansarbete gentemot kommunen för att lyfta viktiga frågor kring behov för de allra mest utsatta i vårt samhälle.

Medlemsantal/antal besökare

Föreningen har 382 medlemmar och uppger ca1000 vuxna deltagare samt 200 barn och ungdomar.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Botkyrka Rödakorskrets har under de senaste åren sökt och beviljats föreningsbidrag av socialnämnden. Föreningen beviljades 180 tkr i bidrag föregående år. Föreningen har i år ansökt om ett bidrag på 200 tkr.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet är väl värd att stödja. Förvaltningen föreslår att Botkyrka Rödakorskrets beviljas 180 tkr i föreningsbidrag för år 2022.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

RSMH Respons

Verksamhetsbeskrivning

Föreningen värnar om de psykiskt funktionshindrade och bedriver kamratstödande verksamhet, främjar sociala och kulturella aktiviteter som bidrar till att bryta isolering och utanförskap samt bidrar till gemenskap och återhämtning. Många av medlemmarna har t.ex. utländsk bakgrund och får då chansen att vara med i ett sammanhang. Medlemmarna har ofta en svag ekonomi som gör att föreningen subventionerar alla aktiviteter.

Målgruppen är personer med psykisk funktionsnedsättning eller funktionsvariation.

Föreningen gör utflykter: tex till museum, julmarknad, cafebesök och andra aktiviteter efter medlemmars förslag.

Verksamhet under 2020/2021

Pga. Covid-19 har lokalföreningens verksamhet minskat mycket kraftigt. Under den stängda perioden har följande träffar med medlemmarna anordnats: I början på året blev det utflykter, men senare gavs det möjlighet till pandemisäkra aktiviteter som tex. promenader i Hallunda och på Hågelby.

Innan Folkets Hus stängde pga pandemin fanns biobesök som aktivitet. och vattengymnastik i Fittja simhall erbjöds i början på året. På grund av de nya rutinerna med smittsäkert förhållningssätt fortsatte föreningen att försöka träffa alla medlemmar utomhus i samhället, vanligast var platser i Hallunda och Tumba. Ett fåtal utflykter i början på året hanns med b.la: Ulriksdals slott, Liljevalchs och Hågelby.

Medlemsbrev har gått till alla medlemmar via posten eftersom alla inte har möjlighet till digital kontakt. Det har hela tiden funnits möjlighet till kontakt med föreningen både via mobil och via mail för kamratstöd och få känna gemenskap fast på avstånd.

Medlemsantal/besökare

Föreningen har 55 medlemmar. Antalet deltagare är i år oklar p.g.a. covid-19.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Covid-19 har gjort att mycket av verksamheten har legat nere eftersom föreningen har stort samarbete med Sysselsättningen i Hallunda, som varit stängt en stor del av året.

Verksamhet/aktivitet

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Föreningen ansöker om 110 tkr i bidrag för år 2021. Föregående år beviljades föreningen 55 tkr i bidrag. Föreningen bedriver sin verksamhet i nära samarbete med förvaltningens socialpsykiatriska enhet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att RSMH Respons beviljas bidrag med 55 tkr för år 2022. Föreningen har medel kvar sedan tidigare år p.g.a. att verksamheten delvis har varit stängd p.g.a pandemin.

X-CONS

Verksamhetsbeskrivning

Föreningen är en ideell organisation där f.d. kriminella och missbrukare hjälper varandra tillbaka in i samhället. Syftet är att stödja och vägleda kriminella, missbrukare och frigivna till ett hederligt och drogfritt liv. Målet är att förhindra unga att välja droger, spel och kriminalitet genom samtal, aktiviteter och mentorskap.

Föreningen vill också arbeta förebyggande genom att möta yngre människor, se deras resurser och stötta dem till ett rikt liv både vad gäller utbildning, familjens betydelse samt ett bra fritidsliv. Målet för föreningen är att bli ett stadigvarande inslag i de områden där de verkar.

Verksamhet under 2020/2021

Föreningen har 20 aktivt arbetande volontärer. Under året har föreningen haft möten med Arbetsförmedlingen för att få möjlighet till olika former av anställningar då det är en förutsättning för att verksamheten ska kunna fortgå. Det betyder även att människor som levt i utanförskap får en bra möjlighet att komma in i arbetslivet.

Nattvandring i hela Botkyrka har bedrivits varje fredag och lördag kväll/natt samt vid krissituationer, tillsammans med samtliga nattvandringsorganisationer och föreningen har även kontaktmannaskap.

Föreningen ser arbetet med ungdomar som en mycket viktig och stor del av verksamheten. Att vara förebilder och visa på att det går att leva ett gott liv utan droger, spel och kriminalitet. Föreningen har ett nära samarbete med

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

två skolor i Alby, Grindtorpsskolan och Kvarnhagsskolan samt Didaktusgymnasiet, Tumbagymnasiet, Sätorskolan och Fittjaskolan.

Den dagliga verksamheten består mycket av besök från ungdomar som vill prata om kamrattstöd och hur droger och kriminalitet påverkar livet negativt.

Föreningen genomför också anstalts/häktesbesök och besök på olika behandlingshem på begäran av enskilda personer som är i behov av stöd och hjälp för att bryta med droger, spel och kriminalitet.

”Kom hem tryggt” är en verksamhet som går ut på att följa med unga tjejer hem från ex. vis tunnelbanan för att de ska kunna känna sig säkra under kvällar/nätter.

Under året har föreningen samverkat med bland annat Konyaspor fotbollsförening och Fitness World (Slagsta), Målet är dagliga aktiviteter alla dagar om året.

Föreningen samverkar med närpolisen, socialtjänsten, beroendemottagningen, fältgruppen, skolan, Kriminalvård och frivård m.fl.

Föreningen har deltagit i olika utbildningar bl.a. spelmissbruksutbildning. (Att möta och hjälpa spelmissbrukare) och har under året genomfört föreläsningar på Kronobergshäktet och Asptunaanstalten och haft två seminarier runt spelproblematik (Spelets risker och konsekvenser).

P.g.a. pandemin har föreningen inte haft föreläsningar i skolor.

Under 2020 har föreningen etablerat kontakt med kvinnor från Botkyrka, som har eller haft hedersrelaterade problem för föreläsningar för unga flickor och föräldrar om konsekvenserna/riskerna om hedersrelaterat brott.

Verksamheten kallad ”Vems heder” är i gång med två kvinnor från föreningen som stöttar unga flickor i detta.

På grund av Covid-19 har vissa aktiviteter pausats under del av året.

Medlemsantal/antal besökare

Föreningen har 118 vuxna medlemmar och 174 barn/ungdomar. Under pandemin har medlemsantalet minskat, men föreningen arbetar för att rekrytera flera.

Antal deltagare 13-20 år har varit 117 barn- och unga samt 118 vuxna.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

X-CONS ansöker om 250 tkr i bidrag för år 2021. Föregående år beviljades de 170 tkr.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att X-CONS bedriver en viktig verksamhet som kompletterar socialnämndens egen verksamhet, mål och åtaganden och föreslår bidrag med 170 tkr för år 2022.

Equmeniakyrkan Tumba (Tumba missionsförsamling)

Verksamhetsbeskrivning

Församlingen är en del av ett kristet trossamfund som bedriver ett omfattande arbete i Tumba och södra Botkyrka. Diakonalt arbete är en central del av församlingens sätt att vara och möta människor i olika åldrar. Genom socialt arbete, omsorg och med respekt för varje människa har församlingen under året mött barn, unga och äldre i många samlingar.

Föreningen vänder sig till människor i alla åldrar, men söker medel för en verksamhet för barn i utsatta livssituationer - Spaljé- stöd att växa. Till Spaljé kommer barn mellan 9-15 år, två eftermiddagar i veckan, som behöver ett lugnare sammanhang än fritidsgårdar kan erbjuda. Föreningen bedriver även dagläger på loven. Målgruppen är barn och ungdomar som kommer till Spalje för att de behöver stöd att växa, samt deras föräldrar. Syftet är att ge barn i utsatta livssituationer en trygg miljö att få växa i. Tanken är stärka kontakt med barn och vårdnadshavare genom att starta stödgrupper för barn under 2022.

Många av deltagarna har någon form av konstaterad eller misstänkt NPF-diagnos (neuropsykiatrisk funktionsnedsättning).

Genom kontakter med barn/ungdomar vill föreningen erbjuda deras föräldrar samlingar med möjlighet till samtal och möten. Allt för att stärka nätverket för både föräldrarna och deras barn.

Verksamhet under 2020/2021

Bidraget har använts till, *Spaljé – stöd att växa*, ett öppet arbete för barn i utsatta livssituationer. Föreningen har haft öppet två dagar i veckan i Centrumkyrkan för barn och ungdomar, med mellanmål, tid att samtala, möjlighet att göra skolarbeten, tid att träffa andra kompisar och en möjlighet att landa mellan skolan och hemmet. Mellanmål, läxhjälp, spel och andra

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

fritidsaktiviteter finns där. De som kommer är barn/ungdomar som behöver en lugnare miljö än vad fritidsklubbar och fritidsgårdar kan erbjuda. Ledarna har tid att se barnen/ungdomarna och göra saker tillsammans med dem.

Föreningen valde under pandemin att fortsätta att ha öppet, med begränsat antal deltagare.

Ledare inom Spaljé har även 2020 följt med kommunens trygghetsfältare i Tumba centrum vid några tillfällen. Inom ramen för Spaljé har det även gjorts förstudier för att starta stödgrupper för barn i behov som avser startas under 2022. I förstudie och under arbetet med stödgrupperna är kontakten med vårdnadshavare väsentligt.

Föreningen har också genomfört fyra dagläger på loven. Det senaste lägret i augusti, vände sig till yngre barn och då fick ledarna kontakt med vårdnadshavarna på ett tydligare sätt. Hälften av deltagarna på det lägret kom från Norra Botkyrka, hälften från Tumba/Storvreten. På det sättet bidrog Spaljé till möten över kommunens mentala gräns.

Medlemsantal/besökare

Antalet vuxna medlemmar är 159.

Antalet deltagare har varit 230 vuxna och 85 barn och ungdomar 13-20 år.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Föreningen ansöker om 100 tkr i bidrag för år 2022 och beviljades 60 tkr föregående år. Spaljé drivs helt med externa medel.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att föreningens verksamhet kompletterar nämndens verksamhet. Förvaltningen föreslår att Equmeniakyrkan Tumba beviljas 70 tkr i föreningsbidrag för år 2022.

Äldrekontakt

Verksamhetsbeskrivning

Äldrekontakt har som övergripande målsättning att främja hälsa och välbefinnande hos äldre, särskilt hos äldre som befinner sig i en psykiskt, fysiskt, socialt och/eller ekonomiskt utsatt situation.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Äldrekontakts vision är att äldre människor ska uppskattas för det de har varit med om att bygga upp och att de ska uppfattas som en viktig resurs i samhället och vill verka i ett samhälle där seniora människors erfarenheter och åsikter tas på allvar. Föreningen vill uppnå detta genom att förebygga och bryta social isolering, bidra till ökad generationsintegrering, främja utbildning och forskning inom området och minska stigma kring ensamhet.

Målgruppen är äldre (75+) som lever isolerade och/eller känner sig ensamma och har liten kontakt med familj eller vänner.

Äldrekontakt hjälper de allra äldsta i samhället och medelåldern på föreningens äldre gäster i Botkyrka är 85 år. Många av dessa lever annars helt ensamma utan att träffa vare sig familj eller vänner annat än någon enstaka gång om året.

Föreningens målgrupp lever ofta i hög grad av isolering eller ofrivillig ensamhet och har svårigheter att själva nå ut till och träffa nya vänner och riskerar därför att drabbas av nedstämdhet och allvarliga kroniska sjukdomar på grund av sin sociala situation.

Konceptet är att istället för att äldre sitter i varsin lägenhet och längtar efter gemenskap, hjälper Äldrekontakt dem att träffas varje månad över en fika hemma hos volontärer och ledsagas/skjutsas till aktiviteten.

En årlig kvalitetsundersökning sker och i den senaste undersökning (januari 2020) uppgav 83 % av gästerna att de känner sig mindre ensamma sedan de började delta i Äldrekontakts verksamhet. Och för 89 procent av gästerna är fikaträffarna viktiga eller mycket viktiga för deras välbefinnande.

Verksamhet under 2020/2021

I mars 2020 ställde Äldrekontakt om verksamheten på grund av covid19-pandemin – från fysiska träffar till gemenskap över telefon och hjälp med mat- och apoteksinköp. För en grupp som redan före pandemin led av ofrivillig ensamhet har denna tid varit svår. Föreningen ser att många äldre har påverkats såväl psykiskt som fysisk och de allra flesta har saknat sina vänner inom Äldrekontakt ”på riktigt” och sett fram emot att vardagen ska återgå till det normala.

I takt med att restriktionerna förändrats och majoriteten av gäster och volontärer har vaccinerats, beslutade Äldrekontakt under augusti 2021 att återuppta den fysiska verksamheten, men med särskilda säkerhetsrutiner

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

och restriktioner för att minimera risken för smitta och för att alla ska känna sig trygga. De nya rutinerna innefattar bland annat att endast vaccinerade gäster och volontärer kan delta på träffarna i pandemins nuvarande skede.

Föreningen anför att: ”om det är något de senaste åren lärt oss, så är det att det är oerhört svårt att förutse framtiden”. Föreningen planerar för att genomföra fysiska träffar för alla äldre gäster som vill och kan delta i dessa under 2022. Skulle restriktionerna dras åt, kommer föreningen att återgå till verksamhet över telefon till dess att det är säkert för alla att träffas igen.

Äldrekontakt har under 2021 haft:

11 volontärer, uppdelat på 2 gruppleddare, 3 chaufförer, 4 värdar samt 2 telefon- och inhandlingsvolontärer. Volontärerna har haft regelbunden personlig kontakt med gästerna ca varannan vecka för enskilda samtal (jan-juli) och hjälpt dem att hålla kontakten med övriga äldre gäster i gruppen genom regelbundna telefonsamtal i grupp, så kallade telefonträffar (jan-juli)

Volontärerna har också bistått med att handla mat och mediciner, hjälpa dem till mänsklig kontakt när det behövts (jan-juni) och skjutsat de äldre till träffarna, öppnat upp sina hem och bjudit på fika (aug-pågående) och erbjudit intellektuell och social stimulans i deras hem. 6 gäster i kommunen har deltagit i verksamheten varje månad i den utsträckning de har klarat av

Medlemsantal/besökare

Föreningen har 14 medlemmar. I övrigt se ovan.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Föreningen ansöker om 15 tkr i bidrag för år 2022 och beviljades 15 tkr i bidrag föregående år.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att föreningens verksamhet är viktig och väl värd att stödja. Förvaltningen föreslår att Äldrekontakt beviljas 15 tkr i föreningsbidrag för år 2022.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Hela Människan Botkyrka Salem

Verksamhetsbeskrivning

Hela människan är en allmännyttig ideell förening med uppdraget att utifrån en människosyn med Jesus som förebild och källa till kraft och inspiration, skapa intresse och förutsättningar för ett socialt och diakonalt arbete för och tillsammans med människor i utsatta livssituationer.

Uppdraget utifrån detta är diakonal mobilisering, diakonal opinionsbildning och diakonal handling för och tillsammans med dem vi möter. Detta vill föreningen förverkliga genom att i möten med människor: Se människan, möta behov, socialt, andligt och materiellt och ge redskap för förändrade livssituationer, erbjuda plats för gemenskap och växt, ta vara på människors engagemang, ifrågasätta orättvisor samt bidra med erfarenheter för att möta samhällsutmaningar

Målgruppen är människor i utsatta livssituationer och människor som vill engagera sig och göra skillnad lokalt.

För 2022 har föreningen som huvudsyften med stöd av Botkyrka kommuns socialnämnd: att minska utanförskapet och missbruket av alkohol och droger samt minska den psykiska ohälsan bland målgruppen som befinner sig i tuffa utsatta livssituationer och som föreningen möter i öppna mötesplatser. Med målet att öka deras livskvalitet och stärka känslan av sammanhang genom ökad meningsfullhet, begriplighet och hanterbarhet i deras liv.

Föreningen vill även arbeta med att minska utanförskapet och rekryteringen till gäng bland unga i Storstretet samt att verka för en ökad hälsa, välbefinnande och gynnsamma familjeförhållanden för barn och föräldrar i utsatta livssituationer, att öka möjligheten för framförallt kvinnor med utländsk bakgrund att komma till egen försörjning genom arbete eller studie, att minska den psykiska ohälsan i spåren av pandemin bland unga vuxna och bidra till ökad samverkan mellan civilsamhällets organisationer, myndigheter och andra partners i arbetet med ovanstående syften.

Föreningen vill även ge personer med svag ekonomi möjlighet att få tillgång till livsmedel, kläder, möbler, husgeråd mm till låga priser alternativt som gåva.

:

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Verksamhet under 2020/2021

Bidraget från socialnämnden har föreningen under 2021 framför allt använt inom sina öppna mötesplatser, integrationsarbetet och det individuella stödet, Riagården, stöd & motivationsarbete för personer i aktivt missbruk eller annan utsatthet. Under året har föreningen ökat öppettiderna och erbjudit luncher under olika perioder beroende på aktuella restriktioner. Föreningen har även sökt bredda målgruppen genom att bjuda in flera aktörer och ha flera olika mötestider.

Föreningen har hållit öppet under hela pandemin men anpassat verksamhetens både öppettider och lokaler. Periodvis har verksamheten bedrivits utomhus men aldrig stängt! På Riagården och olika öppna mötesplatser möter föreningen ca 80 unika personer varje år, mellan 10–25 under varje vardag och hittills 2021 har föreningen haft närmare 2000 besök.

Under pandemin har utvecklingsarbetet kring gäng och kriminalitet i Storvreten fått begränsas och inriktat sig på utbildningsinsatser och nätverksbygge med olika partners.

Föreningen har haft aktiviteter relaterade till coronapandemin såsom mathandling till äldre, ersättning av service och stöd till medborgare i utsatta livssituationer pga. nedstängda dagliga mötesplatser och minskad tillgänglighet bland offentliga informations-/mötesplatser, aktiviteter för att stödja riskgrupper och + 70 i sin isolering och den därpå följande psykiska ohälsan samt aktiviteter för yngre som hamnat i psykisk ohälsa pga. isolering kopplat till pandemin.

Föreningen genomförde områdesvandringar för äldre under pandemin, totalt ca 270 mathandlingar till målgrupp + 70 under pandemin.

I arbetet med barn och familjer har föreningen arbetat med enskilda samtal och stöd och arrangerat ”Sommar i parken” för barn & familjer i utsatta bostadsområden, som semestrar på hemmaplan.

Föreningen har även arbetsinriktad rehabilitering och arbetsträning för personer i arbetslöshet, kontinuerligt ca 100 personer i arbetsträning varje vardag i 6–12 månader.

Föreningen har mött personer i utsatta livssituationer och svag ekonomisk situation i enskilda möten, 3–5 individer och/eller familjer varje

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

dag. Varje vecka delar föreningen ut ca 150 kg livsmedel och skänker kläder till målgruppen och delade ut ca 100 julkassar med mat inför jul.

Föreningen arbetar med Integrationsarbete, att stödja enskilda och familjer till ökat livsutrymme, ökad egenmakt och en bättre inkludering i vårt samhälle. Föreningen har genomfört dagläger under sommaren för framför allt ensamstående mammor med utländsk bakgrund (totalt 20–25 deltagare) och flera kulturvandringar (10–15 deltagare/tillfälle).

Under pandemin har föreningen hållit öppet sitt sociala företagande i form av secondhandbutiker och livsmedelsbutik och skapat förutsättningar för möten mellan människor för att möjliggöra att de ökar sin känsla av sammanhang och få en plats att växa som människa på både enskilt och genom att ge utrymme för sociala aktiviteter tillsammans med andra. I grupper och övriga sociala aktiviteter har föreningen 10–20 deltagare per vecka.

Under pandemin har föreningen inte kunnat arbeta med volontärer p.g.a. restriktioner och att många av dem är +70.

Medlemsantal/Antal besökare

Föreningen anger som medlemmar 11 huvudmän, kyrkor i våra kommuner.

Antal anställda är 37 personer.

Antal besök redovisas under rubriken verksamhet 2020/2021.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Hela Människan ansöker om 1500 tkr i bidrag för år 2022 och beviljades 485 tkr i bidrag år 2021.

Förvaltningens bedömning

Föreningens verksamhet överensstämmer med de krav som nämnden ställer i sina riktlinjer och förvaltningen föreslår därför att föreningen beviljas bidrag, dock inte i nivå med vad de sökt eftersom budgeten för föreningsbidraget inte ger utrymme för detta. Förvaltningen föreslår att Hela Människan Botkyrka Salem ansökan beviljas 485 tkr i bidrag för år 2022.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Sällskapet Länkarna Botkyrka

Verksamhetsbeskrivning

Föreningens målsättning är att hjälpa människor med olika missbruksproblem att få ett bättre liv. Allra helst vill föreningen att de ska bli helt nyktra och drogfria men det är kanske inte alltid möjligt att uppnå. Då inriktar sig föreningen på att uppnå en förbättrad livssituation.

Målgruppen är i första hand missbrukare av olika slag samt deras anhöriga som direkt eller indirekt drabbas av deras livsföring.

Syftet är att i första hand hjälpa och stötta missbrukare av olika slag samt deras anhöriga och andra närstående som direkt eller indirekt drabbas av deras livsföring. Ett problem som tyvärr har ökat är under pandemin är spelmissbruket online. Föreningen jobbar mycket aktivt med detta och försöker fånga upp det i tidigt skede. Pandemin har även lett till depression och psykisk ohälsa hos våra äldre

Verksamhet under 2020/21

Aktiviteterna har varit pandemianpassade med allt vad det innebär. Föreningen har kämpat med att åka runt till medlemmar och hjälpt till med det vardagliga. Det har varit mycket uppskattat att bara få ett besök och att få prata lite.

Föreningen har lokaler i Alby. I lokalerna finns f.n. 14 platser för tillfälligt boende. Beläggningen har varit tillfredsställande.

Boendet har varit stödboende. Gästerna har möjlighet att äta samtliga måltider i lokalen. Övriga medlemmar betalar själva sina måltider. Det finns tvättmaskin och skilda aktiviteter såsom biljard, dart och träningsanläggning, dator och satellit-TV Personalstyrkan uppgår f.n. till 6 personer.

Föreningen har haft mycket begränsat med gemensamma aktiviteter under det gångna året. Huvudsakligen har det handlat om att hålla sig frisk och hjälpas åt att få ihop dagarna och hålla humöret uppe. Promenader har varit uppskattat under pandemin. Det har varit givande att komma ut och prata under isoleringen.

Länkarnas riksförbud tillhandahåller fortlöpande informationsmaterial, som till stor del ligger till grund för föreningens informationsverksamhet. Föreningen besöks också av socialarbetare och enskilda personer med anknytning till vårdracken eller önskar information om föreningens verksamhet.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Medlemsantal/antal besökare

Antalet medlemmar är 97 vuxna personer samt 23 barn och ungdomar. Antalet deltagande är 50-60 vuxna och 10-15 barn och ungdomar 13-20 år.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Föregående år beviljades föreningen 500 tkr i bidrag. Sällskapet Länkarna ansöker om 600 tkr i föreningsbidrag år 2022.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att Sällskapet Länkarna beviljas 500 tkr i föreningsbidrag för år 2022 för den verksamhet som de har redovisat för.

Svenska Brukarföreningen Stockholm

Verksamhetsbeskrivning

Föreningens syfte är att stärka medlemskollektivets ställning i samhället, avhjälpa stigma/maktlöshet, motverka tvång och repression, verka för frivillighet i vård och rehabilitering och stödja enskilda medlemmar i enlighet med dennes önskan och behov.

Verksamheten är kommunöverskridande/Stockholms län. Bidrag från Botkyrka går in i den totala budgeten och används proportionellt i den dagliga verksamheten i vilken Botkyrkabor ingår.

Målgruppen är vuxna människor som använder narkotika dvs. både de som använder gatudroger och människor i LARO-behandling med substitutionspreparat, människor med olika sorters beroende, hemlöshet, Föreningens besökare har ofta samsjuklighet och någon form av psykisk ohälsa och/eller NPF-diagnos.

Verksamhet under 2020/2021

Öppet hus dit man kan komma och få hjälp med myndighetskontakter, sprututbyte och sjukvård av olika slag, få en stödperson vid besök hos sjuk- social- och kriminalvård. Man kan även komma och bara umgås, fika samt låna telefon, IT, och kopiator, Föreningen erbjuder även smittskyddsrådgivning och hepatit C-behandling på plats och uppsök på metadonmottagningarna samt sprutbytet vid St Görans sjukhus och Maria.

Många av medlemmarna har en låg tilltro till myndigheter och då kan föreningen vara en brygga.

Föreningen har fem anställda och fem volontärer.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Medlemsantal/antal besökare

Föreningen redovisar 2352 medlemmar. Antal deltagare från Stockholms län är ca 4000 per år, varav ett femtiotal från Botkyrka. Vid föreningens aktiviteter brukar fördelningen vara 2/3 män och 1/3 kvinnor.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Föreningen ansöker om 45 tkr. År 2021 beviljades föreningen 40 tkr i bidrag.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser att Svenska Brukarföreningens verksamhet utgör ett komplement till nämndens egen verksamhet. I riktlinjerna finns krav på drogfrihet, vilket inte denna förening helt motsvarar, men lever väl upp till kravet att inte skapa positiva attityder till alkohol och droger. Förvaltningen föreslår att Svenska Brukarföreningen beviljas 40 tkr i bidrag för år 2021.

FMN Storstockholm (Föräldraföreningen Mot Narkotika)

Verksamhetsbeskrivning

FMN Storstockholm är en ideell, religiöst och partipolitiskt obunden nätverksorganisation, vars huvudsakliga syfte är att erbjuda hjälp, stöd och utbildning för anhöriga till en person med missbruk samt att förhindra unga människor att hamna i missbruk.

Målgruppen är anhöriga och närstående som påverkas av att någon i deras närhet har ett missbruk. Hjälpökande kan vara förälder, barn, syskon, nära vän eller annan släkting.

Föreningen menar att de som söker sig till föreningen upplever ofta att man känner sig ensam och har känslor av skuld och skam. Det är inte ovanligt med psykisk ohälsa.

Under 2022 planerar föreningen att ta upp en syskongrupp som har legat vilande under covid19 samt en pappagrupp och önskas fler andra sorters grupper så kommer detta att tas upp enligt efterfrågan.

Under 2022 kommer föreningen även fortsätta att utveckla och arbeta med samtalsstöd och utbildning samt att fortsätta växa och kunna hjälpa människor genom sitt anhörigprogram och rådgivningar. Föreningen anför att de underlättar för flertalet kommuner i Storstockholm genom att ge en unik hjälp som grundar sig på utbildning och egna erfarenheter.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Föreningen har flertalet hjälpsökande från Botkyrka och anser att de är ett utmärkt komplement till kommunens stöd för anhöriga till människor med missbruksproblematik.

Verksamhet under 2020/2021

FMN:s verksamhet bygger på att erbjuda samtalsstöd och utbildning till anhöriga/närstående i föreningens anhörigprogram, rådgivningssessioner och i syskongrupp. Föreningen anordnar också öppna aktiviteter och föreläsningar för medlemmarna.

Botkyrka kommuns bidrag har använts till att kommuninvånarna har fått hjälp råd och stöd i vårt anhörigprogram.

T.o.m augusti 2021 har FMN Storstockholm bl.a.

- Genomfört ca 65 rådgivningssamtal för barn/syskon till en person med ett beroende
- Genomfört ca 550 rådgivningssamtal för familjer, föräldrar, barn, syskon och övriga närstående, till stor del via telefon och digitalt
- Dagligen svarat och bistått vid frågor via telefon eller meddelande via föreningens hemsida och sociala medier.
- En tre dagars anhörigkurs i har hållits i september, en till är planerad i november 2021 och en digital anhörigkurs under sommaren pga Covid 19
- Återträffar och förträffar på kvällstid (ledda av två kursledare) för anhöriga som genomgått FMN´s anhörigkurs, totalt 8 tillfällen per grupp.
- Handledning för föreningens rådgivare.

Föreningen har behövt att arbeta med digitalisering av sin verksamhet för att kunna möta behovet även under rådande pandemi.

Medlemsantal/besökare

Föreningen har 348 medlemmar och anger 146 vuxna deltagare och 5 barn/ungdomar.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Föreningen ansöker om 60 tkr i bidrag för år 2022 och beviljades 45 tkr i bidrag föregående år.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att föreningens verksamhet väl kompletterar nämndens egen verksamhet. Förvaltningen föreslår att FMN Storstockholm beviljas 45 tkr i föreningsbidrag för år 2020.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Spelberoendes förening

Verksamhetsbeskrivning

Spelberoendes förening Stockholm är en ideell förening som har jobbat med att hjälpa spelberoende och deras anhöriga sedan 1989. Föreningens verksamhet har under åren växt i takt med att problemen med spel och dess aggressiva marknadsföring har ökat lavinartat. Detta på grund av att spelmarknaden har förändrats och blivit mer lättillgänglig.

Föreningens mål är att stötta spelberoende så de blir och håller sig spelfria och stötta deras anhöriga under spelarens resa mot spelfrihet. Att mäta måluppfyllelse kring beroendesjukdomar är svårt. Föreningen för löpande samtal med alla hjälpsökande och medlemmar för att följa deras utveckling. Det bästa sättet att mäta är att peka på antalet besök/möten som gjorts under året. Kontinuerligt deltagande borgar för spelfrihet och tillfrisknande.

Målgruppen är spelberoende och anhöriga till spelberoende.

Föreningen ger spelberoende och deras anhöriga möjligheter att ha någonstans att vända sig för stödsamtal, via telefon, enskilt möte eller digitalt möte. Spelberoende och deras anhöriga får möjlighet att träffas för erfarenhetsutbyte, vara ett stöd för varandra i självhjälsgrupper två kvällar/vecka hela året.

Föreningen vill sprida kunskap om spelberoende hos sociala och andra institutioner, så att fler personer med spelproblem kan få hjälp. Föreningen vill också sprida kunskap om spelberoende hos allmänheten och samhället i stort och bjuder in representanter för spelbolag med svensk licens, journalister, socialtjänstemän, personal från öppenvården och lärare.

Samarbete sker med Stödlinjen, Volontärbyrån och Brukarreferensgruppen och föreningen deltar i brukarråd och referensgrupper gällande ny lagstiftning och nya regelverk gällande spelberoende och spelmarknaden.

Anhörighet och utbildningar för volontärer planeras.

Verksamhet under 2020/2021

Året har varit otroligt speciellt med tanke på den Pandemi som härjat över världen, vilket har ställt högre krav på föreningen att anpassa verksamheten efter restriktionerna som gällt. Föreningen har fortsatt att er-

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

bjuda öppna möten på både måndagar & onsdagar för både spelare och anhöriga under hela den period som det varit tillåtet. Föreningen har för att lösa detta skapat möjligheter att smittsäkra möten och lokaler med nya rutiner och protokoll. I kombination med detta har föreningen även erbjudit digitala mötesgrupper för första gången någonsin i föreningens historia. Föreningen har även erbjudit digitala enskilda möten för de som känner att det fungerat bättre.

Föreningen har haft en del digitala möten med journalister, studenter & forskare men det har helt klart under detta år varit en lägre efterfrågan från dessa grupper. Föreningen har vid dessa möten betonat den starka sekretess som de arbetar med.

Föreningen har emellanåt svårt att få loss resurser till såväl de fysiska som digitala mötena, eftersom många har arbetstider som kan vara svåra att kombinera med det ideella engagemanget samt att vi dessutom har haft en Pandemi som gjort det svårt för resurser att känna den trygghet som krävs för att fortsätta sitt ideella arbete. Trots detta anser föreningen att de har behållit hög nivå på både öppna och digitala möten.

Det totala antalet besökare på öppna möten var 1 393 personer. Besökarna fördelas på 1 028 spelare och 345 anhöriga. (20 övriga).

Det totala antalet besökare på digitala möten var 140 personer. Besökarna fördelas på 119 spelare & 19 anhöriga. (2 övriga)

Snittantalet på öppna möten var 29,6 personer/vecka och på digitala möten 23,3 personer/vecka.

Medlemsantal/besökare

Antal medlemmar är 220 men det är frivilligt att vara medlem, så antalet speglar inte antalet besökare.

Bidragsansökningar/beviljade bidrag

Föreningen har beviljades 10 tkr i föreningsbidrag föregående år och ansöker nu om 10 tkr i bidrag för år 2022.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning är att föreningens verksamhet väl kompletterar nämndens egen verksamhet. Förvaltningen föreslår att Spelberoendes förening beviljas 10 tkr i föreningsbidrag för år 2022.

2020-11-25

Dnr SN 2020:455

Charlotte Lagerkvist
Socialdirektör

6 Ansökan om statsbidrag för personliga ombud

Beslut

Socialnämnden godkänner att ansökan om statsbidrag för verksamhet med personligt ombud 2022 lämnas till Länsstyrelsen.

Sammanfattning

Botkyrka har under senare år beviljats statsbidrag via länsstyrelsen för personligt ombud (PO). Verksamheten syftar till att personer med psykisk funktionsnedsättning ska få möjlighet att leva ett mer självständigt liv, med möjlighet att ta del av samhällets utbud av vård, stöd, service, rehabilitering och sysselsättning på jämlika villkor. Ansökan om statsbidrag för Personligt Ombud 2022 avser två tjänster.

Barnkonsekvensanalys

Personliga ombud arbetar bara med personer som fyllt 18 år. Trots det kan verksamheten innebära att tillvaron förbättras för barn som är anhöriga till personer inom målgruppen. Genom att vuxna kan leva ett mer självständigt liv och ta del av samhällets vård, stöd och service på jämställda villkor och därigenom får bättre förutsättningar för att ge omsorg till sina barn får de anhöriga barnen en tryggare livssituation.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Referens

Merith Fröberg
merith.froberg@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden

Ansökan om statsbidrag för personliga ombud 2022

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner att ansökan om statsbidrag för verksamhet med personligt ombud 2022 lämnas till Länsstyrelsen.

Sammanfattning

Botkyrka har under senare år beviljats statsbidrag via länsstyrelsen för personligt ombud (PO). Verksamheten syftar till att personer med psykisk funktionsnedsättning ska få möjlighet att leva ett mer självständigt liv, med möjlighet att ta del av samhällets utbud av vård, stöd, service, rehabilitering och sysselsättning på jämlika villkor. Ansökan om statsbidrag för Personligt Ombud 2022 avser två tjänster.

Ärendet

Botkyrka har under senare år beviljats statsbidrag via länsstyrelsen för personligt ombud (PO). Statsbidraget utgår med en viss summa per heltidstjänst och ansökan för 2022 avser två tjänster.

Verksamheten med personligt ombud riktar sig till personer med psykiska funktionsnedsättningar med betydande och väsentliga svårigheter att utföra aktiviteter på olika livsområden. Verksamheten syftar till att personer med psykisk funktionsnedsättning ska få möjlighet att leva ett mer självständigt liv, med möjlighet att ta del av samhällets utbud av vård, stöd, service, rehabilitering och sysselsättning på jämlika villkor.

Ombuden arbetar på den enskildes uppdrag. De personliga ombuden i Botkyrka kommun är organisatoriskt placerade vid Stöd- och utvecklingsenheten, inom Socialförvaltningen. Den organisatoriska placeringen är vald för att säkerställa den fria rollen som enskildas ombud. Enligt 5 § i förordningen (SFS 2013:522) om statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personligt ombud för vissa personer med psykisk

funktionsnedsättning ska det finnas en ledningsgrupp med representanter för kommunen, regionens primärvård och psykiatri, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Ledningsgruppens uppgifter är enligt förordningen att leda ombudens arbete samt att arbeta strategiskt med kvalitets- och utvecklingsarbete. Uppkomna problem och brister i vård- och omsorgssystemen rapporteras från ombuden till ledningsgruppen.

Under 2020 beslutades att Botkyrka ska ha en egen ledningsgrupp istället för att ingå i den befintliga ledningsgruppen som finns i Huddinge kommun. Ett första ledningsgruppsammansatt med representanter från kommunen, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, primärvården och psykiatri var planerat till januari 2021 men kunde inte genomföras på grund av pandemin. Pandemin har fortsatt under 2021 gjort det svårt att få igång ett fungerande ledningsgruppsarbete men kontakter har etablerats. Att få igång och utveckla ledningsgruppsarbetet är en prioriterad fråga för 2022.

Verksamheten har sett en ökad efterfrågan och ökade behov sett både till antal ärenden och ärendenas komplexitet, särskilt i gruppen unga vuxna. Om det uppstår behov av kösystem för att få stöd av personligt ombud kommer unga vuxna att prioriteras. Ombuden vittnar om en svår situation och en ökad grad av social isolering som konsekvens av pandemin.

Barnkonsekvensanalys

Personliga ombud arbetar bara med personer som fyllt 18 år. Trots det kan verksamheten innebära att tillvaron förbättras för barn som är anhöriga till personer inom målgruppen. Genom att vuxna kan leva ett mer självständigt liv och ta del av samhällets vård, stöd och service på jämställda villkor och därigenom får bättre förutsättningar för att ge omsorg till sina barn får de anhöriga barnen en tryggare livssituation.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Bilagor

Ansökningsblankett 2022

Expedieras till:

Länsstyrelsen Stockholm

Ifylld och underskriven blankett
skickas till:
stockholm@lansstyrelsen.se
senast den 15 januari 2022

Ansökan om statsbidrag för verksamhet med personligt ombud år 2022

Uppgifter i ansökan avser de kriterier och förutsättningar för statsbidrag till verksamheter med personligt ombud som anges i SFS 2013:522. Länsstyrelsen beslutar och betalar ut statsbidrag till en kommun utifrån bestämmelserna i SFS 2013:522 §§ 2-6 och 8.

En kommun svarar inom ramen för socialtjänsten för verksamheten med personligt ombud. Blanketten innehåller ett antal frågor om hur verksamheten ska organiseras och vilka förutsättningar som ombudet/ombuden kommer att få i sitt arbete. Länsstyrelsen förutsätter att uppgifter, som lämnas i ansökan, diskuterats med aktuella samverkansparter.

Statsbidragets omfattning

Statsbidraget har föregående år utgått med 404 530 kr per år för en heltidstjänst. Beloppet justeras av Socialstyrelsen utifrån hur många ansökningar som inkommit.

Ange med två decimaler. Om ni t.ex. ansöker om att anställa en på heltid (40 timmar i veckan) och en på halvtid (20 timmar i veckan,) anger ni 1,50, om ni t.ex. ansöker om medel för två som jobbar heltid och en som jobbar 25 procent ange 2,25. Ej förbrukade medel kan komma att återkrävas.

Sökande kommun

Kommunens namn: Botkyrka kommun			
Förvaltning: Socialförvaltningen			
Postadress: Munkhättevägen 45, 147 85 Tumba			
Tfn: 08-530610 00		E-post: soc@botkyrka.se	
Organisationsnummer: 212000-2882		Plusgiro:	Bankgiro: 624-1061
Ansökan avser år:	2022		
Antal årsanställningar (heltid, ange i årsarbeten)	2,00		
Referens på utbetalningen: BK88015100			
Nämnd som beslutat om ansökan: Socialnämnden			
Ansökan avser även verksamhet i följande kommun/kommuner			

--

Kontaktperson

Befattning: Verksamhetsutvecklare	
Namn: Merith Fröberg	
Postadress: Munkhättevägen 45, 147 85 Tumba	
Tfn: 08-530 610 00	E-post: Merith.froberg@botkyrka.se

Driftsform/driftsformer och utförare

Uppgift om vilken eller vilka driftsformer som verksamheten bedrivs i. Om verksamheten är ny uppge när kommunen beräknar att verksamheten kan påbörjas. (SFS 2013:522 8 § punkt 3.)

Botkyrka kommun har driftsansvaret för verksamheten personligt ombud. Ombuden är knutna till socialförvaltningen i kommunen.
--

Samverkan kring verksamheten

Uppgift om vilka myndigheter och organisationer som ska samverka kring verksamheten med personligt ombud. (SFS 2013:522 5 § och 8 § punkt 4)

Vilka myndigheter och organisationer ingår i ledningsgruppen? Under 2020 beslutades att Botkyrka kommun skulle ha en egen ledningsgrupp. Ett första ledningsgruppsmöte var planerat till januari 2021 men kunde inte genomföras på grund av pandemin. Under året har arbetet med att få igång ett ledningsgruppsarbete pågått och kontakter är etablerade men på grund av pandemin och en omorganisering av de personliga ombuden har arbetet kommit igång helt. Att få igång ledningsgruppsarbetet är en prioriterad fråga för 2022. Om verksamheten upptäcker brister som behöver åtgärdas omgående påtalas detta för chef.
Vilka andra myndigheter och organisationer samverkar ni med? Kommunens personliga ombud har samverkan med följande myndigheter och organisationer: Migrationsverket, Kronofogden, Skatteverket, Polisen, Jurister, Svenska Kyrkan, Botkyrkabyggen, privata och offentliga arbetsgivare m.fl.

Plan för verksamhetens organisation

Beskrivning om hur kommunen planerar att personliga ombuden ska arbeta med målgruppen, hur prioriteringar inom målgruppen kommer att ske och hur ombudens verksamhet ska planeras och dokumenteras. (SFS 2013:522 8 § punkt 5.)

Efterfrågan och behov av personliga ombud har ökat sett både till antal ärenden och komplexiteten i ärenden och det är vanligt att den som söker hjälp behöver omfattande och handfast stöd. Det kan till exempel vara att ombudet följer med på möten, hjälper till att samordna myndighetskontakter med mera. Verksamheten ser också en ökning av yngre personer som söker stöd. Om inflödet av ärenden gör att det blir kö för att få stöd prioriteras yngre personer. Om det blir kö för att få stöd påtalar verksamheten detta för socialförvaltningen och -nämnden.

Under 2022 kommer också arbetet med att skapa en fungerande ledningsgrupp för att kunna fortsätta arbetet med att åtgärda systembrister prioriteras.

Verksamheten har veckomöten där klientfrågor, oklara fall, avvikelser och frågor kopplade till planering av verksamheten diskuteras. Verksamheten dokumenteras löpande.

Planer för arbetets utformning

Beskrivning hur kommunen planerar att stödja personliga ombud i arbetet i fråga om exempelvis utbildning/kompetensutveckling och handledning. (SFS 2013:522 punkt 6.)

De personliga ombuden har kontinuerlig handledning tillsammans med personligt ombud i Huddinge kommun. Under 2021 har en ny medarbetare anställts och denna har genomfört Socialstyrelsens grundkurs. Verksamheten har under 2021 också HBTQI-certifierats. Medarbetarna deltar kontinuerligt i utbildningar inom området.

Uppföljning

Beskrivning av hur kommunen planerar att följa upp hur verksamheten med personligt ombud har utvecklats. (SFS 2013:522 8 § punkt 7.)

Verksamheten följs kontinuerligt upp genom månadsvisa APT med chef där bland annat systembrister och efterfrågan på stöd från personligt ombud diskuteras. Frågor gällande systembrister kommer också framöver att tas upp i ledningsgruppen. Verksamheten följs också upp regelbundet i samband med att verksamhetsplanen följs upp i tertial 1 och 2 samt på helåret.

Ort och datum

Behörig företrädare för verksamheten

Namnförtydligande och befattning

7 Remissvar - Socialstyrelsens rapport Öppna insatser utan samtycke

Beslut

Socialnämnden godkänner remissvaret och beslutar att översända yttrandet till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har tillsammans med andra remissinstanser blivit ombudda att inkomma med synpunkter avseende rapporten Öppna insatser utan samtycke, dnr: S2019/04727

Rapporten innehåller två förslag om utökade möjligheter till öppna insatser utan samtycke. Den första innebär en ändring av 3 kap 6 a § socialtjänstlagen (SoL) som skulle innebära att socialtjänsten får erbjuda öppna insatser till barn över 12 år även om vårdnadshavare inte samtycker så länge barnet själv samtycker. Denna möjlighet finns idag enbart för barn över 15 år och efter deras egen begäran.

Den andra förändringen innebär ett utvidgande av 22 § LVU (det så kallade ”mellantvånget”) som skulle medföra att socialtjänsten kan besluta om öppna insatser även utan samtycke från barn och vårdnadshavare även på grund av brister i hemmiljö eller föräldraförmåga. I dag kan bestämmelsen enbart tillämpas på grund av ett barns eget beteende. Förslaget innebär inte att föräldrar kan tvingas ta emot insatser utan det är fortsatt enbart öppna insatser riktade mot barnet som kan beslutas med stöd av 22 § LVU.

Socialnämnden ställer sig positiv till förslaget om möjligheter att erbjuda insatser med samtycke till barn över 12 år. Socialnämnden ställer sig även positiv till förslaget om utökad omfattning av 22 § LVU men vill särskilt påpeka att det finns en risk att användandet av de utökade befogenheterna kommer bli begränsat.

Referens

Viktor Petri Gornitzka, förvaltningsjurist
Lina Fröberg, verksamhetsutvecklare

Mottagare

Socialdepartementet
Kommunledningsförvaltningen
Socialnämnden

Remissvar - Socialstyrelsens rapport Öppna insatser utan samtycke

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner remissvaret och beslutar att översända nedanstående yttrande till Socialdepartementet.

Sammanfattning

Botkyrka kommun har tillsammans med andra remissinstanser blivit ombedda att inkomma med synpunkter avseende rapporten Öppna insatser utan samtycke, dnr: S2019/04727

Rapporten innehåller två förslag om utökade möjligheter till öppna insatser utan samtycke. Den första innebär en ändring av 3 kap 6 a § socialtjänstlagen (SoL) som skulle innebära att socialtjänsten får erbjuda öppna insatser till barn över 12 år även om vårdnadshavare inte samtycker så länge barnet själv samtycker. Denna möjlighet finns idag enbart för barn över 15 år och efter deras egen begäran.

Den andra förändringen innebär ett utvidgande av 22 § LVU (det så kallade ”mellantvånget”) som skulle medföra att socialtjänsten kan besluta om öppna insatser även utan samtycke från barn och vårdnadshavare även på grund av brister i hemmiljö eller föräldraförmåga. I dag kan bestämmelsen enbart tillämpas på grund av ett barns eget beteende. Förslaget innebär inte att föräldrar kan tvingas ta emot insatser utan det är fortsatt enbart öppna insatser riktade mot barnet som kan beslutas med stöd av 22 § LVU.

Socialnämnden ställer sig positiv till förslaget om möjligheter att erbjuda insatser med samtycke till barn över 12 år. Socialnämnden ställer sig även positiv till förslaget om utökad omfattning av 22 § LVU men vill särskilt påpeka att det finns en risk att användandet av de utökade befogenheterna kommer bli begränsat.

Ärendet

SÄNKT ÅLDERSGRÄNS FÖR ÖPPNA INSATSER ENLIGT SOL

Förslagets innehåll

Av nuvarande lydelse av 3 kap 6 a 2 st § SoL framgår att socialtjänsten får erbjuda öppna insatser till barn över 15 år även utan vårdnadshavarens samtycke, om det är lämpligt och barnet begär eller samtycker till det. Med öppna insatser avses ofta stödsamtal eller behandling. Av 3 kap 6 b § SoL framgår att även kontaktperson kan erbjudas utan vårdnadshavarens samtycke men att barnets samtycke krävs för att insatsen beviljas.

Utredningens förslag i denna del är att ett nytt stycke ska införas i 3 kap 6 a och 3 kap 6 b §§ SoL där det framkommer att även barn som fyllt 12 år kan erbjudas öppna insatser samt kontaktperson utan vårdnadshavarens samtycke, om det är lämpligt och barnet samtycker till det. Barn över 12 år men under 15 år kommer inte ha en självständig möjlighet att begära eller ansöka om insatser och förslaget medför uttryckligen inte en sänkning av ålder för processbehörighet.

Socialnämndens uppfattning

Socialnämnden är positiva till utvidgningen av bestämmelsen i 3 kap 6 a och 6 b §§ SOL. Förslaget ökar socialnämndens möjligheter att ge stöd till barn och stärker barnperspektivet i socialtjänstlagen, särskilt tanken om barn som individer och rättighetsbärare. Förslaget cementerar också grundprinciperna i barnkonventionen och då särskilt principen om barns rätt att säga sin mening, att få den respekterad och bli hörd i frågor som gäller de samt att uttrycka egna åsikter. Förslaget väcker vissa frågor om tillämpning som dock inte ändrar bedömningen om att förslaget i sig är positivt.

Socialnämnden uppskattar att Socialstyrelsen i sin utredning tydliggjort att förslaget inte medför att åldern för processbehörighet sänks från 15 till 12 år. Det är även positivt att det i förslaget till författning framkommer att besluten inte görs på barnets begäran på samma sätt som för barn över 15 år. Medan ett barn mellan 12-15 år med stöd av denna bestämmelse inte har rätt att ansöka om insatser ska socialtjänsten ändå enligt bestämmelser om barns rätt enligt SoL och barnkonventionen ta ett uttryckt önskemål från ett barn på allvar.

I praktiken kommer detta leda till att även om ett barn mellan 12-15 inte har processbehörighet i formell mening så kommer socialtjänsten ändå i många fall behöva inleda en utredning och pröva behovet av insatsen i de fall barnet uttrycker ett önskemål om stödinsatser. Det behöver här vara tydligt

under vilka förutsättningar som socialtjänsten inte ska agera i enlighet med barnets vilja om denne uttryckt ett starkt önskemål om insatser. Utredningsförfarandet och behovet av upprepade samtal med barnet, blir i dessa fall av stor vikt i socialtjänstens praktiska arbete.

Vidare kan ett tillämpningsproblem uppstå för de fall ett barn inte är helt konsekvent i sitt samtycke. Socialtjänsten kan inte fortsätta erbjuda insatserna om barnet inte samtycker till dem och bör säkerställa att det faktiskt är barnets vilja som styr att insatsen genomförs. Samtidigt är det naturligt att ett barn i tidiga tonåren kommer ha olika uppfattningar vid olika tidpunkter om sitt stödbehov, och socialtjänsten behöver därför ha klart för sig vad som gäller när dessa situationer uppstår. Ytterligare tillämpningsproblem för att syftet med regleringen ska uppnås, är att socialtjänsten behöver förutsättningar och arbetssätt för att arbeta med beteendeförändring då barnets motivation saknas eller är låg. Även i dessa fall behöver socialnämnden ha förutsättningar för arbetssätt som möjliggör upprepade och mer regelbundna samtal med barnet, för att inhämta och säkerställa barnets vilja.

I Socialstyrelsens utredning diskuteras huruvida formuleringen skulle vara åldersbestämd eller om möjligheten anpassas efter ålder och mognad. I slutändan har en åldersgräns införts för att delvis förenkla tillämpningen av bestämmelsen. Socialnämnden anser dock att det i bedömningen om huruvida insatsen är lämplig även måste göras en bedömning om barnets samtycke utifrån dess ålder och mognad är tillräckligt för att det ska vara lämpligt med insatser eller inte. Likaså här som ovan, förutsätter en sådan bedömning förutsättningar och möjligheter för socialnämnden att arbeta mer nära, tätt och välformat med barnet.

Socialnämnden delar uppfattningen som Socialstyrelsen redogjort för om att barnets rättigheter och möjlighet till insatser måste premieras framför vårdnadshavares bestämmanderätt. Nämnden anser dock att det är väldigt viktigt att vårdnadshavares inställning ändå kartläggs och att det i så stor mån som möjligt arbetas för att få vårdnadshavare att se behov av insatsen. Bedömningen om att erbjuda insatser till barn mellan 12-15 år utan vårdnadshavarens samtycke kan innebära en lojalitetskonflikt för barnet. Denna behöver tas i beaktande i bedömningen om vad som är barnets bästa. I vissa fall kan lojalitetskonflikten göra större skada för barnet än vad insatsen gör nytta för barnet. Det blir särskilt viktigt att socialtjänsten i dessa fall gör noggranna riskanalyser.

Socialnämnden har erfarenheter som indikerar att barnet utsätts för skadlig press och stress från vårdnadshavare i de fall där insatser har beviljats med samtycke enbart från en vårdnadshavare. Att socialnämnden arbetar emot

vårdnadshavares vilja kan i vissa fall behövas, men det kräver en särskild noggrannhet av socialnämnden att i dessa fall säkerställa att barnet inte far illa. Ett lyckat införande av förslaget kräver att respektive socialtjänst har förutsättningar och en beredskap av att arbeta med denna nivå av noggrannhet.

UTVIDNING AV 22 § LVU

Förslagets innehåll

Den nuvarande formuleringen av 22 § LVU ger socialtjänsten en möjlighet att besluta om öppna insatser utan samtycke för barn och unga upp till 20 år. Bestämmelsen blir tillämplig om ett barn eller ungdom uppvisar ett beteende som riskerar bli så pass allvarligt att den unge kommer behöva omhändertas enligt 3 § LVU, dvs. ett beteende som innefattar missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller socialt nedbrytande beteende. Bestämmelsen kallas ofta för ”mellantvång” då det är en tvångsåtgärd men som inte innefattar placering utanför hemmet och som inte medför några konkreta följder om den enskilde inte följer beslutet. Bestämmelserna om mellantvång används inte i dagsläget i någon större omfattning och har identifierats både lokalt och av Socialstyrelsen som något som behöver tillämpas oftare för att förebygga allvarligare problem. Förslaget såsom det är formulerat skulle medföra att 22 § utökas för att även kunna användas i situationer där ett barn är i behov av stöd men där problemet snarare går att hänföra till sådana s.k. miljöfall som omfattas av 2 § LVU – fysisk eller psykisk misshandel, brister i omsorgen, otillbörligt utnyttjande eller annat förhållande i hemmet. Förslaget innehåller dock inte ett tvång för vårdnadshavare att ta emot insatser, utan syftar enbart på att stödja barnet.

Det bör noteras att Socialstyrelsen inte rekommenderar ett utökande av mellantvånget på det sättet som beskrivits. Det framgår dock att det varit en del av uppdraget att föreslå lagändringen oavsett deras egen syn på förslagets lämplighet. Socialstyrelsen anser att de eventuella risker och intressekonflikter som barn riskerar att ställas för överväger de eventuella vinsterna med regleringen. I utredningen har även tidigare remissinstanser ifrågasatt om det är lämpligt att sätta in insatser mot ett barns vilja när det inte är barnets egna agerande som föranlett vårdbehovet.

Socialnämndens uppfattning

Socialnämnden står bakom lagförslaget om en utvidgning av 22 § LVU. Samtliga verktyg som socialtjänsten erbjuds för att kunna arbeta mer förebyggande är av värde. Samtidigt delar Socialnämnden delar av de

reservationer som Socialstyrelsen uttrycker i sin utredning och anser att det finns risker att 22 § LVU även i fortsättningen kommer ha begränsad praktisk nytta.

Till att börja med anser Socialnämnden att utrymmet för tillämpning blir lågt om utvidgningen enbart innefattar grunderna för beslutet, särskilt om det samtidigt beslutas om en sänkning av åldern för insatser utan vårdnadshavares samtycke i 3 kap 6 a och 6 b §§ SoL. Rent praktiskt finns det alltså därför enbart två möjliga nya tillämpningar av 22 § LVU i dess föreslagna lydelse – antingen för barn över 12 år där varken vårdnadshavare eller barnet samtycker, eller för barn under 12 år där vårdnadshavare inte samtycker. Risken är alltså att utvidgningen inte medför en ökad tillämpning av 22 § LVU.

Mot detta ska dock ställas att det kan finnas en vinst att kunna tillämpa 22 § LVU i fall där hemförhållanden är sådana att barnet inte vågar eller kan samtycka till insatsen. En tillämpning av 22 § LVU skulle därför kunna lyfta ansvaret från barnet och minska risken för repressalier från vårdnadshavare. Det finns även en potentiell fördel i ärenden där samtycke till öppna insatser där samtycke från vårdnadshavare är vacklande, men i och med den parallella förändringen i 3 kap 6 a och 6 b §§ SoL så kommer detta främst aktualiseras i ärenden för barn under 12 år.

Socialnämnden ifrågasätter också till viss del nyttan med att tillsätta insatser enligt 22 § LVU till ett barn under 12 år när behovet främst uppstått på grund av hemförhållandena. För att effektivt kunna arbeta förebyggande för så pass unga barn krävs det även en förändring i föräldraskapet.

En potentiell fördel med förändringen är dock att socialtjänsten ofta kommer i kontakt med barn i behov av vård men där omständigheterna inte ännu är tillräckligt allvarliga för att kunna hänföras till 3 eller nuvarande lydelse av 22 §§ LVU. Som utredningen poängterar är det sällan så enkelt att hänföra ett barns vårdbehov till enbart miljö eller eget beteende. Många gånger är det svårt att tydligt identifiera var vårdbehovet har sin härkomst, och här kan en utvidgning av 22 § LVU medföra en positiv förändring.

Samtidigt anser Socialnämnden att för att faktiskt kunna se en ökad tillämpning av 22 § även i fall som kopplas till hemmiljö hade det varit en fördel att insatser hade kunnat sättas in även gentemot vårdnadshavare. På samma sätt som i nuvarande tillämpningen hade det inte varit möjligt att besluta om några repressalier om ett sådant beslut inte efterföljts, men en oförmåga att följa beslutet hade kunnat vara ett argument för beslut om till exempel placering. I dagsläget syns även att föräldrar som tidigare varit negativt inställda till egna stödinsatser i vissa fall kan bli mer positiva och

mottagliga efter en tids behandling, även om vården ställts upp som ett villkor för att ett barn ska kunna återvända hem efter placering enligt SoL eller LVU. Det kan alltså finnas en nytta även med påtvingad vård för vårdnadshavare.

Det måste dock poängteras att det i huvudregel är svårt att få till en varaktig förändring hos barn eller föräldrar med bristande motivation. För att det ska vara möjligt att faktiskt skapa förändring i ärenden med bristande motivation behöver socialtjänsten utveckla tydliga arbets sätt för detta. I dagsläget finns det överlag en begränsad praktisk erfarenhet av att arbeta med barn och vuxna med bristande motivation. Förslaget kommer i slutändan vara tandlöst om det finns förutsättningar för behandlare att faktiskt bryta utvecklingen.

I utredningen uttrycks en oro från tidigare remissinstanser för att tillämpning av 22 § LVU kommer leda till att socialtjänster väljer att inte tillämpa 2 § LVU i fall där det annars skulle vara berättigat till förmån för insatser via 22 §. Oron som uttrycks är alltså att socialtjänsten inte kommer uppfylla sin skyldighet att agera när omständigheterna enligt 2 § LVU är uppfyllda. Socialnämnden anser dock att denna risk är begränsad och ser snarare att 22 § kommer användas i ärenden där utredning avslutats utan insats trots att det funnits en oro som dock ännu inte uppnått den allvarlighetsgrad som krävs för ett ingripande enligt 2 § LVU.

Socialnämnden vill även flagga för att det behöver tydliggöras hur ett brott mot 22 § påverkar bedömningen om behov av vård enligt 2 §. En sannolik utveckling är att föräldrar som inte samtycker till insatser kommer rent praktiskt hindra insatser till barnet enligt både 3 kap 6 a och 6 b §§ SoL och i synnerhet 22 § LVU. Frågan som aktualiseras är huruvida en vårdnadshavares agerande för att förhindra insatser i sig är exempelvis en brist i omsorgen som avses i 2 § LVU.

Sammanfattningsvis anser Socialnämnden att förslaget om utvidgning av 22 § inte i sig är negativt men att det finns många risker med en tillämpning och det kommer ställa stora krav på fingertoppskänsla i det enskilda ärendet för att se en lyckad tillämpning. För att ge förslaget ett större tillämpningsområde skulle förslaget kunna utvidgas till att även omfatta insatser till föräldrar, men även detta skulle behöva tillämpas med försiktighet.

Barnkonsekvensanalys

En bedömning av barnets bästa består av dels barnets vilja, dels vårdnadshavarens och andra närståendes uppfattning samt professionens uppfattning. I ärenden där det står klart att barnets vilja och professionellas uppfattning talar för en insats medan vårdnadshavaren står emot bör den tilltänkta insatsen i majoritet verka för barnets bästa. Det kommer dock innebära en lojalitetskonflikt för barnet vilken i sig talar emot barnets bästa. Socialnämndens bedömning är därmed att de föreslagna förändringarna enligt både SoL och LVU ställer höga krav på socialtjänstens fortsatta barnkonsekvensanalyser och bedömning om barnets bästa inför varje enskilt ärende och beslut. Eventuella konsekvenser för barn i dessa ärenden måste tas med i beaktande i socialtjänstens lämplighetsbedömning. Om insatser beviljas emot vårdnadshavarens vilja måste socialtjänsten fortsatt ha en ökad regelbundenhet i kontakten med barnet under uppföljningen av insatsen och kontinuerligt revidera barnkonsekvensanalysen och lämplighetsbedömningen utifrån barnets bästa.

Konsekvenserna för barnet enligt förslagen som berör SoL är positiva och ger utökad fokus på barn som rättighetsbärare och ökar barnets medinflytande. Förslagen ökar den tillförsäkran som gäller enligt barnkonventionen om barnets rätt att bilda och uttrycker egna åsikter i frågor som rör barnet. Förslagen ger också socialtjänsten utökade möjligheter att agera efter barnets bästa samt att i större utsträckning agera efter barnets egen vilja.

Förslagen enligt LVU kan medföra negativa konsekvenser för barnet där barnet mot sin egen vilja och på annans inrådan tvingas genomgå insatser som inte har föranletts av problematik som kan anföras barnet själv. Socialnämnden kan se att en sådan situation kan vara grogrund för ett barns eventuella framtida motsättning mot socialtjänstens verksamhet och kan försvåra barnets motivation till frivilligt stöd framöver. Detta verkar inte för barnets bästa. Samtidigt ser socialnämnden att utökandet av förslagen enligt LVU ger socialtjänsten ökade möjligheter för ytterligare insatser som stöd för barnet. Även i dessa fall blir både socialtjänstens barnkonsekvensanalyser och lämplighetsbedömningar i det enskilda fallet av stor betydelse. I de fall där både barn och vårdnadshavare motsätter sig en insats ska tas i beaktande att ett förändringsarbete kommer bli svårt då motsättningarna är stora och motivationen således låg. I dessa fall kan en insats, som ska verka som stöd för barnet, istället endast få negativa konsekvenser för barnet och för barnets bästa.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Socialnämnden anser att de ekonomiska konsekvenser som diskuteras i rapporten är riktiga. Den bedömning socialnämnden kan göra i dagsläget är att förslagen kan komma att medföra längre utredningstider samt fler nämndbeslut. Det innebär dels att det kan vara fler barn som blir aktuella i socialtjänstens verksamheter, dels att utredningsförfarandet i det enskilda ärendet behöver vara mer komplext – främst avseende lämplighetsbedömningar om vad som är för barnets bästa och även ett tätare uppföljningsarbete.

Förslagen medför inga nya skyldigheter för socialtjänsten och därmed inga direkta kostnader. Däremot kan förslaget leda till ett större antal beviljade öppenvårdsinsatser och därmed större kostnader för just öppenvårdsinsatser. Förhoppningen med förslaget är dock att det långsiktigt ska minska antalet placeringar vilket sannolikt kan medföra en besparing för socialnämnden i sin helhet.

Förslagen i sin helhet utökar möjligheten till tidiga insatser vilket är av avgörande betydelse för barn och ungas fortsatta välmående och gynnsamma utveckling. Möjliggörandet av socialtjänstens mandat till tidiga insatser kan bedömas som en långsiktig besparing.

Expedieras till:

Kommunledningsförvaltningen

8 Överenskommelse om samverkan kring hälso-, sjuk och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet

Beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta Överenskommelse om samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Sammanfattning

StorSTHLMs styrelse rekommenderar kommunerna i Stockholms län att anta överenskommelse med Region Stockholm gällande samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga 0–20 år som vårdas utanför det egna hemmet.

Överenskommelsen innebär att Botkyrka kommun åtar sig att samverka med andra kommuner i länet och Regionen på länsövergripande, regional och lokal nivå, att säkerställa att det finns samverkansformer för att hantera komplexa ärenden samt att tillhandahålla resurser som säkerställer att verksamheterna kan leva upp till överenskommelsen.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Att anta överenskommelsen innebär inga ekonomiska konsekvenser. De åtaganden som kommunen gör i överenskommelsen finns redan i de krav som enligt lag åligger socialnämnden.

Barnkonsekvensanalys

Barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet har mer psykisk ohälsa, sämre tandstatus och lägre vaccinationsgrad än andra barn. De löper också större risk för allvarlig fysisk och psykisk ohälsa senare i livet. Därför är det av största vikt att säkerställa att dessa barn och unga får tillgång till den hälso-, sjuk- och tandvård de har rätt till.

Överenskommelsen syftar till att stärka barnrättsperspektivet, förtydliga ansvarsfördelningen och stärka samverkan mellan parterna så att det enskilda barnet eller den unga personen får vård och insatser på samma villkor som andra jämnåriga. Överenskommelsen bör därför medföra positiva konsekvenser för barn och unga.

Referens

Merith Fröberg
Merith.froberg@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden
Kommunstyrelsen

Överenskommelse om samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att anta Överenskommelse om samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Sammanfattning

StorSTHLMs styrelse rekommenderar kommunerna i Stockholms län att anta överenskommelse med Region Stockholm gällande samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga 0–20 år som vårdas utanför det egna hemmet.

Överenskommelsen innebär att Botkyrka kommun åtar sig att samverka med andra kommuner i länet och Regionen på länsövergripande, regional och lokal nivå, att säkerställa att det finns samverkansformer för att hantera komplexa ärenden samt att tillhandahålla resurser som säkerställer att verksamheterna kan leva upp till överenskommelsen.

Ärendet

StorSTHLMs styrelse rekommenderar kommunerna i länet och kommunalförbundet Vård och omsorg i Norrtälje att anta överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm avseende tillgång till hälso- och sjukvård och tandvård för barn och unga som placeras utanför det egna hemmet.

Bakgrund

Socialtjänsten och hälso- och sjukvården ska enligt lag¹ ingå överenskommelse om samarbete i fråga om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Forskning visar att placerade barn och unga som grupp har betydligt fler hälsoproblem än andra jämnåriga. De har till exempel en högre förekomst av psykisk ohälsa, dålig tandhälsa och lägre vaccinationsgrad än andra jämnåriga. Socialstyrelsen konstaterar i en rapport från 2016 att det sammantaget var ungefär dubbelt så vanligt med sämre tandhälsa och låg tandvårdskonsumtion bland tidigare placerade, jämfört med övriga². De har också en hög överrisk för fysisk och psykisk ohälsa i vuxen ålder.

Samarbete mellan huvudmännen genom överenskommelser bedöms vara en viktig åtgärd för att kunna åstadkomma mer jämlik vård för den här gruppen.

Överenskommelsen

Målet med överenskommelsen är att säkerställa att barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet får tillgång till hälso-, sjuk- och tandvård på samma villkor som andra barn och unga. Överenskommelsen åtföljs av en rutin³ som beskriver hur parterna ska samverka för att säkerställa att målet för överenskommelsen uppnås.

Målgrupp för överenskommelse är alla barn och unga i åldrarna 0–20 år som vårdas utanför det egna hemmet med stöd av Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) eller Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Med vård utanför det egna hemmet avses vård i jourhem, familjehem, hem för vård och boende, stödboende samt vård i särskilda ungdomshem⁴.

¹ 5 kap. 1 d § Socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) resp. 16 kap. 3 § 3 p. Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) (HSL)

² Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019:19) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

³ Samverkansrutiner gällande hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet (se bilaga)

⁴ Enligt 12 § Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga

Överenskommelsen gäller för de verksamheter inom regionen som har ansvar för att tillhandahålla hälso-, sjuk- och tandvård, inklusive upphandlade aktörer, samt de verksamheter inom kommunens socialtjänst som har ett ansvar för att samverka kring ett barn eller en ung person inför och under en placering samt inför placeringens avslutande. För Botkyrkas del innebär det att socialnämndens omfattas av överenskommelsen.

Grundläggande utgångspunkter för överenskommelsen är att samverka kring barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet ska präglas av ett tydligt barnrättsperspektiv. Målet med samverkan är att det enskilda barnet eller ungdomen ska få en god, jämlik och samordnad vård och omsorg utifrån sina individuella behov.

Parternas åtaganden

Utöver det ansvar som åligger respektive part utifrån lagstiftning åtar sig parterna att samverka i befintliga länsövergripande samverkansstrukturer, vid behov initiera förbättringar för målgruppen inom dessa strukturer, att implementera överenskommelsen och tillhörande rutiner samt att gemensamt följa upp dessa.

Parterna gör följande åtaganden gällande lokal samverkan:

- Säkerställa att berörda verksamheter samverkar lokalt kring överenskommelsen och tillhörande rutin
- Ha samverkansformer för att hantera komplexa ärenden och frågeställningar
- Tillhandahålla resurser som säkerställer att verksamheterna kan leva upp till överenskommelsen samt göra överenskommelsen känd hos all berörd personal
- Hålla varandra informerade om hur tillgängligheten utvecklas i de berörda verksamheterna gällande öppettider och kontaktvägar

Samordnade insatser

Insatser från socialtjänsten och hälso- och sjukvården behöver samordnas när den enskilde har behov av insatser från båda parterna. Socialtjänsten och hälso- och sjukvården är också skyldiga att när det behövs upprätta en samordnad individuell plan (SIP) för alla enskilda som har behov av insatser

från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården⁵. Tandvården omfattas dock inte av bestämmelserna om SIP. En SIP kan initieras av hälso- och sjukvården, socialtjänsten eller på efterfrågan av barn, unga och vårdnadshavare. Oavsett vem som initierar SIP är både hälso- och sjukvården och socialtjänsten skyldiga att medverka till att en sådan plan upprättas.

Placerade barn och unga som grupp har ofta komplexa vård- och omsorgsbehov och behov av samordnade insatser. Utifrån detta är parterna överens om att en SIP i normalfallet behövs i samband med att ett barn eller en ung person placeras utanför det egna hemmet samt att arbetet med SIP ska påbörjas inom några dagar efter att placeringen inletts. En förutsättning för att en SIP ska kunna upprättas är dock att den enskilde eller dennes vårdnadshavare samtycker till det.

Att planera och samordna insatser till ett barn eller en ung person är av särskild vikt när denna skrivs ut från slutenvård till den öppna vården och hälso- och sjukvården har ett särskilt ansvar för att initiera det arbetet.

Hälsoundersökning

Socialnämnden ska, om det inte är obehövt, underrätta regionen om att ett barn eller en ung person ska erbjudas en hälsoundersökning i samband med att placering utanför det egna hemmet inleds. Regionen är då skyldig att erbjuda en sådan hälsoundersökning. Kostnad för hälsoundersökning täcks av de medel som Regionen tillförs genom den kommunala finansieringsprincipen⁶. Regionen återkopplar kostnadsfritt medicinska bedömningar från sådan hälsoundersökning till socialtjänsten när samhällsvård inleds.

Läkarundersökning

Socialnämnden har rätt att besluta att ett barn eller en ung person ska undersökas av läkare inför en ansökan om vård enligt LVU. Regionen är då skyldig att genomföra en sådan läkarundersökning, att utfärda läkarintyg samt att åta sig kostnadsansvaret för undersökningen i enlighet med 32 § LVU.

⁵ 2 kap. 7 § SoL resp. 16 kap. 4 § HSL

⁶ Finansieringsprincipen innebär att kommuner och regioner inte ska behöva höja skatten eller prioritera om andra verksamheter för att finansiera statliga beslut.

Struktur för samverkan

Samverkan sker enligt överenskommelsen på tre nivåer: en länsövergripande samverkansorganisation, samverkan på regional nivå samt samverkan på lokal nivå.

Kommunerna i Stockholms län, genom StorSTHLMs styrelse, och hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Stockholm har en politisk styrgrupp för Vård i samverkan (VIS). VIS leder och driver den strategiska inriktningen för länsövergripande samverkan och bereder frågor gällande hälsa, vård och omsorg inför beslut i respektive organisation. Som stöd i sitt arbete har VIS tjänstemannastygruppen Sammanhållen vård och omsorg, och ytterligare samrådsgrupper/styrgrupper som ansvarar för olika sakområden.

På regional nivå ska det finnas en länsövergripande samrådsgrupp/styrgrupp bestående av chefsrepresentanter från StorSTHLM, kommunernas förvaltningar och Regionen. När överenskommelsen ingår har BUSSAM⁷ och Regionala samrådet för psykiatri och beroendefrågor den funktionen. med uppdrag att förvalta överenskommelsen. Den länsövergripande samrådsgruppen/styrgruppen har i uppdrag att förvalta överenskommelsen vilket bland annat innebär att besluta om och förvalta länsövergripande rutiner kopplade till överenskommelsen.

På lokal nivå sker samverkan mellan utförare inom den regionfinansierade hälso-, sjuk och tandvården och verksamheten som kommunen är huvudman för. Lokal samverkan för målgruppen som berörs av överenskommelsen ska ske inom ramen för lokala grupper bestående av chefer från parternas förvaltningar och verksamheter.

Giltighetstid

Överenskommelsen börjar gälla när samtliga parter har antagit den, tidigast från och med 1 januari 2022, och gäller tills vidare med tolv månaders uppsägningstid.

⁷ BUSSAM är en länsövergripande chefstjänstemannagrupp med representanter från Storsthlm och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt från kommunernas förvaltningar och landstingets verksamheter.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Att anta överenskommelsen innebär inga ekonomiska konsekvenser. De åtaganden som kommunen gör i överenskommelsen finns redan i de krav som enligt lag åligger socialnämnden.

Barnkonsekvensanalys

Barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet har mer psykisk ohälsa, sämre tandstatus och lägre vaccinationsgrad än andra barn. De löper också större risk för allvarlig fysisk och psykisk ohälsa senare i livet. Därför är det av största vikt att säkerställa att dessa barn och unga får tillgång till den hälso-, sjuk- och tandvård de har rätt till.

Överenskommelsen syftar till att stärka barnrättsperspektivet, förtydliga ansvarsfördelningen och stärka samverkan mellan parterna så att det enskilda barnet eller den unga personen får vård och insatser på samma villkor som andra jämnåriga. Överenskommelsen bör därför medföra positiva konsekvenser för barn och unga.

Bilagor

- Samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för barn som vårdas utanför det egna hemmet – Överenskommelse mellan Stockholms läns kommuner och Region Stockholm
- Samverkansrutiner gällande hälso-, sjuk- och tandvård för barn som vårdas utanför det egna hemmet

Expedieras till:

Kommunstyrelsen

Charlotte Lagerkvist
Tf. socialdirektör

Samverkan kring hälso-, sjuk-, och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet –
Överenskommelse mellan Stockholms läns kommuner och Region Stockholm

Innehållet i denna överenskommelse är framtaget av hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Region Stockholm, och Storsthlm på uppdrag av presidierna för regionens hälso- och sjukvårdsnämnd och Storsthlms politiska beredningar. Organisationer som företräder placerade barn och unga och deras närstående har givits möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i denna överenskommelse.

Till denna överenskommelse finns ett länsövergripande rutindokument.

För information om vilka kommuner som antagit överenskommelsen se Storsthlms webbplats:
www.storsthlm.se

Stockholm 2021

Region Stockholm

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

Box 6909, 102 39 Stockholm

Telefon: 08-123 132 00

www.vardgivarguiden.se

Storsthlm

Box 38145, 100 64 Stockholm

Telefon: 08-615 94 00

www.storsthlm.se

Innehåll

1. Överenskommelsens parter	4
2. Bakgrund	5
3. Gemensam målsättning och syfte	5
4. För överenskommelsen centrala regelverk	6
4.1. Lagstadgad skyldighet att teckna överenskommelse	6
4.2. Lagstadgade hälso- och läkarundersökningar som rör barn och unga.....	6
4.3. Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter	7
5. Målgrupp	7
6. Verksamheter som ingår i överenskommelsen	8
7. Parternas åtaganden	8
7.1. Värdegrund och terminologi	8
7.2. Länsövergripande utvecklingsarbete.....	9
7.3. Åtaganden mellan parterna i lokal samverkan	9
7.4. Respektive parts ansvar i samband med placering av ett barn eller en ung person som har behov av både hälso-, sjuk- och tandvårdsinsatser och socialtjänstens stödinsatser	9
7.5. Samordnad individuell plan (SIP)	11
7.6. SIP och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård	12
7.7. Kostnader för hälsoundersökning enligt lagen (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet	13
7.8. Kostnader för läkarundersökning enligt 32 § LVU	13
8. Struktur och ansvar för samverkan	13
8.1. Länsövergripande samverkansorganisation	13
8.2. Samverkan på regional nivå	13
8.3. Samverkan på lokal nivå.....	14
9. Uppföljning	14
10. Eskaleringstrappa vid oenigheter	14
11. Överenskommelsens giltighetstid och upphörande	15
Referenser	16

1. Överenskommelsens parter

Överenskommelsens parter är Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län inklusive Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje:

Botkyrka kommun
Danderyds kommun
Ekerö kommun
Haninge kommun
Huddinge kommun
Järfälla kommun
Lidingö stad
Nacka kommun
Norrtälje kommun
Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje
Nykvarns kommun
Nynäshamns kommun
Salems kommun
Sigtuna kommun
Sollentuna kommun
Solna stad
Stockholms stad
Sundbybergs stad
Södertälje kommun
Tyresö kommun
Täby kommun
Upplands-Bro kommun
Upplands Väsby kommun
Vallentuna kommun
Vaxholms stad
Värmdö kommun
Österåkers kommun

Kommunerna kallas gemensamt ”kommunerna” och var för sig ”kommun”. Region Stockholm kallas ”regionen”. Kommunerna och regionen gemensamt kallas ”parterna”.

Om regionen eller kommunen tecknar avtal med någon annan part och överlåter uppgifter de har ansvar för, ska denna överenskommelse och tillhörande rutindokument tillämpas. Respektive part ska ansvara för att överenskommelsen är bindande för och gäller eventuella underleverantörer.

Storsthlm företräder kommunerna avseende uppföljning och utvärdering av överenskommelsens övergripande och principiella frågor samt tillämpning av denna överenskommelse i relation till regionen.

2. Bakgrund

Alla barn och unga har rätt till en trygg och kärleksfull uppväxt och att få stöd och vård efter behov. Både svensk och internationell forskning visar att barn och unga i samhällsvård har betydligt fler hälsoproblem än andra jämnåriga. De har till exempel hög förekomst av psykisk ohälsa, dålig tandhälsa och låg vaccinationstäckning. Dessa barn och unga har även påtagligt fler problem med hälsan sett över en hel livstid [1]. Socialstyrelsen konstaterar i en rapport från 2016 att det sammantaget var ungefär dubbelt så vanligt med sämre tandhälsa och låg tandvårdskonsumtion bland tidigare placerade, jämfört med övriga [2]. En rad studier visar också att barn och unga i samhällsvård har en hög överrisk för fysisk och psykisk ohälsa i vuxen ålder.

Den 15 april 2017 infördes bestämmelser i socialtjänstlagen (2001:453), SoL, och hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, om att kommuner och regioner ska ingå överenskommelser om samarbete i fråga om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. I socialtjänstlagen infördes även en ny bestämmelse som innebär att socialnämnden, om det är inte är obehövt, ska underrätta regionen om ett barn (0 - 17 år) eller en ung person (18–20 år), i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds, ska erbjudas en hälsoundersökning av regionen. Enligt regeringens proposition¹ kan en hälsoundersökning betraktas som obehövlig till exempel om barnet det senaste året genomgått en sådan. Enligt SKR:s rapport om hälsoundersökningar för placerade barn från 2020 behöver den undersökningen dock motsvara innehållet i hälsoundersökningen som avses i föreskrifterna och att det kan behövas annan expertis än den egna för att avgöra det.

Samma år infördes en ny lag (2017:209) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet, som reglerar regionens skyldighet att på initiativ av socialnämnden erbjuda ett barn eller ung person en sådan hälsoundersökning. Undersökningen omfattar områdena fysisk, psykisk och oral hälsa.

Nya föreskrifter om hälsoundersökningar för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet² trädde i kraft 2020-01-01. Regionerna tillförs, enligt den kommunala finansieringsprincipen, medel för att genomföra hälsoundersökningar i enlighet med lagstiftningen och föreskrifterna som beskrivs ovan.

3. Gemensam målsättning och syfte

Parternas gemensamma målsättning med överenskommelsen är att säkerställa att barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet³ får tillgång till hälso-, sjuk- och tandvård på samma villkor som andra barn och unga.

Överenskommelsen syftar till att stärka barnrättsperspektivet, förtydliga ansvarsfördelningen och stärka samverkan mellan parterna så att den enskilde får vård och insatser som är samordnade mellan kommunens och regionens verksamheter. Överenskommelsen ska öka förutsättningar för att lagar och regler följs av parterna samt underlätta tillämpning av gällande regelverk

¹ Prop. 2016/17:59 s. 51.

² Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019:19) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

³ Genom beslut enligt SoL fattat av socialnämnd eller beslut enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), underställt eller fattat av domstol.

avseende målgruppen placerade barn och unga. Syftet är också att öka förutsättningarna för tidiga och samordnade insatser.

4. För överenskommelsen centrala regelverk

4.1. Lagstadgad skyldighet att teckna överenskommelse

- 5 kap. 1 d § SoL - Kommunen ska ingå en överenskommelse med regionen om ett samarbete i fråga om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.
- 16 kap. 3 § 3 p. HSL – Regionen ska ingå en överenskommelse med kommunen om ett samarbete i fråga om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

4.2. Lagstadgade hälso- och läkarundersökningar som rör barn och unga

- Socialnämnden ska, om det inte är obehövt, underrätta regionen om att ett barn eller en ung person i åldern 18–20 år, i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds, ska erbjudas en sådan hälsoundersökning som avses i lagen (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet⁴.
- Regionen ska, utöver vad som följer av HSL och tandvårdslagen (1985:125), på initiativ av socialnämnden erbjuda en hälsoundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet av ett barn eller en ung person i åldern 18 - 20 år inleds⁵.
- Regionen ska, om det inte är uppenbart obehövt, erbjuda asylsökande m.fl. en hälsoundersökning enligt lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård till asylsökande m.fl.
- Regionen ska, om det inte är uppenbart obehövt, erbjuda utlänningar som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning en hälsoundersökning enligt lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd.
- Socialstyrelsen har meddelat föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet⁶.
- Vid en ansökan om vård enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) får socialnämnden enligt 32 § LVU besluta om läkarundersökning av den unge samt utse läkare för undersökningen. Läkarundersökningen ska, om det inte av särskilda skäl är obehövt, ske innan nämnden gör en ansökan om beredande av vård enligt 4 § LVU.
- Enligt 2 kap. 25 § Skollag (2010:800) ska det för eleverna i förskola och skola⁷ finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Enligt 2 kap. 27 §

⁴ 11 kap. 3 a § SoL.

⁵ 1 § lagen om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

⁶ Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2019:19) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

⁷ förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Skoll ska varje elev i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller.

4.3. Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

Från och med den 1 januari 2020 gäller FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, som svensk lag. Av konventionens fyra grundprinciper framgår bland annat följande:

- Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter (artikel 2)
- Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa (artikel 3)
- Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6)
- Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad (artikel 12)

Annat av särskild relevans för denna överenskommelse som framkommer i barnkonventionen:

- Alla barns rätt till bästa möjliga hälsa och tillgång till hälso- och sjukvård och rehabilitering (artikel 24)
- Rätten för alla barn som har omhändertagits av behöriga myndigheter för omvårdnad, skydd eller behandling av sin fysiska eller psykiska hälsa till regelbunden översyn av den behandling som barnet får och alla andra omständigheter som rör barnets omhändertagande (artikel 25)
- Alla barn som har utsatts för vanvård, utnyttjande, övergrepp, tortyr eller väpnade konflikter har rätt till rehabilitering och social återanpassning (artikel 39)

5. Målgrupp

Målgruppen för överenskommelsen är alla barn (0–17 år) och unga (18–20 år) som vårdas utanför det egna hemmet med stöd av SoL och LVU⁸. Med vård utanför det egna hemmet avses vård i familjehem, hem för vård och boende eller stödboende⁹, jourhem¹⁰ och vård i särskilda ungdomshem¹¹. Dessa barn och unga kan, utöver SoL eller LVU, även omfattas av annan lagstiftning såsom lagen (1993:387) om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS). Ensamkommande barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet med stöd av SoL eller LVU ingår i denna överenskommelse.

Barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet benämns härnäst placerade barn och unga.

⁸ Inom ramen för LVU kan, om 12 § LVU är tillämplig, verkställighet av vården ske i form av sluten ungdomsvård på SiS-institution.

⁹ Enligt 6 kap. 1 § första stycket SoL.

¹⁰ Enligt 6 kap. 6 § tredje stycket SoL.

¹¹ Enligt 12 § LVU.

6. Verksamheter som ingår i överenskommelsen

Överenskommelsen gäller för de verksamheter inom regionen som har ansvar att tillhandahålla hälso-, sjuk- och tandvård och för de verksamheter inom kommunens socialtjänst, som har ett ansvar för att samverka kring ett barn eller en ung person inför och under en placering samt inför placeringens avslutande.

Placerade barn och unga har enligt Riksavtalet för utomlänsvård¹² rätt till både planerad och oplanerad vård i den region där de är placerade .

a) Regionens verksamheter

Överenskommelsen och rutinerna gäller de verksamheter som vid varje specifik placering har ansvar att tillhandahålla vårdinsatser.

b) Kommunens verksamheter

Överenskommelsen gäller kommunernas socialtjänst. Skola¹³ och elevhälsovård är viktiga aktörer i vårdkedjan för placerade barn och unga men ingår inte i överenskommelsen som part.

c) Upphandlade aktörer

Regionen och kommunerna ansvarar för att i avtal med upphandlade entreprenörer enligt lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) och i krav för godkännande av aktörer enligt lag (2008:962) om valfrihetssystem (LOV) i förfrågningsunderlag och för godkännande av utförare i respektive avtal, infoga krav på att överenskommelser som regionen och kommunen har träffat enligt detta dokument även gäller för dessa aktörer.

7. Parternas åtaganden

Parterna förbinder sig till att i sina respektive verksamheter samt när det kommer till samverkan, följa denna överenskommelse samt de länsövergripande rutiner som är kopplade till överenskommelsen.

7.1. Värdegrund och terminologi

- Parterna är överens om att samverkan kring barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet ska präglas av ett tydligt barnrättsperspektiv i enlighet med barnkonventionen. Det innebär till exempel att barnets/den unges roll som part med egna specifika rättigheter är tydlig i arbetet och leder till att barnet/den unge är i fokus i de situationer som gäller barnet/den unge.
- Parterna är överens om att målet med samverkan är att den enskilde utifrån sina individuella behov, ska få en god, jämlik och samordnad vård och omsorg som denne själv har möjlighet att vara medskapande i.
- Parterna är överens om att använda den terminologi som används i överenskommelsen.

¹² Riksavtal för utomlänsvård sidan 5, avsnitt 3.1.a

¹³ Skolväsendet omfattar skolformerna förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, och särskild utbildning för vuxna

7.2. Länsövergripande utvecklingsarbete

- Parterna ska samverka i befintliga länsövergripande samverkansstrukturer och i dessa strukturer vid behov initiera förbättringar för målgruppen (se avsnitt 8.2. och 8.3.).
- Parterna ska fortsatt implementera och efterleva regional överenskommelse och rutiner. Parterna ska gemensamt följa upp och vid behov revidera dessa.

En länsövergripande plan ska finnas som beskriver hur stödet är utformat i implementeringen av överenskommelsen och rutindokument gällande samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för placerade barn och unga (se avsnitt 8.1.). I samband med att överenskommelsen beslutats har Storsthlm och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen ett särskilt ansvar att bedriva informationsarbete kring överenskommelsen och tillhörande rutindokument, så att dessa blir kända och följs i respektive verksamhet.

7.3. Åtaganden mellan parterna i lokal samverkan

Se även avsnitt 8.2. och 8.3. i detta dokument.

- Respektive part ska säkerställa att berörda verksamheter samverkar lokalt kring överenskommelsen och rutin gällande samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för placerade barn och unga.
- Parterna ska ha samverkansformer på lokal nivå för att hantera komplexa frågeställningar och ärenden.
- Respektive part åtar sig att tillhandahålla resurser som säkerställer att verksamheterna kan leva upp till överenskommelsen, att göra överenskommelsen känd hos all berörd personal.
- Parterna ska hålla varandra informerade om hur tillgängligheten utvecklas i de berörda verksamheterna vad gäller öppettider och kontaktvägar.

7.4. Respektive parts ansvar i samband med placering av ett barn eller en ung person som har behov av både hälso-, sjuk- och tandvårdsinsatser och socialtjänstens stödinsatser

Vid tillhandahållande av insatser i samband med placering av barn och unga ska kommunen och regionen iaktta den ansvarsfördelning mellan parterna som följer av lag och annan författning. Båda parter har en skyldighet enligt lag att samverka kring barn och ungdomar som riskerar att fara illa.¹⁴ För detta krävs oftast en samplanering mellan parterna utifrån barnet eller den unges individuella behov, se avsnitt 7.5. och 7.6.

Nedan lyfts några av de ansvarsområden och skyldigheter som är centrala för respektive part i arbetet med hälso-, sjuk- och tandvård för placerade barn och unga.

7.4.1. Kommunens ansvar

Det är endast socialnämnden i en kommun som kan ansvara för de placeringar av barn och unga som denna överenskommelse omfattar. Kommunen är ytterst ansvarig för sina invånare och har en skyldighet att, i akuta situationer, ta nödvändiga beslut i avvaktan på att övriga huvudmän kan ge barnet eller den

¹⁴ 5 kap. 1 a § SoL och 5 kap. 8 § HSL.

unge nödvändig hälso-, sjuk- och tandvård. Detta innebär dock ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän.¹⁵ Socialnämnden ska, om det inte är obehövt, underrätta regionen om att ett barn eller ung person i åldern 18 - 20 år ska erbjudas en hälsoundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds. Inför en ansökan om vård enligt LVU har socialnämnden också rätt att besluta om att ett barn eller ung person ska läkarundersökas enligt 32 § LVU. Det är socialnämnden, med sitt övergripande ansvar för barn och unga i samband med placering, som ska initiera vårdinsatserna och tillgodose omsorgsbehoven [3]. Socialnämnden ansvarar för att barn och unga som placerats i ett annat hem än det egna får god vård och ska verka för att det får den hälso-, sjuk- och tandvård som de behöver.¹⁶

Socialtjänsten har enligt SoL ett ansvar att aktivt verka för att samverkan kommer till stånd i frågor som rör barn och unga som far illa eller riskerar att fara illa.¹⁷ Detta ansvar gäller oavsett om den enskilde samtycker till att en samordnad individuell plan (SIP) upprättas eller inte.

7.4.2. Regionens ansvar

Regionen ansvarar för att erbjuda en god hälso-, sjuk- och tandvård för de som är bosatta inom Stockholms län. Regionens ansvar avseende hälso- och sjukvård innefattar åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador. Regionens ansvar avseende tandvård innefattar åtgärder för att förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador i munhålan. Regionens vårdskyldighet vad gäller hälso- och sjukvård innefattar bland annat ett ansvar att erbjuda bosatta inom länet habilitering och rehabilitering. Regionens ansvar för habilitering och rehabilitering innebär dock inte någon inskränkning i de skyldigheter som arbetsgivare eller andra kan ha enligt lag.¹⁸

Regionen ansvarar för hälso-, sjuk- och tandvårdsinsatser även om insatser ges inom ramen för vården vid en placering av ett barn eller ung person utanför det egna hemmet, oavsett placeringsform. Regionen ska enligt lag 2017:209 på begäran från socialtjänsten erbjuda barn och unga som placeras en hälsoundersökning. Regionen ska efter beslut i socialnämnden erbjuda ett barn eller ung person en läkarundersökning enligt 32 § LVU. Regionen bistår socialnämnden med rådgivning/samråd i frågor som kräver medicinsk kompetens inför, under och efter ett barns eller en ungs placering utanför det egna hemmet.

Riksavtal för utomlänsvård och kommentarer innehåller bestämmelser om vad som gäller när en person får vård utanför sin egen hemregion¹⁹. Vid behov ska också hemregionen skriva utlåtanden och remisser till vårdregionen²⁰. Av riksavtalet framgår det att den som vistas inom vårdregionen, till följd av vård med stöd av LVU eller SoL, ska erbjudas såväl omedelbar som icke omedelbar vård av vårdregionen.

¹⁵ 2 kap. 1 § SoL.

¹⁶ 6 kap. 7 § 3 p. SoL.

¹⁷ 5 kap. 1 a § SoL.

¹⁸ 8 kap. 7 § HSL samt 12 kap. 5 § HSL

¹⁹ Hemregion avser den region där patienten är folkbokförd vid vårdtillfällets inledning. Det begrepp som används i Riksavtal för utomlänsvård, är hemlandsting. Beteckningen landsting ersattes av beteckningen region den 1 januari 2020.

²⁰ Vårdregion avser den region där en utomlänspatient undersöks eller behandlas. Det begrepp som används i Riksavtal för utomlänsvård och kommentarer är vårdlandsting. Beteckningen landsting ersattes av beteckningen region den 1 januari 2020.

7.5. Samordnad individuell plan (SIP)

Enligt gällande lagstiftning ska kommunen tillsammans med regionen upprätta en SIP när den enskilde har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso-, sjuk- och tandvården. Det är kommunen och regionen som bedömer när en SIP behöver upprättas, och det räcker att en av huvudmännen gör den bedömningen för att skyldigheten ska inträda för båda. Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål. Även skola och elevhälsa har en viktig roll i SIP-arbetet.

7.5.1. Samtycke

Den enskildes²¹ samtycke är en förutsättning för att en SIP ska upprättas. Barnets/den unges och vårdnadshavarnas delaktighet och inflytande i SIP-arbetet ska tillmätas stor vikt för båda huvudmännen.

Om barnet/den unge är omhändertaget med stöd av LVU och barnets vårdnadshavare eller den unge inte samtycker till att starta ett SIP-arbete kan socialnämnden besluta att ett sådant arbete ändå ska påbörjas, om SIP-arbetet bedöms som nödvändigt för att barnet/den unge ska få behövlig vård och detta inte kan ske på annat sätt.²² Utgångspunkten är dock att samtycke av vårdnadshavarna eller den unge ska inhämtas i första hand.

7.5.2. Initiera och upprätta en SIP

Vem som helst som i sin yrkesutövning inom socialtjänsten eller hälso- och sjukvården har uppmärksammat ett behov av samordning av insatser ska ta initiativ till att en SIP upprättas. Detta gäller alla inom kommunens socialtjänst, alla inom regionens hälso- och sjukvård och samorganiserade verksamheter som till exempel familjecentraler, beroendevårdsenheter för ungdomar och ungdomsmottagningar. Alla dessa aktörer har också en skyldighet att delta i en SIP när de blir inbjudna. Ett barn eller ung person kan ibland ha kontakt med eller behöva stöd från flera olika enheter inom kommun och region. Då kan personal från samma huvudman men från olika verksamheter behöva delta i samordningen.

Barn, unga och vårdnadshavare kan också efterfråga en SIP. Närstående kan efterfråga en SIP och även delta, men bara om den enskilde samtycker. Även andra aktörer kan ta initiativ till att kommunen eller regionen prövar om det behövs en plan.

Tandvården har ingen skyldighet att initiera eller kalla till en SIP, och är inte heller skyldiga att delta i arbetet med planen. Barnets/den unges tandvårdsbehov ska finnas med vid all planering, och tandvården kan bjudas in till arbetet med SIP när det bedöms relevant. Tandvården kan också uppmärksamma socialtjänsten på att ett behov av samordning finns, till exempel genom att föreslå en SIP. Det ankommer sedan på socialtjänsten att pröva om en SIP behövs samt, att i sådant fall, inhämta nödvändiga godkännanden.

Socialnämnden har ett särskilt ansvar att aktivt verka för att samverkan kommer till stånd.²³ Utifrån sitt övergripande ansvar för placeringen har socialnämnden ett särskilt ansvar för att sammankalla till SIP för placerade barn och unga när behov föreligger och samtycke finns. Observera att regionen ansvarar för att sammankalla till SIP vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård (se avsnitt 7.6.).

²¹ I detta fall vårdnadshavare, barn över 15 år och unga.

²² Se 11 § LVU.

²³ 5 kap. 1 a § SoL.

7.5.3. Gemensamma utgångspunkter för målgruppen

Ett SIP-arbete ska inledas när någon part bedömt att behov av ett sådant föreligger och den enskilde²⁴ lämnat sitt samtycke. Placerade barn och unga som grupp har ofta komplexa vård- och omsorgsbehov och behov av samordnade insatser. Parterna är utifrån detta överens om att en SIP i normalfallet behövs i samband med en placering av ett barn eller en ung person utanför det egna hemmet.

Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål, det vill säga inom några dagar. Ett SIP-möte bör hållas så snart som möjligt men dock senast inom fyra veckor efter att en placering utanför det egna hemmet inletts. I de fall då det utifrån barnets eller den unges bästa bedöms olämpligt att påbörja SIP-arbetet inom några dagar, ska det påbörjas så snart det är möjligt.

SIP syftar till att skapa en sammanhängande helhet av de vård- och omsorgsinsatser som den enskilde behöver från olika enheter och huvudmän. Detta gäller oavsett var barnet/den unge placeras.

För att möjliggöra och säkerställa att en SIP kommer till stånd bör tekniska hjälpmedel användas när så är möjligt och under förutsättning att det kan göras på ett rätts- och integritetssäkert sätt.

7.6. SIP och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

I januari 2018 trädde en ny lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i kraft. Lagen omfattar enskilda som efter att de skrivits ut från slutna vård kan komma att behöva insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den regionfinansierade öppna vården. Bland annat innebär den nya lagen att alla patienter som vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård bedöms vara i behov av insatser både från hälso- och sjukvården och kommunen ska erbjudas en SIP.

7.6.1. Samtycke

Samtycke från den enskilde krävs för kallelse till och upprättande av SIP.

7.6.2. Initiera och upprätta en SIP

När en berörd enhet inom socialtjänsten eller den regionfinansierade öppna vården fått ett inskrivningsmeddelande från den slutna vården, ska enheten börja sin planering av de insatser som är nödvändiga för att barnet/den unge på ett tryggt och säkert sätt ska kunna lämna den slutna vården och efter utskrivningen få sina behov av socialtjänst eller hälso- och sjukvård tillgodosedda.

När en enhet inom den regionfinansierade öppna vården har tagit emot ett inskrivningsmeddelande från den slutna vården, ska den öppna vården utse en fast vårdkontakt för barnet/den unge. Den fasta vårdkontakten ska utses innan barnet/den unge skrivs ut från den slutna vården. En kallelse till SIP ska skickas till berörda enheter av den fasta vårdkontakten.

I Stockholms län finns en regional överenskommelse med tillhörande rutin för samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård [4].

²⁴ I detta fall vårdnadshavare, barn över 15 år och unga.

7.7. Kostnader för hälsundersökning enligt lagen (2017:209) om hälsundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet

Socialnämnden ska, om det inte är obehövt, underrätta regionen om att ett barn eller ung person ska erbjudas en hälsundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds. Regionen har då skyldighet att erbjuda en sådan hälsundersökning. Regionen tillförs enligt den kommunala finansieringsprincipen årligen medel för att utföra hälsundersökningarna. I enlighet med rekommendationen från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) återkopplar regionen kostnadsfritt till socialtjänsten medicinska bedömningar från hälsundersökningar av barn och unga när samhällsvård inleds [5].

7.8. Kostnader för läkarundersökning enligt 32 § LVU

Inför en ansökan om vård enligt LVU har socialnämnden rätt att besluta om att ett barn eller ung person ska läkarundersökas.²⁵ Regionen har då skyldighet att erbjuda en sådan läkarundersökning. Regionen åtar sig kostnadsansvaret för genomförande av läkarundersökning av barn och ung person enligt 32 § LVU och utställande av tillhörande läkarintyg.

8. Struktur och ansvar för samverkan

En fungerande samverkan bygger på en tydlig ansvarsfördelning mellan parterna, god kunskap om varandras uppdrag, en jämlik relation och tydliga rutiner.

8.1. Länsövergripande samverkansorganisation

Kommunerna i Stockholms län, genom Storsthlm's styrelse, och hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Stockholm har en politisk styrgrupp för Vård i samverkan (VIS). VIS leder och driver den strategiska inriktningen för länsövergripande samverkan och bereder frågor gällande hälsa, vård och omsorg inför beslut i respektive organisation.

Som stöd i sitt arbete har VIS tjänstemannastyrgruppen Sammanhållen vård och omsorg, och ytterligare samrådsgrupper/styrgrupper som ansvarar för olika sakområden.

8.2. Samverkan på regional nivå

Det ska finnas en länsövergripande samrådsgrupp/styrgrupp som har i uppdrag att förvalta denna överenskommelse. I den ansvariga samrådsgruppen/styrgruppen ska chefsrepresentanter från Storsthlm, kommunernas förvaltningar och regionen ingå. När denna överenskommelse ingås har BUSSAM²⁶ och Regionala samrådet för psykiatri och beroendefrågor²⁷ den funktionen.

²⁵ Enligt 32 § LVU.

²⁶ BUSSAM är en länsövergripande chefstjänstemannagrupp med representanter från Storsthlm och Hälso- och sjukvårdsförvaltningen samt från kommunernas förvaltningar och landstingets verksamheter. BUSSAM ska gemensamt leda, initiera, utveckla och följa upp samverkan kring barn i behov av särskilt stöd.

²⁷ Ett regionalt samråd med chefstjänstemän från kommun och region med uppdrag att utveckla och följa överenskommelser inom området missbruk/beroende och vuxna med psykisk sjukdom/funktionsnedsättning.

I uppdraget att förvalta denna överenskommelse ingår att besluta om och förvalta länsövergripande rutiner kopplade till överenskommelsen, till exempel rutin för rapportering av samverkansbrister och samverkansrutiner gällande hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. I uppdraget ingår vidare att gemensamt leda, initiera, utveckla och följa upp att denna överenskommelse följs.

8.3. Samverkan på lokal nivå

På lokal nivå sker samverkan mellan utförare i den regionfinansierade hälso-, sjuk- och tandvården och verksamheter som kommunerna är huvudman för. Samverkan ska ske i enlighet med målet med överenskommelsen och utifrån parternas lagstadgade ansvarsområden och uppdrag.

Lokal samverkan för den målgrupp som berörs av denna överenskommelse ska ske inom ramen för lokala grupper. När överenskommelsen ingås har lokala BUS-grupper och lokala samråd för psykiatri och beroendefrågor den funktionen. Båda grupperingarna bemannas med chefer från parternas förvaltningar och verksamheter.

9. Uppföljning

Parterna har gemensamt ansvar för att överenskommelsen regelbundet följs upp. Den för överenskommelsen utsedda samrådsgruppen ansvarar för att uppföljningen sker och att resultatet rapporteras till tjänstemannastyrgruppen, som därefter rapporterar resultatet till VIS.

Uppföljningen ska ske i enlighet med de prioriteringar vad gäller uppföljningar av länsgemensamma överenskommelser som beslutats av tjänstemannastyrgruppen. Tjänstemannastyrgruppen beslutar om ifall fördjupad uppföljning ska ske.

Parterna ska årligen föra dialog om ifall överenskommelsen och tillhörande rutindokument bidrar till att de övergripande målen för överenskommelsen uppnås. Dialogen ska initieras av den för överenskommelsen utsedda samrådsgruppen.

Parterna ska vid behov tillhandahålla information och statistik för att följa utvecklingen av placerade barn och unga personers tillgång till hälso- och sjukvård.

10. Eskaleringstrappa vid oenigheter

Vid eventuell oenighet ska överenskommelsens syfte och gemensamma målsättning vara vägledande (se avsnitt 3). Vid avsteg från åtaganden eller oenighet om tolkning av överenskommelsen, eller tillhörande rutin, ska följande eskaleringstrappa tillämpas:

1. Avsteg från åtagande eller oenighet om tolkning ska främst lösas av parter på lokal nivå. Vid oenighet ska parterna alltid tillse att medborgarna får sina behov av vård och omsorg tillgodosedda. På lokal nivå ska verksamheterna rapportera samverkansbrister enligt avvikelserutin.

2. Avsteg från åtagande eller oenighet om tolkning, som inte kan lösas på lokal nivå, och som är av principiell karaktär, hanteras av aktuell samrådsgrupp för dialog kring tillämpning av överenskommelsen och rutindokument. När denna överenskommelse ingås har BUSSAM och Regionala samrådet för psykiatri och beroendefrågor den funktionen.
3. Avsteg från åtagande eller oenighet om tolkning eskaleras till tjänstemannastyrgruppen för Sammanhållen vård och omsorg för principiellt ställningstagande.
4. Ytterst hanteras avsteg från åtagande eller oenighet om tolkning av den gemensamma politiska styrgruppen Vård i Samverkan, VIS, som har tolkningsföreträde gällande överenskommelsen.

11. Överenskommelsens giltighetstid och upphörande

Överenskommelsen börjar gälla när samtliga parter antagit den, och tidigast från 2022-01-01. Parternas beslut om antagande är att likställas med undertecknande av överenskommelsen. Överenskommelsen gäller därefter tills vidare.

Överenskommelsen kan sägas upp med en uppsägningstid om 12 månader. Om en part säger upp överenskommelsen gäller uppsägningen endast den parten och överenskommelsen fortsätter att gälla för övriga parter.

VIS fattar beslut om en eventuell revidering av överenskommelsen. Den reviderade överenskommelsen ska beslutas på nytt av parterna innan den börjar gälla.

Referenser

1. Sveriges Kommuner och Regioner. (2020). Hälsoundersökningar för placerade barn – Nationell kartläggning om hälsoundersökningar för placerade barn.
2. Socialstyrelsen. (2016). Tandhälsa hos unga vuxna som har varit placerade.
3. Statens beredning för medicinsk och social utvärdering. (2018). Organisatoriska modeller för att barn och unga i familjehem och på institution ska få hälso- och sjukvård och tandvård - En systematisk litteraturöversikt och utvärdering av etiska, sociala och juridiska aspekter. Rapport 289/2018. sid 11 - 12.
4. Gemensam riktlinje för samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård. Se Storsthlm's webbplats eller Vårdgivarguiden.
5. Sveriges Kommuner och Regioner. (2017). Rekommendation om att resultat från hälsoundersökningar av placerade barn och unga återkopplas till socialtjänsten kostnadsfritt. Meddelande från styrelsen nr 15/2017.

**Samverkansrutiner
gällande hälso-, sjuk- och
tandvård för barn och
unga som vårdas utanför
det egna hemmet**

Innehållet i denna rutin är framtaget av hälso- och sjukvårdsförvaltningen, Region Stockholm, och Storsthlm. Rutinen hör samman med överenskommelsen ”Samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet – överenskommelse mellan Stockholms läns kommuner och Region Stockholm” som antagits av länets 26 kommuner, kommunalförbundet för sjukvård och omsorg i Norrtälje och hälso- och sjukvårdsnämnden, Region Stockholm.

INNEHÅLL

1. Om rutinen.....	4
2. Inledning	5
3. Definitioner.....	6
3.1. Centrala begrepp.....	6
3.2. Placering utanför hemmet med utgångspunkt från olika lagrum	7
3.3. Olika placeringsformer.....	8
3.4. Olika typer av hälsoundersökningar.....	9
4. Grundläggande ansvar för respektive huvudman i samband med en placering	13
4.1. Kritiska punkter i samverkan	14
4.2. Samordnad individuell plan (SIP).....	14
4.3. SIP i samband med utskrivning från sluten hälso- och sjukvård.....	16
4.4. När barnet/den unge placeras utanför Stockholms län	17
5. Inför placering	
– Behov av underlag och samordning	18
6. Under placeringen	
– Uppmärksamma behov och föra vidare relevant information.....	22
7. Inför avslut av en placering	
– Förberedelser för avslutningsfasen och samordning av insatser.....	23
8. Efter placeringen	24

1. Om rutinen

Denna rutin hör samman med den beslutade överenskommelsen *Samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet – överenskommelse mellan Stockholms läns kommuner och Region Stockholm*. Rutinen beskriver hur parterna (Region Stockholm och kommunerna i Stockholms län) ska samverka för att säkerställa att barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL, eller lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, får tillgång till hälso-, sjuk- och tandvård på samma villkor som andra barn och unga.

Den 15 april 2017 infördes bestämmelser i SoL och hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL, om att kommuner och regioner ska ingå överenskommelser om samarbete i fråga om barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. Med anledning av den lagstiftningen har detta rutindokument, och den överenskommelse det bygger på, tagits fram.

Samma år infördes en ny lag (2017:209) om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet, som reglerar regionens skyldighet att på initiativ av socialnämnden erbjuda ett barn eller ung person en sådan hälsoundersökning. Undersökningen omfattar områdena fysisk, psykisk och oral hälsa.

Barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet benämns härnäst *placerade barn och unga*.

2. Inledning

Alla barn och unga har rätt till en trygg och kärleksfull uppväxt, och att få stödinsatser och hälso-, sjuk- och tandvårdsinsatser efter behov. Både svensk och internationell forskning visar att barn och unga i samhällsvård har betydligt fler hälsoproblem än andra jämnåriga. De har till exempel hög förekomst av psykisk ohälsa, dålig tandhälsa och låg vaccinationstäckning. En rad studier visar också att barn i samhällsvård har en hög överrisk för fysisk och psykisk ohälsa i vuxen ålder.

Samordningen av insatser och säkerställandet av att barn och unga i samhällsvård får det stöd och den hälso-, sjuk- och tandvård som de behöver och har rätt till, underlättas av tydlighet gällande ansvarsfördelning mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm och hur samverkan ska gå till.

I överenskommelsen om samverkan kring hälso-, sjuk- och tandvård för barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet, har kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm kommit överens om att samverkan kring placerade barn och unga ska präglas av ett tydligt barnrättsperspektiv i enlighet med barnkonventionen. Det innebär till exempel att barnet/den unges roll som part med egna specifika rättigheter ska vara tydlig i arbetet och leda till att barnet/den unge är i fokus.

Av SoL framgår att barn, när en åtgärd rör dem, ska få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter. Om barnet inte framför sina åsikter, ska barnets inställning så långt det är möjligt klargöras på annat sätt. Barnets åsikter och inställning ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. Av patientlagen (2014:821) följer att alla patienter, oavsett ålder, ska ha möjlighet att påverka sin vård.

3. Definitioner

3.1. Centrala begrepp

Generella termer

Barn	en person som inte fyllt 18 år.
Ung	en person som fyllt 18 år men inte 21 år.
Vårdnadshavare	förälder eller av domstol särskilt utsedd person som har rätt att utöva vårdnaden om ett barn.
Huvudman	en myndighet eller organisation som juridiskt och ekonomiskt ansvarar för viss verksamhet. I det här rutindokumentet är det Stockholms läns kommuner och Region Stockholm som är huvudmän.

Termer gällande kommunal verksamhet

Placeringskommun	den kommun vars socialtjänst har placerat ett barn eller en ung person i familjehem, stödboende eller hem för vård och boende (HVB).
Mottagningskommun	den kommun där barnet eller den unge placeras i familjehem eller HVB.
Bosättningskommun	avser den kommun där barnet eller den unges anses vara bosatt. Bosättningskommun regleras i 2 a kap. 3 § SoL.
Barns Behov i Centrum (BBIC)	ett arbetssätt som är anpassat efter socialtjänstens regelverk. Det är framtaget för socialtjänstens myndighetsutövning. BBIC ska stärka barnperspektivet och delaktigheten för barn och unga. Det utgår från barnet eller den unges behov och ger den sociala barn- och ungdomsvården en enhetlig och evidensbaserad struktur för handläggning, genomförande och uppföljning. På Socialstyrelsens hemsida finns BBIC-dokument som socialtjänsten kan bifoga begäran om hälso-, tand- eller läkarundersökning.

Termer gällande hälso-, sjuk- och tandvård

Hemregion	den region där patienten är folkbokförd vid vårdtillfällets inledning.
Vårdregion	den region där patienten undersöks och behandlas, utan att vara folkbokförd. Patienten kallas då för utomlänspatient.
Riksavtal för utomlänsvård och kommentarer	reglerar vad som gäller när en person får vård utanför sin hemregion. Beträffande målgruppen för dessa rutiner regleras det särskilt i avsnitt 3.1.a, s. 15 i Riksavtalet. Riksavtalet omfattar inte tandvård. Region Stockholm ersätter all bastandvård samt övrig tandvård efter kostnadsförslag. Vårdgivare i annat län kontaktar tandvårdsenheten på hälso- och sjukvårdsförvaltningen i Region Stockholm angående ersättning.

Gemensamt

Samordnad individuell plan (SIP)	ska enligt 2 kap. 7 § SoL och 16 kap. 4 § HSL tas fram när någon har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården, och insatserna behöver samordnas. SIP vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård regleras i 4 kap. lagen (2017:621) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.
---	--

3.2. Placering utanför hemmet med utgångspunkt från olika lagrum

Inför en placering utanför hemmet gör socialtjänsten alltid en utredning som får ta högst fyra månader att slutföra.

Placering enligt socialtjänstlagen

En placering av ett barn utanför det egna hemmet enligt 4 kap. 1 § SoL, i familjehem (inkluderar jourhem och släkting-/nätverkshem), HVB eller stödboende får göras om det sker med samtycke från vårdnadshavare. Ett barn som har fyllt 15 år har enligt 11 kap. 10 § andra stycket SoL rätt att föra sin egen talan i mål och ärenden, vilket innebär att barn över 15 år måste ge sitt samtycke till en placering. Även vid placering av barn under 15 år ska barnets perspektiv tas i beaktande med hänsyn till barnets ålder och mognad. Placering av unga mellan 18–20 år kräver den unges samtycke.

Placering enligt lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga

Utgångspunkten är att insatser inom socialtjänsten ska göras i samförstånd med barnet och dennes vårdnadshavare eller den unge. Om behövliga insatser inte kan ges på frivillig väg enligt SoL kan förutsättningar för vård med stöd av 2 § och/eller 3 § LVU vara uppfyllda. Socialtjänstens utredning kan då mynna ut i en ansökan om vård enligt LVU. Vård med stöd av LVU är en form av tvångsomhändertagande. 2 § LVU beskriver kriterier för vård till följd av brister i omsorgen om barnet, medan 3 § LVU beskriver kriterier för vård till följd av barnet eller den unges eget beteende. Socialnämndens ansökan ställs till förvaltningsrätten som fattar beslut.

Om ett barn har fyllt 15 år är barnet processbehörigt, det vill säga har rätt att föra sin talan i mål och ärenden som rör LVU. Det innebär att när ett barn har fyllt 15 år ska dennes samtycke till vård alltid inhämtas, utöver vårdnadshavarens samtycke.

Vård enligt LVU är i första hand avsett för personer under 18 år men i förarbetena till lagen anges att många i åldrarna närmast däröver kan ha ett stort behov av socialtjänstens insatser. I 1 § tredje stycket LVU anges därför att en ung person som har fyllt 18 men inte 20 år får beredas vård enligt 3 § LVU. Vård som har beslutats med stöd av 2 § ska upphöra senast när den unge fyller 18 år. Vård som har beslutats med stöd av 3 § ska upphöra senast när den unge fyller 21 år.

Omedelbart omhändertagande enligt LVU

Socialnämnden får enligt 6 § LVU besluta att den som är under 20 år omedelbart ska omhändertas, om

1. det är sannolikt att den unge¹ behöver beredas vård med stöd av LVU, och
2. rättens beslut om vård inte kan avvaktas med hänsyn till risken för den unges hälsa eller utveckling eller till att den fortsatta utredningen allvarligt kan försvåras eller vidare åtgärder hindras.

¹ I lagen står det "den unge" men lagtexten avser alla under 20 år, det vill säga även barn.

Socialnämndens beslut om omedelbart omhändertagande ska vara förvaltningsrätten tillhanda inom en vecka för fastställande. Om förvaltningsrätten fastställer socialnämndens beslut har socialnämnden fyra veckor på sig att ansöka om LVU hos förvaltningsrätten, från den dagen beslutet om det omedelbara omhändertagandet verkställdes. Ansökan ska innehålla intyg från genomförd läkarundersökning enligt 32 § LVU, om inte läkarundersökningen av särskilda skäl är obehövlig (se avsnitt 3.4.).

3.3. Olika placeringsformer

Placeringsformer	
Familjehem	ett enskilt hem som på uppdrag av socialnämnd tar emot barn och unga för stadigvarande vård och fostran eller vuxna för vård och omvårdnad och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt.
Jourhem	enskilt hem som på uppdrag av socialnämnden eller motsvarande tar emot barn och ungdomar för tillfällig vård och fostran och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt. I juridisk mening är ett jourhem ett familjehem.
Nätverks-/släktinghem	icke-juridisk benämning som används när barnet/den unge placeras i ett jour- eller familjehem som är släkt eller vänner till barnets familj. I juridisk mening är ett nätverkshem antingen ett jourhem eller ett familjehem.
Hem för vård eller boende (HVB)	boende som tillhandahåller platser för heldygnsvistelse tillsammans med insatser i form av vård eller behandling. I begreppet ingår även de så kallade särskilda ungdomshem som Statens institutionsstyrelse ansvarar för om inget annat sägs.
Särskilda ungdomshem, SiS-ungdomshem	SiS är en förkortning för Statens Institutionsstyrelse och ett SiS-ungdomshem är en institution för vård av unga som på någon grund som anges i 3 § LVU eller i 32 kap. 5 § brottsbalken, behöver stå under särskilt noggrann tillsyn. Vården beskrivs i 12 § LVU och institutionerna kallas ibland §12-hem. Statens institutionsstyrelse är den myndighet som administrerar och driver tvångsvård av ungdomar (§12-hem) och vuxna med missbruk.
Stödboende	ett eget boende med individanpassat stöd för barn och unga i åldern 16–20 år. För barn i åldern 16–17 år ska det finnas särskilda skäl för att de ska kunna placeras i ett stödboende. Samma regler och rättigheter gäller för barn och unga som är placerade i stödboende som för övriga placeringsformer.

3.4. Olika typer av hälsundersökningar

Det finns olika typer av hälsundersökningar som är aktuella i samband med placering av ett barn eller ung person utanför det egna hemmet. Placerade barn och unga, som inte är asylsökande, omfattas av två olika typer av undersökningar. Asylsökande omfattas av ytterligare en typ av undersökning. De tre undersökningarna är delvis överlappande men har även delvis olika syften.

- Hälsundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet har ett brett syfte och ska bland annat ge underlag för en medicinsk bedömning av barnets eller den unges behov av hälso- och sjukvård samt tandvård.
- Läkarundersökningen enligt LVU syftar till att identifiera sjukdom, skada eller funktionsnedsättning som kan ha betydelse för behovet av vård enligt LVU.
- Hälsundersökning för asylsökande ska erbjudas alla asylsökande, såväl barn som vuxna. Asylsökande barn och unga omfattas således av två lagstiftningar och ska därför erbjudas två hälsundersökningar om de inte exempelvis erbjuds en undersökning som uppfyller kraven i båda regelverken.

De olika hälsundersökningarna beskrivs mer utförligt nedan. Hälsobesök inom elevhälsa nämns också. För en fördjupad redogörelse över hur de olika hälsundersökningarna förhåller sig till varandra, se Socialstyrelsens meddelandeblad nr 1/2020.

För samtliga tre hälsundersökningar gäller att de ska genomföras om det inte bedöms obehövt. Vad som kan anses obehövt beskrivs under respektive undersökning.

Om ett barn eller ung person, i en specifik situation och enligt lag, har rätt till flera av undersökningarna och det är till gagn för barnet/den unge, är det möjligt att utföra undersökningarna vid samma tillfälle, så länge syfte och innehåll med respektive undersökning uppfylls. Hälsundersökning oral hälsa genomförs dock alltid separat.

För barn 0 - 17 år utförs hälsundersökningen av någon av de barn- och ungdomsmedicinska mottagningar (BUMM) som arbetar på uppdrag av Region Stockholm.

Hälsundersökning av unga 18 - 20 år utförs av någon av de tre utsedda vårdcentralerna i länet:

- Turebergs vårdcentral för norra länet
- Liljeholmens vårdcentral för Stockholms stad
- Huddinge vårdcentral för södra länet.

För de 18 – 20-åringar som bor i Norrtälje utförs hälsundersökningen på BUMM Norrtälje.

Kontaktuppgifter till mottagningarna finns på www.1177.se

Hälsoundersökning av placerade barn och unga

Enligt 11 kap. 3 a § SoL ska socialnämnden, om det inte är obehövt, underrätta regionen om att ett barn eller en ung person i åldern 18–20 år ska erbjudas en hälsoundersökning i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds. Hälsoundersökningen omfattar områdena fysisk, psykisk och oral hälsa. Hälso-, sjuk- och tandvården ska då erbjuda en sådan undersökning enligt 1 § lag (2017:209) om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet. En hälsoundersökning betraktas som obehövlig till exempel om barnet/den unge det senaste året genomgått en sådan.² Enligt Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) behöver den tidigare undersökningen dock motsvara innehållet i hälsoundersökningen som avses i föreskrifterna och att det kan behövas annan expertis än den egna för att avgöra det.

Formuleringen ”i anslutning till att vård utanför det egna hemmet inleds” innebär att om placeringen sker med planering och framförhållning, är det rimligt att försöka genomföra hälsoundersökningen innan placeringen inleds. Om detta inte är möjligt, så bör den erbjudas och utföras så snart det går efter att placeringen genomförts.

Hälsoundersökningens omfattning regleras i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet.

Hälsoundersökningen ska omfatta områdena fysisk, psykisk och oral hälsa.

Genom hälsoundersökningen ska även tecken på förekomsten av fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsnedsättning uppmärksammas.

Undersökningens syfte är att ge underlag för

1. en medicinsk bedömning av behovet av hälso- och sjukvård samt tandvård hos ett barn eller en ung person som vårdas utanför det egna hemmet,
2. hur socialnämnden ska verka för att barnet eller den unge ska få sitt behov av hälso- och sjukvård och tandvård tillgodosett, samt
3. hälso- och sjukvårdens och tandvårdens fortsatta kontakt med barnet eller den unge.

² Prop. 2016/17:59 s. 51.

Läkarundersökning enligt LVU

När ett barn eller ung person vårdas med stöd av LVU har socialnämnden, enligt 11 § LVU, rätt att utifrån barnet eller den unges bästa besluta i frågor som rör barnet eller den unges personliga förhållanden, i den utsträckning det behövs för att genomföra vården.

Läkarundersökning ska, om den inte av särskilda skäl är obehövlig, ske innan socialnämnden gör ansökan enligt 4 § LVU till förvaltningsrätten. Socialnämnden har utifrån det rätt att besluta om att ett barn eller ung person ska läkarundersökas enligt 32 § LVU. Hälso- och sjukvården ska då erbjuda barnet/den unge en sådan läkarundersökning. Läkarundersökningen syftar till att identifiera sjukdom, skada eller funktionsnedsättning som kan ha betydelse för behovet av vård enligt LVU och för planering av vården, och bör omfatta barnet eller den unges fysiska och psykiska status.

Läkarundersökningen enligt 32 § LVU ersätter inte den hälsoundersökning som ska ske i anslutning till en placering, oavsett om det är en placering enligt LVU eller SoL. Läkarundersökningen ska ske förutsatt att undersökningen inte anses vara obehövlig av särskilda skäl. Sådana särskilda skäl kan vara att barnet/den unge redan tidigare har genomgått en läkarundersökning eller att det redan finns en tillfredställande utredning om den unges hälsotillstånd.

Till skillnad från hälsoundersökning av barn och unga som placeras utanför det egna hemmet enligt lagen (2017:209) är det inte angivet hur omfattande läkarundersökningen enligt 32 § LVU ska vara. I Socialstyrelsens handbok *LVU – Handbok för socialtjänsten* finns mer information om vad som läkarundersökningen enligt 32 § LVU behöver omfatta beroende av barnet eller den unges situation. Där framgår till exempel att det vid misstanke om fysisk misshandel är viktigt att fastställa vilka skador som har tillfogats barnet eller den unge genom en kroppsundersökning. Detta är också viktigt vid misstanke om sexuella övergrepp, även om dessa inte alltid ger synliga skador. Även när det handlar om vanvård eller känslomässig försummelse är det viktigt att en kroppsundersökning sker.

Hälsoundersökning för asylsökande och vissa andra utlänningar

Asylsökande barn och unga som placeras omfattas av två lagstiftningar när det gäller hälsoundersökningar, dels lagen om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet, dels lagen (2008:344) om hälso- och sjukvård åt asylsökande m.fl. De omfattas även av 32 § LVU gällande läkarundersökningar vid placering enligt LVU.

Barn och unga som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning och där vistelsen i Sverige inte är avsedd att vara tillfällig (kallas fortsättningsvis i rutinen papperslösa barn och unga), omfattas av lagen (2013:407) om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd. Vid placering omfattas även dessa barn och unga av lagen om hälsoundersökning av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet liksom av 32 § LVU gällande läkarundersökningar vid placering enligt LVU.

I 7 § lagen om hälso- och sjukvård åt asylsökande med flera och i 10 § lagen om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd anges att en region

ska erbjuda asylsökande och vissa andra utlänningar en hälsoundersökning om det inte är uppenbart obehövt. Enligt dessa lagar omfattas bland annat kvotflyktingar och papperslösa barn och unga av erbjudandet. Syftet med hälsoundersökningen är att fånga upp ohälsa och vårdbehov samt eventuella behov av smittskyddsåtgärder. Information ska ges om patientens rätt till hälso-, sjuk- och tandvård och hur de kan ta kontakt med vården. I Region Stockholm utförs dessa hälsoundersökningar i huvudsak på särskilda vårdcentraler som har detta uppdrag. Hälsoundersökningen är frivillig och ska erbjudas när den asylsökande har etablerat boende inom regionen.

Syftet med den hälsoundersökning som ska erbjudas barn och unga som placeras och den hälsoundersökning som ska erbjudas bland annat asylsökande och papperslösa är delvis olika, även om de överlappar varandra. För att socialnämnden ska kunna bedöma om hälsoundersökningarna är likvärdiga och motsvarar varandra behövs kunskap om innehållet i respektive undersökning. Socialtjänsten och hälso- och sjukvården kan behöva samverka då det kan krävas rådgivning av medicinsk expertis för att kunna avgöra detta. Utgångspunkten är således att asylsökande och papperslösa med flera barn och unga som placeras ska erbjudas två hälsoundersökningar, om inte arbetet i respektive region och kommun organiseras så att de i stället till exempel erbjuds en undersökning som uppfyller kraven i båda regelverken.

Syftet med den hälsoundersökning som ska erbjudas barn och unga som placeras och den hälsoundersökning som ska erbjudas alla asylsökande är delvis olika, även om de överlappar varandra. För att socialnämnden ska kunna bedöma om hälsoundersökningarna är likvärdiga och motsvarar varandra behövs kunskap om innehållet i respektive undersökning. Socialtjänsten och hälso- och sjukvården kan behöva samverka då det kan krävas rådgivning av medicinsk expertis för att kunna avgöra detta. Utgångspunkten är således att asylsökande barn och unga som placeras ska erbjudas två hälsoundersökningar, om inte arbetet i respektive region och kommun organiseras så att de i stället till exempel erbjuds en undersökning som uppfyller kraven i båda regelverken.

Hälsobesök inom ramen för skolans elevhälsa

Elevhälsans uppdrag beskrivs i 2 kap. 25 § skollagen (2010:800) och ska omfatta medicinska, psykologiska och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. Elevhälsans hälsobesök motsvarar inte och kan därför aldrig ersätta de hälso- och läkarundersökningar som ska göras vid en placering utanför det egna hemmet.

Placerade barn och unga har rätt till hälsobesök under skoltiden precis som de barn och unga som *inte* är placerade utanför det egna hemmet. Enligt 2 kap. 27 § skollagen ska varje elev i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under skoltiden. Eleven ska dessutom mellan hälsobesöken erbjudas undersökning av syn och hörsel och andra begränsade hälsokontroller.

4. Grundläggande ansvar för respektive huvudman i samband med en placering

Alla verksamheter som träffar barn, unga och deras föräldrar behöver hjälpas åt att tidigt uppmärksamma social utsatthet, hälso-, sjuk- och tandvårdsbehov, samt behov av samverkan. Genom att de verksamheter som möter barn och unga tar ansvar för sina respektive uppdrag och ansvar för att samverka, ökar möjligheten för barn och unga att bo kvar i det egna hemmet. Det ökar också möjligheten för att de barn och unga som behöver placeras får det stöd och den hälso-, sjuk- och tandvård de behöver och har rätt till.

Lagen (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter trädde i kraft den 1 januari 2020. Sedan dess gäller barnkonventionen som svensk lag. Alla verksamheter som träffar barn och unga är skyldiga att följa den. I artikel 12 anges till exempel alla barns rätt att bilda och uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne. Barn och unga som placeras ska göras delaktiga i vilka insatser som behövs, få prata om det som är viktigt för dem, få svar på sina frågor, samt få tydliggjort vem som gör vad. Barnet/den unge har också rätt att få återkoppling efter kontakt med hälso-, sjuk- och tandvården.

Socialtjänsten ska verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden. Det är socialtjänsten, med sitt övergripande ansvar för barn och unga i samband med placering, som ska initiera vårdinsatser och tillgodose omsorgsbehov. Socialtjänsten ansvarar för att det barn eller ung person som placerats i ett annat hem än det egna får god vård och ska verka för att det får den hälso-, sjuk- och tandvård som de behöver. Socialtjänstens hela uppdrag avseende placerade barn och unga beskrivs i *Placerade barn och unga – handbok för socialtjänsten*.

Regionen ansvarar för att erbjuda en god hälso-, sjuk- och tandvård för de som är bosatta inom Stockholms län. Regionen ansvarar för insatserna även om dessa ges inom ramen för vården vid en placering av ett barn eller ung person utanför det egna hemmet, oavsett placeringsform. Regionen ska på begäran från socialtjänsten erbjuda barn och unga som placeras en hälsoundersökning. Regionens ansvar och uppdrag gällande hälsoundersökningen regleras i *Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälsoundersökningar av barn och unga som vårdas utanför det egna hemmet*. Regionen ska efter beslut i socialnämnden genomföra en läkarundersökning enligt 32 § LVU. Regionen bistår socialtjänsten med rådgivning/samråd i frågor som kräver medicinsk kompetens inför, under och efter ett barns eller en ungs placering utanför det egna hemmet.

4.1. Kritiska punkter i samverkan

Det krävs strukturerad samverkan både inför, under och inför avslut av en placering av ett barn/ung person. I dessa faser uppstår kritiska punkter, skärningspunkter i processen där huvudmännens ansvar korsar varandra och då det är särskilt viktigt att respektive verksamhetsansvar och roller är tydliga. Målet med huvudmännens samverkan är att de insatser som görs för barnet/den unge ska bli väl sammansatta, komma i rätt tid och överensstämna med barnets/den unges faktiska behov vid det aktuella tillfället. Rutindokumentet fokuserar på dessa skärningspunkter.

I avsnitten 5 – 8 nedan beskrivs huvudmännens ansvarsområden och hur samverkan ska ske i de olika faserna. Vi inleder med ett avsnitt om Samordnad individuell plan (SIP) som är det verktyg som i första hand ska underlätta samverkan och de skärningspunkterna.

4.2. Samordnad individuell plan (SIP)

SIP syftar till att skapa en sammanhängande helhet av de vård- och omsorgsinsatser som den enskilde behöver från olika enheter och huvudmän. Detta gäller oavsett var barnet/den unge placeras.

Socialtjänsten ska tillsammans med hälso- och sjukvården upprätta en SIP när barnet/den unge har behov av insatser både från socialtjänsten och från hälso-, sjuk- och tandvården. Även skola och elevhälsa har en viktig roll i SIP-arbetet. Placerade barn och unga som grupp har ofta komplexa vård- och omsorgsbehov och behov av samordnade insatser. Länets kommuner och Region Stockholm är överens om att utgångspunkten är att en SIP i normalfallet behövs i samband med en placering av ett barn eller en ung person.

För att möjliggöra och säkerställa att en SIP kommer till stånd bör tekniska hjälpmedel användas när så är möjligt och under förutsättning att det kan göras på ett rätts- och integritetssäkert sätt.

När ska SIP-arbetet påbörjas?

Arbetet med planen ska påbörjas utan dröjsmål, det vill säga inom några dagar. I de fall då det utifrån barnets eller den unges bästa bedöms olämpligt att påbörja SIP-arbetet inom några dagar, ska det påbörjas så snart det är möjligt.

Ofta är det bra om en SIP hålls innan barnet/den unge placeras då det inte sällan finns behov av samplanering mellan olika huvudmän inför en placering. Ett SIP-möte bör hållas så snart som möjligt, men dock senast inom fyra veckor efter att en placering utanför det egna hemmet inletts.

Behövs samtycke?

Samtycke från den enskilde är en förutsättning för att en SIP ska kunna upprättas. Barnets/den unges och vårdnadshavarnas delaktighet och inflytande i SIP-arbetet ska tillmätas stor vikt. Om barnet/den unge är omhändertaget med stöd av LVU och barnets vårdnadshavare eller den unge inte samtycker till att starta ett SIP-arbete, kan socialnämnden besluta att ett sådant arbete ändå ska påbörjas; detta om SIP-arbetet bedöms som nödvändigt för att barnet/den unge ska få behövlig vård

och det inte kan ske på annat sätt. Utgångspunkten är dock att samtycke av vårdnadshavarna eller den unge ska inhämtas i första hand.

Vem kan initiera och upprätta en SIP?

Vem som helst som i sin yrkesutövning inom socialtjänsten eller hälso- och sjukvården har uppmärksammat ett behov av samordning av insatser ska ta initiativ till att en SIP upprättas. Detta gäller alla inom kommunens socialtjänst, alla inom regionens hälso- och sjukvård och samorganiserade verksamheter som till exempel familjecentraler, beroendevårdsenheter för ungdomar och ungdomsmottagningar. Alla dessa aktörer har också en skyldighet att delta i en SIP när de blir inbjudna. Det är socialtjänsten och hälso- och sjukvården som bedömer när en SIP behöver upprättas, och det räcker att en av huvudmännen gör den bedömningen för att skyldigheten att medverka i SIP-arbetet ska inträda för båda.

Barn, unga och vårdnadshavare kan också efterfråga en SIP. Närstående kan efterfråga en SIP och även delta, men bara om barnet/den unge och vårdnadshavare samtycker.

Tandvården har ingen skyldighet att initiera eller kalla till en SIP, och är inte heller skyldiga att delta i arbetet med planen. Barnets/den unges tandvårdsbehov ska dock finnas med vid all planering, och tandvården kan bjudas in till arbetet med SIP när det bedöms relevant. Tandvården kan också uppmärksamma socialtjänsten på att ett behov av samordning finns, till exempel genom att föreslå en SIP. Det ankommer sedan på socialtjänsten att pröva om en SIP behövs samt, i sådant fall, inhämta nödvändiga godkännanden.

Socialnämnden har enligt SoL ett särskilt ansvar att aktivt verka för att samverkan kommer till stånd. Utifrån sitt övergripande ansvar för placeringen har socialnämnden ett särskilt ansvar för att sammankalla till SIP för placerade barn och unga. Observera att hälso- och sjukvården ansvarar för att sammankalla till SIP vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i enlighet med särskild lagstiftning, se avsnitt 4.3. nedan.

Vad ska en SIP innehålla?

Av den samordnade individuella planen ska det framgå

1. vilka insatser som behövs,
2. vilka insatser som respektive huvudman ska svara för,
3. vilka åtgärder som vidtas av någon annan än regionen eller kommunen, och
4. vem av huvudmännen som ska ha det övergripande ansvaret för planen.

Vem är ansvarig för planen?

Det behöver vara tydligt bestämt för den enskilde och dennes närstående vilken huvudman som har huvudansvaret för planen. Den av huvudmännen som har det övergripande ansvaret ska bland annat vara sammankallande till de möten som behövs vid upprättandet av planen och ha den huvudsakliga kontakten med den enskilde och dennes närstående i frågor som gäller planen.³ Den

³ Prop. 2008/09:193 s. 31

som har huvudansvaret behöver inte vara den som initierat eller kallat till planeringen utan det avgörs utifrån den enskildes önskemål och behov (den enskilde och vårdnadshavaren när det gäller barn), och av insatsernas karaktär. Huvudregeln bör vara att den huvudman som den enskilde bedöms ha mest kontakt med får det övergripande ansvaret.⁴ Rollen som huvudansvarig kan skifta under tiden arbetet med planen pågår.

På [Storsthlns webbplats](#) kan du läsa mer om och hitta mallar för SIP-arbetet.

4.3. SIP i samband med utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

I januari 2018 trädde en ny lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i kraft. Lagen omfattar enskilda som efter att de skrivits ut från slutna vård kan komma att behöva insatser från socialtjänsten, den kommunalt finansierade hälso- och sjukvården eller den regionfinansierade öppna vården. Bland annat innebär den nya lagen att alla patienter som vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård bedöms vara i behov av insatser både från hälso- och sjukvården och kommunen ska erbjudas en SIP.

Behövs samtycke?

Samtycke från den enskilde krävs för kallelse till och upprättande av SIP.

Om barnet är tvångsomhändertaget med stöd av LVU och barnets vårdnadshavare inte samtycker till att starta ett SIP-arbete kan dock socialnämnden besluta att ett sådant arbete ändå ska påbörjas om SIP-arbetet bedöms som nödvändigt för att barnet ska få behövlig vård och detta inte kan ske på annat sätt.⁵

Initiera och upprätta en SIP vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

När en berörd enhet inom socialtjänsten eller den öppna hälso- och sjukvården fått ett inskrivningsmeddelande från den slutna vården, ska enheten börja sin planering av de insatser som är nödvändiga för att barnet/den unge på ett tryggt och säkert sätt ska kunna lämna den slutna vården och efter utskrivningen få sina behov av socialtjänst eller hälso- och sjukvård tillgodosedda.

När en enhet inom den öppna hälso- och sjukvården har tagit emot ett inskrivningsmeddelande från den slutna vården, ska den öppna vården utse en fast vårdkontakt för barnet/den unge. Den fasta vårdkontakten ska utses innan barnet/den unge skrivs ut från den slutna vården. En kallelse till SIP ska skickas till berörda enheter av den fasta vårdkontakten.

I Stockholms läns regionala överenskommelse med tillhörande riktlinje för samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård finns mer information. Riktlinjen hittar du på www.vardgivarguiden.se.

⁴ Prop 2008/09:193 s. 24

⁵ Enligt 11 § LVU

4.4. När barnet/den unge placeras utanför Stockholms län

När socialtjänsten i en kommun placerar ett barn eller ung person i en annan kommun behåller den placerande socialtjänsten ansvaret för barnet/den unge. På så sätt skiljer sig socialtjänstens ansvar i jämförelse med till exempel både region och skola. När ett barn eller en ung person placeras i en kommun utanför Stockholms län, och en annan region därmed får ansvaret för att ge barnet/den unge vård, behöver kontinuiteten i pågående hälso-, sjuk- och tandvårdsinsatser säkerställas. För att få till en fungerande samverkan mellan alla berörda parter kan SIP-arbetet underlättas genom att representanter från både hemregion och vårdregion närvarar vid SIP-möte.

5. Inför placering – Behov av underlag och samordning

Sid 18–23 kan skrivas ut och användas som en checklista

Socialnämnden ska vara aktiv i att få till stånd undersökningar, insatser och behandlingar som barn och unga som placeras utanför det egna hemmet kan vara i behov av. Att sedan tillhandahålla hälso-, sjuk- och tandvård är däremot hälso-, sjuk- och tandvårdens ansvar. Förarbetet inför en placering är centralt för att kunna tillgodose de hälso-, sjuk- och tandvårdsinsatser som barnet eller den unge har behov av och rätt till. Socialtjänsten har rätt att inom ramen för en utredning enligt 11 kap. 1 och 2 §§ SoL konsultera sakkunniga och ta de kontakter som behövs för att bedöma behovet av insatser. Hälso-, sjuk- och tandvården har på begäran av socialtjänsten skyldighet att lämna sådan information. Det är dock hälso-, sjuk och tandvården som prövar vilka uppgifter som kan lämnas till socialtjänsten och som bedömer uppgiftsskyldighetens omfattning.

Det är socialnämnden som fattar beslut om ett barn eller en ung person ska placeras enligt SoL och att ansöka om vård enligt LVU. Det är endast socialnämnden i en kommun som kan ansvara för dessa placeringar av barn och unga. Regionen ansvarar för att bistå socialnämnden med rådgivning/samråd i frågor som kräver medicinsk kompetens inför, under och efter ett barns eller en ungs persons placering utanför det egna hemmet.

Det är socialtjänstens och hälso-, sjuk- och tandvårdens ansvar att kontinuerligt ge barnet/den unge information på ett sätt så att barnet/den unge förstår.

Underlag inför placering			
Detta behöver göras	Ansvarig	Syfte	Genomfört
<p>Begäran om hälsoundersökning fysisk och psykisk hälsa</p> <p>Barn 0 – 17 år Begäran ställs till närmaste barn- och ungdomsmedicinsk mottagning (BUMM), se kontaktuppgifter här. Ta kontakt per telefon i första hand.</p> <p>Ung person 18 – 20 år Begäran ställs till utsedd vårdcentral enligt följande: Norra länet: Turebergs VC Stockholm: Liljeholmens VC Södra länet: Huddinge VC</p> <p>För de 18 – 20-åringar som bor i Norrtälje utförs hälsoundersökningen på BUMM Norrtälje.</p> <p>Se BBIC:s dokumentstöd för begäran här.</p>	<p>Socialtjänsten</p> <p>(Här finns Socialstyrelsens BBIC-material)</p>	<p>Kartlägga hälso- och sjukvårdsbehov hos barnet/den unge i samband med placering</p>	☐

Detta behöver göras	Ansvarig	Syfte	Genomfört
<p>Begäran om hälsoundersökning oral hälsa</p> <p>Barn och unga 0 – 20 år Begäran ställs till barntandläkare (specialisttandläkare inom pedodonti) vid en specialisttandvårdsmottagning.</p> <p>Asylsökande barn och unga 0 – 20 år Begäran ska alltid ställas till en barntandläkare (specialist inom pedodonti) vid en av Folktandvårdens specialistmottagningar.</p> <p>Se kontaktuppgifter till vårdgivare här.</p>	Socialtjänsten	Kartlägga tandvårdsbehov hos barnet eller den unge i samband med placering	☐
<p>Erbjuda hälsoundersökning fysisk och psykisk hälsa på begäran av socialtjänsten, se Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd, HSLF-FS 2019:19. Återkoppla resultatet till socialtjänsten, se mall här. Remiss till annan vårdgivare vid behov. Återkoppla resultatet av undersökningen till barnet/den unge.</p>	BUMM för barn 0 – 17 år Vårdcentral för ung person 18 – 20 år	Hälsoundersökningens syfte är att ge underlag för: 1. En medicinsk bedömning av behovet av hälso- och sjukvård 2. Hur socialnämnden ska verka för att barnet eller den unge ska få sitt behov av hälso- och sjukvård tillgodosett 3. Hälso- och sjukvårdens fortsatta kontakt med barnet eller den unge.	☐
<p>Erbjuda hälsoundersökning oral hälsa på begäran av socialtjänsten Socialstyrelsens föreskrift, HSLF-FS 2019:19. Återkoppla resultatet till socialtjänsten. Remiss till annan vårdgivare vid behov. Återkoppla resultatet av undersökningen till barnet/den unge.</p>	Tandvården	Hälsoundersökningens syfte är att ge underlag för: 1. En medicinsk bedömning av behovet av tandvård 2. Hur socialnämnden ska verka för att barnet eller den unge ska få sitt behov av tandvård tillgodosett 3. Tandvårdens fortsatta kontakt med barnet eller den unge.	☐
<p>Besluta om läkarundersökning enligt LVU Socialnämnden beslutar om läkarundersökningen (32 § LVU) som ska genomföras, innan nämnden ansöker om vård enligt 4 § LVU.</p>	Socialtjänsten	Komplement till den sociala utredningen vid ansökan om vård enligt LVU.	☐

Detta behöver göras	Ansvarig	Syfte	Genomfört
<p>Begäran om läkarundersökning enligt 32 § LVU</p> <p>Barn 0 – 17 år Begäran ställs till närmaste barn- och ungdomsmedicinsk mottagning (BUMM), se kontaktuppgifter här. Ta kontakt per telefon i första hand.</p> <p>Ung person 18 – 20 år Begäran ställs till utsedd vårdcentral enligt följande: Norra länet: Turebergs VC Stockholm: Liljeholmens VC Södra länet: Huddinge VC</p> <p>För de 18 – 20-åringar som bor i Norrtälje utförs läkarundersökningen på BUMM Norrtälje.</p>	Socialtjänsten	Identifiera sjukdom, skada eller funktionsnedsättning som kan ha betydelse för behovet av vård enligt LVU och för planering av vården.	☐

Samverkan vid verkställande av placering

Detta behöver göras	Ansvarig	Syfte	Genomfört
<p>Initiera hälso- och sjukvårdsinsatser i hemregion eller i aktuell vårdregion. Om hälsoundersökningen inte kunnat genomföras av hemregionen, ska vårdregionen få i uppgift att genomföra den.</p>	Socialtjänsten	Säkerställa att barnet eller den unge får sina behov av hälso- och sjukvård tillgodosedda under placeringstiden.	☐
<p>Vid behov sammankalla till SIP Befintliga vårdgivare och andra relevanta aktörer bjuds in, om den enskilde samtycker, i samband med placeringen för gemensam inventering av hälso-, sjuk- och tandvårdsbehov och planering av vad som ska göras och av vem i samband med placering.</p> <p>Samtycke är utgångspunkten även vid vård enligt LVU, men ej nödvändigt. Här hittar du länets framtagna SIP-material.</p>	Socialtjänsten, utom vid utskrivning från slutenvård (då är det hälso- och sjukvården)	Säkerställa att behoven hos barnet/den unge är klarlagda, och att det är tydligt för alla berörda parter vem/vilken verksamhet som ansvarar för vad, inklusive vårdnadshavare och familjehemsföräldrar/HVB-hem.	☐
<p>Initiera tandvårdsinsatser i hemregion eller i aktuell vårdregion. Om begäran gjorts av socialtjänsten men tandvårdsundersökningen inte kunnat genomföras av hemregionen ska vårdregionen få i uppgift att genomföra den.</p>	Socialtjänsten	Säkerställa att barnet eller den unge får sina behov av tandvård tillgodosedda under placeringstiden.	☐

6. Under placeringen

– Uppmärksamma behov och föra vidare relevant information

Socialtjänsten följer vården under placeringen genom att besöka barnet/den unge regelbundet. Vården ska också övervägas eller omprövas regelbundet. En del placeringar varar under lång tid, ibland under hela barnets eller den unges uppväxt. Andra placeringar kan vara kortvariga. Ibland är hälsobehov hos barnet/den unge kända men svåra att tillgodose innan placeringen genomförs. I andra fall upptäcks barnets eller den unges behov först under placeringen, företrädesvis i samband med den hälsoundersökning som genomförts i samband med placeringen.

Barnets eller den unges behov behöver kontinuerligt uppmärksammas för att placeringen ska kunna fortlöpa som planerat. I de fall placeringen behöver avbrytas, barnet/den unge behöver flytta, eller planeringen av insatser förändras, är det viktigt att det kommuniceras med berörda som har ansvar för att tillhandahålla hälso-, sjuk- och tandvård eller kommunala stödinsatser, och samverka kring ett barn eller en ung person under en placering.

Det är socialtjänstens, hälso-, sjuk- och tandvårdens ansvar att kontinuerligt ge barnet/den unge information på ett sätt så att barnet/den unge förstår.

Uppmärksamma behov och föra vidare information			
Detta behöver göras	Ansvarig	Syfte	Genomfört
Överväga behov av att följa upp SIP om det skett förändringar i barnet/den unges livssituation som innebär samordningsbehov.	Socialtjänsten förutom vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, då är det hälso- och sjukvården	Säkerställa att barnet/den unge får väl avvägda och samordnade insatser.	☐
Erbjuda hälsoundersökning fysisk och psykisk hälsa om detta inte redan gjorts inför placering.	Aktuell vårdgivare i hemregionen eller vårdregionen,	Se info under "inför placering" i detta dokument.	☐
Erbjuda hälsoundersökning oral hälsa om detta inte redan gjorts inför placering. Om placeringen redan inletts på ett av Statens institutionsstyrelses hem bör en begäran om tandvårdsundersökning föregås av en kontakt med det aktuella SiS-hemmet för att avgöra vilken mottagning som lämpligast utför undersökningen.	Tandvården i hemregionen eller vårdregionen.	Se info under "inför placering" i detta dokument.	☐
Erbjuda hälso-, sjuk- och tandvårdsinsatser utifrån behov som framkommit i hälsoundersökningen Utförande av eventuell hälso-, sjuk- och tandvård som uppmärksammas i samband med hälsoundersökning. Utförare av hälsoundersökningen ansvarar för eventuell remiss till andra vårdgivare.	Aktuell vårdgivare i hemregionen eller vårdregionen.	Att barnet/den unge får sina konstaterade hälso-, sjuk- och tandvårdsbehov tillgodosedda.	☐

7. Inför avslut av en placering – Förberedelser för avslutningsfasen och samordning av insatser

Målet är att de barn och unga som *kan* flytta hem till sina vårdnadshavare ska göra det. Hur den enskildes behov ser ut inför avslut av en placering kan skilja sig mycket åt. Oavsett hur behoven ser ut är det viktigt att i god tid innan placeringen upphör planera för vad som ska ske efter placeringstiden.

Barnet eller den unge, dennes vårdnadshavare och närstående och deras uppfattning om barnets eller den unges situation och behov ska stå i centrum för planering inför ett avslut av en placering.

Det är socialtjänstens, hälso-, sjuk- och tandvårdens ansvar att kontinuerligt ge barnet/den unge information på ett sätt så att barnet/den unge förstår.

Förberedelser för avslutningsfasen och samordning av insatser			
Detta behöver göras	Ansvarig	Syfte	Genomfört
Vid behov sammankalla till Samordnad individuell planering (SIP) innan barnet eller den unge lämnar placeringen. Såväl barnet som den unge, vårdnadshavare och närstående samt berörda verksamheter bör närvara, likaså familjehemmet/HVB-hemmet.	Socialtjänsten	Att skapa förutsättningar för en hållbar livssituation för barnet eller den unge när placeringen avslutas och förebygga återplacering. Gemensam behovsinventering och vid behov planering av samordnade insatser från både socialtjänst och hälso-, sjuk- och tandvården för barnet eller den unge.	☐
Inför SIP-planering lämna underlag till socialtjänsten gällande barnet eller den unges behov av fortsatta tandvårdsinsatser, på begäran från socialtjänsten. Detta förutsätter den enskildes samtycke.	Tandvården	Att skapa kontinuitet i de tandvårdsinsatser som barnet eller den unge behöver och har rätt till.	☐
Medverka vid SIP-planering	Hälso- och sjukvården	Att skapa kontinuitet i de hälso- och sjukvårdsinsatser som barnet eller den unge behöver och har rätt till.	☐

8. Efter placeringen

När barnet eller den unge lämnat placeringen ska alla berörda verksamheter fortsätta att erbjuda de hälso-, sjuk- och tandvårdsinsatser samt stödinsatser som överenskommit i SIP eller annan form av samverkan. SIP-samarbetet fortsätter så länge det finns behov av samordning av insatser från olika huvudmän. Oavsett om behov av samordning kvarstår mellan huvudmännen, ska de olika insatserna fortsätta att erbjudas barnet eller den unge så länge denne har behov av detta.

Det är socialtjänstens, hälso-, sjuk- och tandvårdens ansvar att kontinuerligt ge barnet/den unge information på ett sätt så att barnet/den unge förstår.

REGION STOCKHOLM

Hälsa- och sjukvårdsförvaltningen
Box 6909, 102 39 Stockholm
Telefon: 08-123 132 00
www.vardgivarguiden.se

STORSTHLM

Box 38145, 100 64 Stockholm
Telefon: 08-615 94 00
www.storsthlm.se

9 Sammanställning av ej verkställda beslut och protokoll – kvartal 4 2021

Beslut

Socialnämnden antar rapporterna som sina egna och vidarebefordrar dem till berörda mottagare.

Sammanfattning

Gynnande beslut som socialnämnden fattar med stöd av 4 kap 1 § socialtjänstlagen och som inte verkställs i tid ska rapporteras in till Inspektionen för vård och omsorg. Förevarande sammanställning avser rapporteringen för kvartal fyra och är därmed den sista för år 2021. I sammanställningen redogörs för de beslut som tidigare har rapporterats in som ej verkställda inom tre månader samt nya beslut som inte verkställts inom tre månader mellan kvartal tre och kvartal fyra.

Referens

Alice Alexandersson
Alice.alexandersson@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden

Sammanställning av ej verkställda beslut och protokoll - Kvartal 4 2021

Förslag till beslut

Socialnämnden antar rapporterna som sina egna och vidarebefordrar dem till berörda mottagare.

Sammanfattning

Gynnande beslut som socialnämnden fattar med stöd av 4 kap 1 § socialtjänstlagen och som inte verkställs i tid ska rapporteras in till Inspektionen för vård och omsorg. Förevarande sammanställning avser rapporteringen för kvartal fyra och är därmed den sista för år 2021. I sammanställningen redogörs för de beslut som tidigare har rapporterats in som ej verkställda inom tre månader samt nya beslut som inte verkställts inom tre månader mellan kvartal tre och kvartal fyra. Inledningsvis redogörs för bakgrunden till uppdraget, varför vissa typer av beslut varit mer förekommande bland de ej verkställda och vad de olika rubrikerna för rapportering innebär. Därefter presenteras sammanställningen av de rapporterade besluten.

Ärendet

Bakgrund

Socialnämnden är enligt 16 kap. 6 f § socialtjänstlagen (SoL) skyldig att rapportera gynnande beslut, som fattats med stöd av 4 kap 1 § SoL, som ej verkställts inom tre månader. Nämnden ska även fortsätta att rapportera ett ej verkställt beslut till dess att beslutet är verkställt, så kallad återrapportering.

Rapportering ska ske till Inspektionen för vård och omsorg (IVO), kommunens revisorer och kommunfullmäktige. Som en yttersta konsekvens av beslut som ej verkställts i tid kan IVO ansöka om utdömmande av en

särskild avgift hos förvaltningsrätten. Rapporteringen av ej verkställda beslut ska ske en gång per kvartal. Identifierbara uppgifter skickas till IVO.

Särskilt om beslutstyper

Att ett beslut inte verkställs i tid beror i huvudregel på den enskildes situation alternativt en strukturell problematik avseende beslutstypen. Vid rapportering av gynnande beslut som ej har verkställts inom tre månader är det tydligt att vissa typer av beslut är mer förekommande än andra. Därav följer nedan en redovisning av vilka beslut som varit mer förkommande och bakomliggande orsaker till detta. Redovisningen är inte uttömmande eller heltäckande utan avser att ge en övergripande förståelse för varför vissa beslut är mer förekommande än andra.

Boendestöd

Socialförvaltningen har aktivt arbetat de senaste åren med insatsen boendestöd. Efter omorganisationen har socialsekreterarnas målgrupper utvidgats vilket har inneburit att de fått hantera mer resurskrävande grupper. Komplexiteten i övriga ärenden, samt i vissa beslut om boendestöd, har resulterat i att det tagit längre tid att verkställa beslut om boendestöd. Vidare har pandemin och nedstängningen av samhället även påverkat insatsen då andra verksamheter har stängt ned vilket har medfört att boendestödjarnas arbete blivit mer omfattande. Under den senaste tiden har boendestödsgrupperna arbetat intensivt och tiden för verkställighet av besluten har minskat under hösten. Det finns dock fortsatt ett behov av att arbeta för att verkställa fler beslut skyndsamt.

Kontaktpersoner

Det har varit svårt att rekrytera tillräckligt många kompetenta kontaktpersoner lämpliga att utföra uppdragen. Under pandemin har efterfrågan av kontaktpersoner ökat eftersom andra verksamheter har stängt ned. Nu när samhället är på väg mot en återgång har efterfrågan på kontaktpersoner återigen minskat och därav har även tiden för verkställighet utvecklats i en positiv riktning under den senaste tiden.

Träningslägenhet

Träningslägenheter erbjuds till klienten med ett stödbehov som inte kan tillgodose i hemmet och där klienten inte har möjlighet att ordna bostad. Målet är att träningslägenheten ska övergå till ett förstahandskontrakt. Den processen har inte skett i lika stor omfattning som tidigare vilket inneburit att socialförvaltningen uppnått sin kvot av interna träningslägenheter. Det

har resulterat i att det tagit längre tid att verkställa insatsen träningslägenhet eftersom det inte funnits tillräckligt med lägenheter till hands.

Rapporteringsrubriker

Besluten som har rapporterats in har delats in under olika underrubriker. Nedan följer en kort förklaring av vad respektive rubrik betyder.

Återrapporering av beslut som har verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare återrapporeringsperioder till IVO och som nu är verkställda.

Återrapporering av beslut som avslutats utan att beslutet verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare återrapporeringsperioder till IVO och som nu är avslutade. Beslutet har inte verkställts och kommer inte att verkställas framöver.

Återrapporering av beslut som rapporterats tidigare och ännu inte verkställts innebär beslut som har rapporterats in under tidigare återrapporeringsperioder till IVO men som fortfarande inte är verkställda.

Rapportering av ej verkställda beslut under kvartal 4 som har verkställts efter tre månader berör beslut som inte tidigare har rapporterats in till IVO. Besluten är nu verkställda men det har inte skett inom tre månader.

Rapportering av ej verkställda beslut under kvartal 4 som inte har verkställts berör beslut som inte tidigare har rapporterats in till IVO. Besluten är ännu inte verkställda.

Sammanställning av rapporterade beslut

Återrapporering av beslut som har verkställts

Beslut om kontaktfamilj fattat 2021-02-22 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-08-30.

Beslut om kontaktfamilj fattat 2021-02-22 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-08-31.

Beslut om sysselsättning fattat 2021-04-15 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-29.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-04-13 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-20.

Beslut om boendestöd fattat 2021-04-16 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-08-26.

Beslut om boendestöd fattat 2021-04-19 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-10-20.

Beslut om boendestöd fattat 2021-04-20 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-10-18.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-05-04 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-10-05.

Beslut om kontaktperson fattat 2021-05-05 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-10-07.

Beslut om kontaktperson fattat 2021-05-07 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-06.

Beslut om boendestöd 2021-05-08 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-17.

Beslut om boendestöd fattat 2021-05-11 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-08.

Beslut om sysselsättning fattat 2021-05-11 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-10-13.

Beslut om boendestöd fattat 2021-05-12 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-23

Beslut om kontaktperson fattat 2021-05-13 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-17.

Beslut om boendestöd fattat 2021-05-25 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-13.

Beslut om kontaktperson fattat 2021-05-25 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-13.

Beslut om boendestöd fattat 2021-05-26 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-10-04.

Beslut om boendestöd fattat 2021-05-26 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-10-26.

Beslut om boendestöd fattat 2021-05-26 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-21.

Beslut om boendestöd fattat 2021-05-28 ska rapporteras in som verkställt inom tre månader. Beslutet verkställdes 2021-09-20.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-06-01 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-10-14.

Återrapporering av beslut som avslutats utan att beslutet verkställts

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-01-12 har rapporterats in som avslutat. Beslutet har varit tidsbegränsat och det har inte förlängts då klienten har pågående LVM-vård. En ny utredning kommer att påbörjas efter LVM-vården är färdig.

Beslut om öppenvård fattat 2021-01-12 har rapporterats in som avslutat. Det har inte varit möjligt att få kontakt med klienten per telefon eller genom brev för att verkställa insatsen.

Beslut om kontaktperson fattat 2021-02-06 har rapporterats in som avslutat. Klienten har inledningsvis önskat vänta med att verkställa insatsen på grund av att hen har andra pågående professionella kontakter. I samtal 2021-09-28 uppgav klienten att hen inte längre önskar att beslutet verkställs.

Beslut om kontaktperson fattat 2021-03-24 ska rapporteras in som avslutat. Den enskilde har erbjudits kontaktperson men tackat nej till insatsen.

Beslut om boendestöd fattat 2021-04-22 ska rapporteras in som avslutat. I kontakt med klienten uppger klienten att hen flyttat från Botkyrka kommun och att klienten får sinas behov tillgodosedda i den nya kommunen.

Beslut om kontaktperson fattat 2021-05-06 ska rapporteras in som avslutat. Klientens behov av stöd har förändrats då det inkommit en dom från tingsrätten som innebär att klienten ska genomföra mer omfattande vård.

Återrapportering av beslut som rapporterats tidigare och ännu inte verkställts

Beslut om kontaktperson fattat 2020-07-02 ska rapporteras in som ej verkställt. Beslutet har inte verkställts då klienten inte önskat att verkställa insatsen eftersom hen har en pågående utredning hos en annan förvaltning. Klienten har erbjudits andra insatser men tackat nej.

Beslut om kontaktperson fattat 2020-10-26 ska rapporteras in som ej verkställt. Inledningsvis berodde fördröjningen av verkställighet på att det inte fanns kontaktperson tillgänglig. Därefter har klientens behov förändrats och det är för närvarande oklart om klienten är i behov av kontaktperson framöver. Klienten har kontinuerlig kontakt med socialtjänsten då hen har insatsen boendestöd.

Beslut om kontaktperson fattat 2020-12-10 har ännu inte verkställts. Beslutet har inte varit möjligt att verkställa då det inte funnits en passande kontaktperson tillgänglig. Klienten har ett särskilt behov av en kontaktperson som hen känner förtroende för. För närvarande pågår rekrytering och det finns en kandidat men beslutet är ännu inte verkställt.

Beslut om kontaktperson fattat 2021-01-07 ska rapporteras in som ej verkställt. Det har tidigare blivit fel i handlägningsförfarandet och uppdraget har inte skickats till utförare. Händelsen har rapporterats som en avvikelse. För närvarande pågår rekrytering av passande kontaktperson.

Beslut om intern träningslägenhet fattat 2021-02-16 ska rapporteras in som ej verkställt. Det har inte funnits tillgänglig lägenhet. Klienten är placerad på HVB i avvaktan på att beslutet verkställs.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-02-23 ska rapporteras in som ej verkställt. Klienten har erbjudits extern träningslägenhet men tackat nej.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-03-09 och beslut om boendestöd fattat 2021-03-09 ska rapporteras in som ej verkställt. Det har inte funnits tillgänglig lägenhet. Beslutet om boendestöd ska verkställas i samband med beslut om träningslägenhet. Klienten är för närvarande placerad i familjehem.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-03-16 ska rapporteras in som ej verkställt. Klienten har blivit tilldelad en lägenhet men den är under renovering. Klienten har erbjudits en extern träningslägenhet under tiden.

Beslut om intern träningslägenhet fattat den 2021-03-23 ska rapporteras in som ej verkställt. Insatsen har inte varit möjlig att verkställa på grund av brist på lägenheter.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-03-23 ska rapporteras in som ej verkställt. Rekrytering av lägenhet pågår och klienten har beviljats extern träningslägenhet i avvaktan på verkställighet av den interna träningslägenheten.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-03-30 ska rapporteras in som ej verkställt. Det har inte funnits lämplig lägenhet som passat klientens behov. Klienten har erbjudit extern träningslägenhet men tackat nej till det.

Beslut om kontaktperson fattat 2021-04-07 ska rapporteras in som ej verkställt. Det har inte funnits passande kontaktperson tillgänglig men för närvarande pågår rekrytering.

Beslut om kontaktperson fattat 2021-04-08 ska rapporteras in som ej verkställt. Klienten har erbjudits en kontaktperson 2021-08-16 men tackat nej till denne på grund av kontaktpersonens ålder och kön. Klienten uppger att klientens partner inte skulle acceptera föreslagen kontaktperson. Det pågår ett fortsatt arbete med att hitta passande kontaktperson.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-04-13 och boendestöd fattat 2021-04-13 ska rapporteras in som ej verkställt. Det har inte funnits tillgänglig lägenhet. Beslutet om boendestöd ska verkställas i samband med beslut om träningslägenhet. Klienten är placerad på stödboende för närvarande.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-04-15 ska rapporteras in som ej verkställt. Klienten är fortsatt placerad på stödboende i avvaktan på intern träningslägenhet.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-04-16 ska rapporteras in som ej verkställt. Socialtjänsten har försökt att erbjuda klienten en extern träningslägenhet via telefon, sms och brev utan svar från klienten.

Beslut om sysselsättning fattat 2021-04-21 ska rapporteras in som ej verkställt. Beslutet har inte gått att verkställa med hänsyn till klientens mående. Försök att starta upp insatsen genomfördes 2021-09-13.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-04-29 ska rapporteras in som ej verkställt. Klienten är placerad på stödboende i avvaktan på träningslägenhet.

Beslut om öppenvård fattat 2021-05-06 ska rapporteras in som ej verkställt. Inledningsvis så skickades inte uppdraget till utföraren korrekt varför insatsen inte verkställdes. Det har upptäckts, åtgärdats och internrapporterats. För närvarande har klienten uteblivit från möten och går inte att nå per telefon. Beslutet kommer att verkställas så fort klienten är kontaktbar.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-05-25 ska rapporteras som ej verkställt. Beslutet har inte varit möjligt att verkställa då klienten inte svarat vid socialtjänstens kontaktförsök via telefon och via klientens frivårdshandläggare

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-05-28 ska rapporteras in som ej verkställt. Klienten har beviljats HVB under tiden.

Rapportering av ej verkställda beslut som har verkställts men efter tre månader

Beslut om kontaktperson fattat 2021-06-08 ska rapporteras in som verkställt. Beslutet verkställdes 2021-09-30

Beslutet om boendestöd fattat 2021-06-09 ska rapporteras in som verkställt. Beslutet verkställdes 2021-10-05.

Beslut om öppenvård fattat 2021-06-10 ska rapporteras in som verkställt. Beslutet verkställdes 2021-10-08.

Beslutet om boendestöd fattat 2021-06-11 ska rapporteras in verkställt. Beslutet verkställdes 2021-10-04.

Beslut om boendestöd fattat 2021-06-15 ska rapporteras in som verkställt. Beslutet verkställdes 2021-10-28.

Beslut om boendestöd fattat 2021-06-15 ska rapporteras in som verkställ. Beslutet verkställdes 2021-10-21.

Beslut om boendestöd fattat 2021-06-17 ska rapporteras in som verkställt. Beslutet verkställdes 2021-10-01.

Beslut om boendestöd fattat 2021-06-21 ska rapporteras in som verkställt. Beslutet verkställde 2021-10-08.

Beslut om boendestöd fattat 2021-06-24 ska rapportera in som verkställt. Beslutet verkställdes 2021-10-13.

Beslut om boendestöd fattat 2021-07-16 ska rapporteras in som verkställt efter tre månader. Beslutet verkställdes 2021-10-27.

Beslut om boendestöd fattat 2021-07-29 ska rapporteras in som verkställt. Beslutet verkställdes 2021-09-15.

Beslut om familjebehandling fattat 2021-06-16 ska rapporteras in som verkställt. Beslutet verkställdes 2021-09-22. Anledningen till fördröjningen var att det fanns en annan pågående utredning beträffande barnet och det passade därför bättre för de enskilda att vänta med att verkställa insatsen och påbörja familjebehandlingen efter att den andra utredningen var avslutad.

Rapportering av ej verkställda beslut under kvartal 4 som inte har verkställts

Beslut om kontaktperson fattat 2021-04-13 har rapporterats in som ej verkställt. 2021-07-02 rekryterades kontaktperson till barnet. Under uppstarten av insatsen framkom att kontaktperson inte var vaccinerad mot Covid-19 och att kontaktpersonen inte avser att ta vaccinet i framtiden. Med anledning av detta kontaktar klientens vårdnadshavare socialtjänsten och uttrycker önskemål om en annan kontaktperson som är vaccinerad till barnet. För tillfället pågår arbete med att hitta en ny passande kontaktperson.

Beslut om bostad med särskild service fattat 2021-06-17 ska rapporteras in som ej verkställt. Letandet efter bostad har varit vilande då klientens mående försämrats. Klienten har stöd och sjukvård av psykiatri och befinner sig för närvarande på sjukhus för rättspsykiatrisk vård.

Beslut om träningslägenhet fattat 2021-06-20 ska rapporteras in som ej verkställt. Klienten bor på hotellboende i avvaktan på att beslutet ska verkställas.

Beslut om kontaktperson fattat 2021-06-24 ska rapporteras in som ej verkställt. Det har varit svårt att hitta en passande kontaktperson för klientens behov. Socialtjänsten har bokat in ett uppstartsmöte för eventuell kontaktperson men beslutet är ännu inte verkställt.

Beslut om öppenvård fattat 2021-07-14 ska rapporteras in som ej verkställt. Beslutet går inte att verkställa för tillfället då klienten befinner sig inom slutenvården.

Beslut om boendestöd fattat 2021-07-29 ska rapporteras in som ej verkställt. Det har inte varit möjligt att verkställa beslutet då det har saknats lämplig person att utföra uppdraget.

Expedieras till:

- Handläggande jurist

- Kommunens revisorer
- Kommunfullmäktige

10 Förvaltningschefen informerar (SN 2021:00019)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

T.f. Socialdirektör Charlotte Lagerkvist informerade om aktuella frågor.

11 Samordningsförbundet (SN 2021:00088)

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Från Samordningsförbundet i Botkyrka, Huddinge och Salem anmäls:
Sammanträdesprotokoll 26 november 2021

Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem

Offentligt sammanträde	Ja		
Sammanträdesdag	26 november 2021		
Tid och plats	Klockan 9.00 – 10.15	Botkyrka kommunhus, lokal Stange	
Beslutande	Ledamöter Eva Carlsson-Paulsén (M) Ordförande Huddinge kommun Ing-Marie Viklund (L), Botkyrka kommun Elisabeth Bovin Exner (M) Salems kommun Karin Adolfsson (C) Region Stockholm Mimi Magnusson Försäkringskassan Claes-Göran Nilsson Arbetsförmedlingen	Frånvarande följande paragrafer Deltar digitalt Deltar digitalt	Tjänstgörande ersättare Mathias Holmlund
Närvarande ej tjänstgörande ersättare	Sara Holmgren (S) Huddinge kommun, Solveig Nilsson (M) Botkyrka kommun, Arne Närström (S) Region Stockholm		
Övriga närvarande	Se nästa sida		
Utses att justera	Ing-Marie Viklund		
Justeringens tid	30 november 2021	Paragrafer 1 – 12	
Underskrifter	Digital signering via Nexus Sign Elin Asplund, <i>sekreterare</i> Eva Carlsson-Paulsén, <i>ordförande</i> Ing-Marie Viklund, <i>justerare</i>		

Styrelsen för samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem sammanträde den 26 november 2021

Övriga närvarande

Elin Asplund, förbundschef, Samordningsförbundets kansli

Susanna Shaibu-Johansson, Samordningsförbundets kansli

Alexander Haddad, Botkyrka kommun §§ 1-4

BEVIS

om justering av förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem, protokoll

Justeringen har anslagits på kommunens/regionens anslagstavla

Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem har sammanträtt den 26 november 2021

Protokollet har justerats digitalt den 30 november 2021

Anslaget sattes upp den 1 december 2021

Anslaget tas ner den 22 december 2021

Den som vill läsa protokollet kan kontakta Förbundschefen för Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem

Underskrift

Signaturer: Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
------------------------	-----------	--

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	26 november 2021	§ 1

Mötets öppnande

Samordningsförbundets ordförande hälsar styrelsen välkommen till årets sista styrelsemöte.

Signaturer: Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
------------------------	-----------	--

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	26 november 2021	§ 2

Val av justerare

Styrelsen beslutar att utse Ing-Marie Viklund att jämte ordförande Eva Carlsson-Paulsén justera dagens protokoll.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	26 november 2021	§ 3

Godkännande av föredragningslistan

Styrelsen beslutar att godkänna föredragningslistan till dagens sammanträde.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	26 november 2021	§4

Muntlig redovisning av projektet Tillväxt Kvinna

Sammanfattning av ärendet

Projektledare Alexander Haddad sammanfattar projekt Tillväxt Kvinna som pågått under perioden 2018-11-01 till 2021-10-31. Projektet har finansierats av Tillväxtverket, Samordningsförbundet och Botkyrka kommun. Projektet byggde vidare på ett IOP (Idéburet Offentligt Partnerskap) mellan Botkyrka kommun, Arbetsförmedlingen samt tre aktörer från civilsamhället; Hela Människan, Studieförbundet Bilda samt Botkyrka Folkhögskola.

Den prioriterade målgruppen för projektet var arbetslösa utrikes födda kvinnor i Botkyrka, Huddinge och Salems kommuner i åldern 25–64 år och som tidigare har varit föremål för offentliga insatser i minst två år.

Det primära syftet med projektet var att utveckla strukturer som gynnade kontaktvägar mellan arbetsgivare och arbetslösa utrikesfödda kvinnor. Det sekundära syftet var förebyggande av utrikesfödda kvinnors stagnation i olika typer av offentligt finansierade arbetsmarknadsinsatser.

Totalt har projektet tagit emot 267 deltagare och anordnat nio större fysiska grupprekryteringsträffar och fyra studiebesök. Rekryteringar och Studiebesök fick avbrytas i samband med restriktioner pga pandemin. Totalt sex mentorer har gått mentorsskapsprogrammet på Studieförbundet Bilda och har tillsammans tagit emot 62 deltagare i femton omgångar. Totalt 262 deltagare har varit med i olika gruppaktiviteter. Av 247 avslutade deltagare har 34 gått till jobb och 8 till studier vilket motsvarar totalt 16 % sammanlagt.

Projektet har haft följeforskare som kommer att överlämna sin rapport vid årsskiftet.

Överläggning

I ärendet yttrar sig Solveig Nilsson (M), Ing-Marie Viklund (L), Sara Holmgren (S), Karin Adolfsson (C), Mathias Holmlund FK, Claes-Göran Nilsson AF, Därefter avslutas överläggningen.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Dnr HBS 2021/38

Sammanträdesdatum

26 november 2021

Paragraf

§ 5

Verksamhetsplan och budget 2022

Beslut

Styrelsen godkänner Verksamhetsplan 2022 och budget för 2022-2024 med en redaktionell justering på sidan 10.

Styrelsen beslutar om fortsatt finansiering av verksamheterna MIA Vidare, Lyra, Unga på Väg i Salem (Upis), START, Koordinerad rehabkedja, tjänstedesigner, Insatskatalog, samverkansresurs på Arbetsförmedlingen och Processtöd för dialogmöten kring sjukskrivningsprocessen. Styrelsen fastställer budgetramen för respektive insats senast februari 2022.

Sammanfattning av ärendet

Verksamhetsplanen för Samordningsförbundet beskriver Samordningsförbundets uppdrag, åtaganden, behovsgrupper och övergripande mål. Planen innehåller en kortfattad beskrivning av de projekt och insatser som förbundet avser att finansiera och stödja. Budgeten ger en översiktlig bild av förbundets intäkter och utgifter för kommande verksamhetsår.

Samordningsförbundets intäkter från medlemmarna 2022 beräknas till 14,6 miljoner kronor. Intäkterna förutsätter att den statliga medelstilldelningen till samordningsförbund inte förändras. Utöver dessa intäkter kommer förbundet även att få medel från Europeiska Socialfonden för att driva MIA Vidare. Samordningsförbundet även ett eget kapital som beräknas uppgå till 9,6 miljoner kronor.

Kostnaderna för 2022 budgeteras till totalt 23,9 miljoner kronor. Detta betyder att Samordningsförbundet planerar att använda ca 5,6 miljoner kronor av ingående överskott år 2022. I kostnaderna ingår helfinansiering av MIA Vidare under perioden oktober till december 2022.

Beslutsunderlag

Verksamhetsplan och budget 2022

Beslutet delges

Samordningsförbundets medlemmar samt revisorer för Samordningsförbundet

Överläggning

I ärendet yttrar sig Sara Holmgren (S) och Mathias Holmlund FK Därefter avslutas överläggningen.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	26 november 2021	§ 6

Dnr HBS 2021/31

Internkontrollplan för 2022-2023

Beslut

Styrelsen godkänner plan för internkontroll och riskhantering för åren 2022 och 2023.

Sammanfattning

Samordningsförbundets internkontrollplan avser lyfta fram hur risker i verksamheter ska hanteras i syfte att säkerställa att Samordningsförbundet uppnår sina mål.

Under 2022-2023 föreslås Samordningsförbundet särskilt prioritera följande områden i den interna kontrollen:

- Finansiering av projekt/insatser som bedrivs av medlemmarna i Samordningsförbund föregås av beslut i styrelsen och utgår från avtal mellan förbundet och projektägare.
- Avvikelser i avtalade tjänster och insatser som påverkar Samordningsförbundets mål och det ekonomiska resultat.
- Inkorrekt utbetalningsunderlag.

Beslutsunderlag

Intern kontroll och rikshanteringsplan 2022-2023

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem, 26 november 2021 § 7

Dnr HBS 2021/40

Plan för uppföljning och utvärdering av finansierad verksamhet

Styrelsens beslut

Styrelsen godkänner plan för uppföljning och utvärdering

Sammanfattning

Samordningsförbundet ansvarar för uppföljning och utvärdering av finansierade insatser/projekt samt förbundets verksamhet som helhet. Denna uppdaterade policy kring uppföljning och utvärdering ersätter tidigare beslutade rutiner antagna 2017.

För att få tillgång till resultat och underlag, som är relevanta och pålitliga följer insatser/projekt och kansli följande rutin:

- Löpande registrering och uppföljning i SUS.
- Kompletterande information från varje insats/projekt för mål, delmål, budget och eventuellt övriga relevanta uppgifter som insatserna sammanställer tertialvis, med särskilt fokus vid hel- och delår.
- Uppföljning av indikatorer framtagna av Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS).
- Uppföljning av deltagare 12 månader efter avslutad insats.
- Intern eller extern utvärdering som kompletterar befintliga data genom exempelvis intervjuer, fördjupning i processer, följeforskning, effektstudier etc.
- Samtlig uppföljning och utvärdering ska utgå från förbundets inkluderingsplan och ha ett normkritiskt perspektiv.

Samtliga rutiner för hur arbetet med uppföljning och utvärdering ska ske finns beskrivet i dokumentet "Rutiner för uppföljning och utvärdering".

Beslutsunderlag

Rutiner för uppföljning och utvärdering

Beslutet delges

- Beredningsgruppen för samverkan kring rehabilitering i Botkyrka, Huddinge, Salem.
- Samordningsförbundets revisorer
- Styrgrupper för finansierade insatser/projekt.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem
DNR HBS /41

Sammanträdesdatum 26 november 2021

Paragraf § 8

Beslut

Styrelsen beslutar att godkänna mötesordning för 2022.

2022	STYRELSE	PRESIDIET
JAN		26/1 Presidieberedning kl. 9
FEB	4/2 kl. 9.00-11.00	
MARS	25/3 kl. 9.00-11.00	16/3 Presidieberedning kl. 9 30/3 kl. 9.30 Revisionsmöte
APRIL	5-6 april Nationell finsamkonferens	
MAJ		25/5 Presidieberedning och medlemsdialog kl. 9
JUNI	10/6 kl. 9.00-15.00 Planeringsdag + styrelsemöte	
AUG		
SEPT	30/9 kl. 9.00-11.00	21/9 Presidieberedning kl. 15
OKT	28/10 kl.9.00-12.00 Planeringskonferens med beredningsgruppen	12/10 Presidieberedning kl. 9
NOV	25/11 kl. 9.00-11.00	16/11 Presidieberedning kl. 9
DEC		

Överläggning

I ärendet yttrar sig Elisabeth Bovin-Exner (M). Därefter avslutas överläggningen.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	26 november 2021	§ 9

DNR HBS /39

Ombud vid medlemsmöte för Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS)

Förslag till beslut

Styrelsen beslutar att utse Eva Carlsson Paulsén att representera Samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem vid Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) medlemsmöte den 2 december 2022. Som ersättare utses förbundschef Elin Asplund.

Sammanfattning

Nationella Nätverket för Samordningsförbund (NNS) har kallat till medlemsmöte som hålls digitalt den 2 december 2021.

NNS ska vid sitt medlemsmöte besluta om medlemsavgift för nästkommande år samt fastställa verksamhetens inriktning med budget och flerårsplan samt serviceavgift. Därutöver ska även arvoden inom NNS beslutas.

Signaturer:

Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	26 november 2021	§ 10

Anmälningssärenden

Styrelsens beslut

Styrelsen beslutar att till protokollet anteckna nedanstående handlingar:

- a) Justerat sammanträdesprotokoll från 10 september 2021
- b) Beredningsgruppens minnesanteckningar från 12 november 2021
- c) Nationella Rådets styrelseprotokoll från 22 september 2021
- d) NNS styrelseprotokoll från 19 augusti 2021
- e) Förtids avslut av pilotprojektet Unga Huddingebor
- f) Slutrapport Startplats Ung
- g) Försäkringskassans beslut att utse Mimi Magnusson till ny ordinarie ledamot i styrelsen
- h) Deltagande i konferenser och utbildningar
Elisabeth Bovin-Exner (M) har deltagit i länspresidieträff 28 september 2022 som ersättare för Ing-Marie Viklund (L).
- i) Minnesanteckningar länspresidium 28 september 2021

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

	Sammanträdesdatum	Paragraf
Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka, Huddinge och Salem	26 november 2021	§ 11

Övriga informationsärenden

- Claes-Göran Nilsson informerar om att han kommer att avsluta sin tjänst på Arbetsförmedlingen vid årsskiftet.
- Rapport från ordförandenätverk i länet. Eva Carlsson-Paulsén sammanfattar kort diskussion om att samordna länspresidieträffarna och det länsgemensamma ordförandenätverket. HBS kommer att vara värdar för nästkommande möten som planeras till vårterminen 2022.
- Förändringar i samordningsförbundets kansli. Susanna Shaibu-Johansson har tillträtt tjänsten som utvecklingsledare inom tjänstedesign. Den vikarie som trätt in på föräldraledighetsvikariat på den andra utvecklingsledar-tjänsten har slutat på kansliet. Förbundschefen ser nu över hur kansliets resurser ska se ut under våren till dess att ordinarie utvecklingsledare är tillbaka från föräldraledighet.
- Initiativ om gemensamma kompetensutvecklingsinsatser på Södertörn och samarbete i länet kring kommande ESF-utlysningar. Förbundschefen redogör för de dialoger som pågår kring samarbete kring finansierade insatser och kommande programperiod på Europeiska Socialfonden.

Signaturer:	Ordförande	Justerare	Utdragsbestyrkande: datum och signatur
-------------	------------	-----------	--

Förbundsstyrelsen samordningsförbundet Botkyrka,
Huddinge och Salem

Sammanträdesdatum

26 november 2021

Paragraf

§ 12

Övriga frågor

Ingen övrig fråga anmäldes.

Signaturer: Ordförande

Justerare

Utdragsbestyrkande: datum och signatur

Digitala Signaturer

Signerad med: Personal Mobile
Signerad av: Elin Asplund
Datum: 2021-11-29 17:42 +01:00

Signerad med: BankID
Signerad av: EVA PAULSEN KARLSSON
Datum: 2021-11-29 19:48 +01:00

Signerad med: BankID
Signerad av: ING-MARIE VIKLUND
Datum: 2021-11-30 10:00 +01:00

12 Beslut om att tillåta att socialnämndens utskott genomförs på distans – december 2021

Beslut

Socialnämnden beslutar att tillåta att sammanträden för socialnämndens barnutskott och ungdoms- och vuxenutskott genomförs helt på distans via plattformen teams fram till och med den 31 mars 2022

Sammanfattning

Socialnämnden fattade den 9 juni 2020 beslut om att sammanträden i barn- och ungdoms- och vuxenutskottet får genomföras helt på distans under perioden fram till den 31 augusti 2020. Därefter har beslut fattats för perioden 1 september 2020- 31 maj 2021, för perioden 1 juni 2021-30 september 2021 och för perioden 1 oktober 2021- 31 december 2021. Nu föreslås att det beslutas om att den möjligheten förlängs till och med den 31 mars 2022.

Om förslaget beslutas får utskottssammanträdena genomföras via plattformen teams med alla ledamöter och ersättare deltagande på distans om särskilda skäl föreligger och om utskottens ordförande beslutar om detta. Beslut ska fattas separat inför varje utskottssammanträde för att en aktuell prövning ska kunna göras av om särskilda skäl föreligger. Den aktuella samhällssituationen med covid-19 utgör särskilda skäl om den påverkar ledamöternas och ersättarnas möjlighet att närvara vid sammanträdena i en inte obetydlig omfattning.

Även om det beslutas att utskottssammanträdet kan genomföras helt digitalt ska sammanträdet alltid ha en fysisk plats i eller i anslutning till kommunhuset i Tumba varifrån de ledamöter och ersättare som så önskar har möjlighet att delta fysiskt. Ledamöterna och ersättarna ansvarar för att senast tre dagar före utskottssammanträdet anmäla till utskottssekreteraren

om ledamoten eller ersättaren avser att delta fysiskt eller digitalt vid sammanträdet.

Ett digitalt sammanträde får endast genomföras om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Den distansdeltagande ledamoten eller ersättaren ansvarar för att säkerställa att det finns en stabil internetuppkoppling. Om en distansdeltagande ledamot eller ersättare förlorar internetuppkopplingen eller på annat sätt förlorar de tekniska förutsättningarna för att delta i sammanträdet avgör ordföranden när en ersättare ska inträda.

Den distansdeltagande ledamoten eller ersättaren ansvarar för att lokalen där denne befinner sig är anpassad så att obehöriga inte ska kunna ta del av sekretessbelagda sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Referens

Viktor Petri Gornitzka
viktor.petri.gornitzka@botkyrka.se

Mottagare

Socialnämnden i Botkyrka kommun

Beslut om att tillåta att socialnämndens utskott genomförs på distans till och med 31 mars 2022

Förslag till beslut

Socialnämnden beslutar att tillåta att sammanträden för socialnämndens barnutskott och ungdoms- och vuxenutskott genomförs helt på distans via plattformen teams fram till och med den 31 mars 2022

Sammanfattning

Socialnämnden fattade den 9 juni 2020 beslut om att sammanträden i barn- och ungdoms- och vuxenutskottet får genomföras helt på distans under perioden fram till den 31 augusti 2020. Därefter har beslut fattats för perioden 1 september 2020- 31 maj 2021, för perioden 1 juni 2021-30 september 2021 och för perioden 1 oktober 2021- 31 december 2021. Nu föreslås att det beslutas om att den möjligheten förlängs till och med den 31 mars 2022.

Om förslaget beslutas får utskottssammanträdena genomföras via plattformen teams med alla ledamöter och ersättare deltagande på distans om särskilda skäl föreligger och om utskottens ordförande beslutar om detta. Beslut ska fattas separat inför varje utskottssammanträde för att en aktuell prövning ska kunna göras av om särskilda skäl föreligger. Den aktuella samhällssituationen med covid-19 utgör särskilda skäl om den påverkar

ledamöternas och ersättarnas möjlighet att närvara vid sammanträdena i en inte obetydlig omfattning.

Även om det beslutas att utskottssammanträdet kan genomföras helt digitalt ska sammanträdet alltid ha en fysisk plats i eller i anslutning till kommunhuset i Tumba varifrån de ledamöter och ersättare som så önskar har möjlighet att delta fysiskt. Ledamöterna och ersättarna ansvarar för att senast tre dagar före utskottssammanträdet anmäla till utskottssekreteraren om ledamoten eller ersättaren avser att delta fysiskt eller digitalt vid sammanträdet.

Ett digitalt sammanträde får endast genomföras om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra och delta på lika villkor. Den distansdeltagande ledamoten eller ersättaren ansvarar för att säkerställa att det finns en stabil internetuppkoppling. Om en distansdeltagande ledamot eller ersättare förlorar internetuppkopplingen eller på annat sätt förlorar de tekniska förutsättningarna för att delta i sammanträdet avgör ordföranden när en ersättare ska inträda.

Den distansdeltagande ledamoten eller ersättaren ansvarar för att lokalen där denne befinner sig är anpassad så att obehöriga inte ska kunna ta del av sekretessbelagda sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ärendet

Enligt 6 kap. 24 § kommunallagen får ledamöter delta i en nämnds sammanträden på distans om fullmäktige har beslutat det. Deltagande på distans ska ske på det sätt som anges i 5 kap. 16 § kommunallagen.

Kommunfullmäktige i Botkyrka kommun fattade den 26 mars 2020 beslut om att ledamöter och ersättare får delta i kommunfullmäktiges och dess nämnders sammanträden på distans om särskilda skäl föreligger. De fattade

samtidigt beslut om att ordföranden i respektive nämnd bestämmer om en ledamot eller ersättare får delta på distans.

Socialnämnden fattade den 9 juni 2020 beslut om att sammanträden i barn- och ungdoms- och vuxenutskottet får genomföras helt på distans under perioden fram till den 31 augusti 2020. Därefter har beslut fattats för perioden 1 september 2020- 31 maj 2021, för perioden 1 juni 2021-30 september 2021 samt för perioden 1 oktober 2021- 31 december 2021.

När de tidigare besluten om att möjliggöra sammanträden på distans har fattats har situationen med covid-19 delvis sett annorlunda ut. Det har under en längre period varit så att covid-19 påverkat ledamöterna i barn- och ungdoms- och vuxenutskottet på så sätt att en inte obetydlig andel av ledamöterna varit förhindrade att delta vid fysiska utskottssammanträden pga. risk för smitta till riskgrupper eller sjukdom.

I dagsläget är situationen med covid-19 inte fullt lika allvarlig till följd av hög vaccineringsäckning och en period med låga smittotal i samhället. Vissa av de tidigare restriktioner och begränsningar som funnits har tagits bort. Samtidigt ses en utveckling där smittotalen återigen ökar och det även för vaccinerade personer fortsatt finns en risk att smittas av covid-19. Medan det för tillfället inte finns någon generell rekommendation om att arbeta på distans eller undvika fysiska kontakter så kan sådana rekommendationer åter komma att införas, särskilt i Stockholmsområdet.

Utifrån detta finns det ett fortsatt behov av att kunna besluta om digitala sammanträden. En aktuell bedömning ska dock göras av utskottens ordförande inför varje sammanträde om det ska genomföras på plats eller på distans.

Rättsläget kring distansdeltagande för samtliga ledamöter och ersättare vid ett utskottssammanträde är inte helt utrett. I de fåtal fall som prövats av domstol har det dock framkommit att det inte är förbjudet att genomföra sammanträden i digital form så länge som det inte negativt påverkar den demokratiska beslutsprocessen. Rent konkret innebär detta att samtliga

deltagande måste ges samma möjligheter att delta, synas och höras samt att samtliga ledamöter måste vara synliga under hela sammanträdet.

Risken med att genomföra helt digitala utskottssammanträden är att besluten vid en domstolsprövning kan bli ogiltiga och upphävas. Denna risk bedöms dock begränsad så länge kraven vid distansdeltagande iakttas – det vill säga att samtliga ledamöter ska vara synliga i bild i realtid. Risken med att under den rådande situationen i samhället med covid-19 genomföra utskottssammanträdena i fysisk form är att utskottens ledamöter inte har möjlighet att delta vid sammanträdena. Det finns också en risk att ett sammanträde överhuvudtaget inte kan genomföras om ledamöter och ersättare insjuknar med symptom.

Vid en sammanvägning av dessa risker bör möjligheten ges för utskottens ordförande att fatta beslut om att genomföra utskottssammanträden helt digitalt under den rådande samhällssituationen. Ordföranden ansvarar sedan för att göra en riskbedömning inför varje utskottssammanträde. En fysisk plats kommer dock finnas tillgänglig för ledamöter eller tjänstepersoner som behöver det.

Rätten att genomföra utskottssammanträdena helt digitalt begränsas till perioden fram till den 31 mars 2022 då detta beslut avser just den nu aktuella samhällssituationen med covid-19. En ny utvärdering får sedan göras av samhällssituationen inför april 2022.

Barnkonsekvensanalys

Barnens bästa i relation till detta beslut är att få en rättssäker, korrekt och skyndsamt prövning av sina ärenden. Beslutet innebär en liten risk för att de beslut som fattas av utskotten upphävs. Det riskerar i ett begränsat antal ärenden, såsom vid ansökningar om vård enligt LVU, att få allvarliga konsekvenser för barn. Risken att ett utskottssammanträde inte kan genomföras eller att flera av de folkvalda ledamöterna och ersättarna inte kan delta vid sammanträdet riskerar att ge konsekvenser för barn i alla ärenden och allvarliga konsekvenser för barn i ett begränsat antal ärenden, såsom bl.a. om ansökningar om LVU inte kan ges in i tid.

Riskerna med att beslut kan komma att upphävas bedöms kunna hanteras på ett tillfredsställande sätt genom att skapa en beredskap för att kunna genomföra extrautskott och ordförandebeslut med kort varsel. Riskerna med att sammanträden riskerar att inte kunna hållas eller att de inte kan genomföras på ett tillräckligt bra sätt bedöms därför som mindre för barn. Riskerna med beslutsförslaget minskar också genom att ordförande fattar separata beslut inför varje utskott. Sammantaget är beslutsförslaget därmed förenligt med barnens bästa.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet bedöms inte få några ekonomiska konsekvenser.

Expedieras till:

Förvaltningsjurist Viktor Petri Gornitzka

13 Anmälan av delegationsbeslut

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen.

Ärendet

Socialdirektör

Ansökan till Hemvärnet SN 2021:00457

Delegationsbeslut som anmäls till nämnden.

Alkoholhandläggare

*Beslut gällande tillfälligt serveringstillstånd till slutet
sällskap enligt 8 kap 2 § alkohollagen*

FC Nacka Ilria, Orhai festvåning 2021-10-29—2021-10-30

Daniel Güner, Hallunda festlokal 2021-11-06

Botkyrka Finska förening, Segersjö Folkets Hus 2021-11-20

Liberian Swedish association, Arameiska – Syrianska

Föreningslokal 2021-12-04—2021-12-05

Café och restaurang stinsen AB, Xenter 2021-11-19, 2021-

11-20, 2021-12-04, 2021-12-15, 2021-12-18, 2021-12-24

*Återkallelse av stadigvarande serveringstillstånd på egen
begäran, då tillståndet inte längre utnyttjas enl. 9 kap. 18 §
punkt 1 i alkohollagen*

Brödernas Botkyrka

14 Anmälningsärenden

Beslut

Socialnämnden har tagit del av informationen

Ärendet

Dessa ärenden anmäls till nämnden:

2020-12-02 Beslut om digitalt sammanträde

Socialförvaltningens yttrande över förslag till detaljplan för Tumba 8:455 (SN 2021:00057)

§ 77 VoN Uthyrning av boendeplatser på Tunängen
VON/2021:00203

§ 116 KF Delårsrapport 2 2021 – kommunen
KS/2021:00346

§ 119 KF Tilldelning av medel till socialnämnden för arbetet med kriminella personer som vill ändra livsstil
KS/2021:00622

§ 121 Beslut att två uppdrag i Mål och budget 2021 med flerårsplan 2022-2024 utgår tills vidare KS/2021:00189

§ 126 Översyn av nämndorganisationen inför mandatperioden 2022-2026 KS/2021:00578

§ 127 Redovisning av obesvarade motioner per oktober 2021 KS/2021:00146

§ 128 KF Reglemente för avgifter för kopior av allmänna handlingar KS/2021:00346

§ 129 KF Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevald KS/2021:00528

Ordförandebeslut KS-ordförande 2021-12-02: Vaccinationskrav vid nyanställning för de som arbetar med äldre och riskgrupper.

Lex Sarah

Beslut IVO 2021-10-28 Dnr 3.1.2-33237/2021-3

Lex Sarah rapporter: 1917, 1922, 1927, 1940, 1947